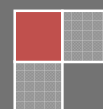

2010

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

RAPORT DE ACTIVITATE

CUPRINS

INTRODUCERE

SECȚIA CIVILĂ ȘI DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ
SECȚIA PENALĂ
SECȚIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL
SECȚIA COMERCIALĂ
COMPLETUL DE 9 JUDECĂTORI
SECȚIILE UNITE

DIRECȚIA LEGISLAȚIE, STUDII, DOCUMENTARE ȘI
INFORMATICĂ JURIDICĂ
DEPARTAMENTUL ECONOMICO-FINANCIAR ȘI
ADMINISTRATIV
BIROUL DE INFORMARE ȘI RELAȚII PUBLICE
BIROUL DE RELAȚII INTERNAȚIONALE

ANEXE

Prezentul raport își propune să prezinte o analiză sintetică a principalelor rezultate ale activității desfășurate la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție în decursul anului 2010

Înalta Curte de Casație și Justiție este instanța supremă în ierarhia instanțelor judecătorești din România ce are, potrivit dispozițiilor art. 126 din Constituția României și art. 1 din Legea nr. 304 din 2004, privind organizarea judiciară, republicată, rolul principal în exercitarea puterii judecătorești. Potrivit aceluiași dispoziții constituționale Înalta Curte de Casație și Justiție asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii, pe întreg teritoriul țării de către instanțele de judecată - premisă esențială pentru realizarea actului de justiție la parametrii de calitate și de eficiență care să asigure garantarea securității juridice a persoanelor și bunurilor acestora.

În îndeplinirea acestui rol, în decursul anului 2010 Înalta Curte de Casație și Justiție a realizat o activitate susținută la nivelul tuturor structurilor sale, concretizată în munca și eforturile constante ale colectivului de judecători, magistrați-asistenți și alte categorii de personal, și care își găsește reflectarea într-o prezentare sintetică și doar sub aspect cantitativ, în datele statistice aferente acestui an.

Principala concluzie ce se desprinde din analiza acestor date statistice este că, la fel ca în anii precedenți, și în anul 2010 a fost perpetuată o nefirească aglomerare a activității instanței supreme, numărul de dosare aflate pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție în anul 2010 ridicându-se la cifra de 37.494.

În cursul anul 2010, Înalta Curte de Casație și Justiție a soluționat un număr de 24. 752 cauze, numărul cauzelor soluționate fiind în creștere/scădere în raport cu anul 2009, an în care au fost soluționate un număr de 27.188 de cauze. Din cele 24. 752 de cauze soluționate în anul 2010, un număr de 16. 614 de cauze au fost soluționate într-un termen de până la 6 luni, ceea ce indică faptul că un procent de 67.12% din numărul cauzelor a fost soluționat într-un termen mai mic de 6 luni, dovedind prioritatea pe care o reprezintă judecarea cauzelor într-un termen rezonabil pentru Înalta Curte de Casație și Justiție.

Totodată, în îndeplinirea rolului constituțional privind unificarea jurisprudenței, în cursul anului 2010, instanța supremă a soluționat un număr de 9 recursuri în interesul legii, din care 8 au fost admise iar unul a fost respins.

Un element important în activitatea Înaltei Curți de Casație și Justiție l-a reprezentat adoptarea Legii nr. 202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor (Legea micii reforme) care a condus la o modificare a unora din aspectele procedurale, precum și a structurii organizaționale a instanței – modificări ale căror efecte vor putea fi, însă, surprinse ulterior.

Activitatea de judecată pe secții, problematica specifică a fiecăreia, precum și activitatea celorlalte compartimente ale Înaltei Curți de Casație și Justiție se prezintă astfel:

SECȚIA CIVILĂ ȘI DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ

Secției civile și de proprietate intelectuală îi sunt alocate un număr de 35 de posturi de judecător, 20 de posturi de magistrat-asistent, 30 de posturi de grefier, 2 posturi de aprod și un post de agent procedural.

În cursul anului 2010, la nivelul secției au funcționat *29 de judecători, inclusiv președintele de secție și 19 magistrați-asistenți, constituiți în 12 complete de judecată*. Completul de judecată este compus din câte 3 judecători și un magistrat asistent, iar planificarea ședințelor de judecată trebuie să respecte *principiul continuității completului de judecată căruia dosarul i-a fost repartizat în mod aleatoriu*.

Din totalul de 35 de posturi de judecător, un post de judecător este indisponibil ca urmare a desemnării *doamnei judecător Camelia Toader* la Curtea de Justiție a Uniunii Europene, iar 5 posturi au devenit vacante prin pensionarea unora dintre judecători. Totodată, în cursul anului 2010, unul din magistrații-asistenți s-a aflat în concediu de maternitate, în timp ce un altul a revenit în activitate, din concediul de maternitate, la data de 1 august 2010.

În aplicarea principiul specializării, din cele 12 complete de judecată organizate la nivelul secției *3 sunt complete specializate și judecă cauze în materia proprietății intelectuale*.

La finele anului 2010, la nivelul secției își desfășurau activitatea 27 de grefieri - 3 grefiere fiind în concediu de maternitate, un aprod, cel de-al doilea post fiind vacant prin pensionare din data de 31 mai 2010 și un agent procedural.

În condițiile volumului deosebit de mare de activitate, **numărul de posturi alocat Secției civile și de proprietate intelectuală s-a dovedit a fi insuficient** și acest fapt a impus eforturi susținute atât din partea judecătorilor și a magistraților-asistenți cât și din partea celorlalte categorii de personal auxiliar – grefieri, aprozi și agent procedural - pentru buna desfășurare a activității de judecată.

Secției civile și de proprietate intelectuală îi sunt alocate o sală de judecată și 19 birouri distribuite astfel: 11 birouri sunt destinate activității judecătorilor, inclusiv președintelui de secție, 4 birouri sunt destinate activității magistraților asistenți, inclusiv magistratului-asistent șef, 3 birouri (2 situate într-o clădire anexă la clădirea principală) sunt destinate activității grefierilor, inclusiv prim grefierilor, o arhivă destinată activității cu publicul și un spațiu de depozitare a dosarelor situat la nivelul al doilea din subsolul clădirii.

Spațiile mai sus arătate, având suprafețe reduse, se dovedesc a fi insuficiente pentru organizarea activității, iar modalitatea de repartizare a acestora – la subsolul și la toate etajele clădirii principale, de la mezanin la etajul V, precum și în clădirea anexă la clădirea principală - face dificilă organizarea eficientă a fluxurilor de lucru, cu consecințe negative asupra timpilor necesari a fi alocați activităților preparatorii specifice, o mare parte a timpului fiind folosită pentru transportul/transferul dosarelor între diversele compartimente ale secției.

Consecințele negative ale lipsei de spațiu se resimt cu atât mai mult la nivelul Secției civile și de proprietate intelectuală, secție care, comparativ cu celelalte, a înregistrat cel mai mare număr de dosare - *aproximativ jumătate din numărul total al dosarelor aflate în curs de judecată la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție.*

ACTIVITATEA SECȚIEI

Judecata recursurilor se desfășoară conform principiilor generale ale procedurii civile. În materie civilă, Înalta Curte de Casație și Justiție răspunde însă numai la motivele invocate de părți și numai acelor motive a căror dezvoltare se încadrează în cazurile prevăzute de art. 304 pct. 1-9 Cod procedură civilă, cu excepția celor de ordine publică. Părțile înțeleg cu greu că judecata în fața acestei instanțe nu este un al treilea grad de jurisdicție și că această instanță nu poate statua decât în drept și numai cu privire la împrejurări de fapt care au fost pe deplin stabilite de către instanțele de fond.

Activitatea secției este caracterizată de o aglomerare anormală de dosare, aspect care creează un risc major de a se compromite calitatea hotărârilor adoptate. Printre cauzele care generează, de asemenea, dificultăți în activitatea secției ar fi de enumerat:

- lipsa unei proceduri de filtraj a dosarelor, corelată cu instituirea obligației de a primi și genera un nou dosar pentru orice cerere formulată de părți deși, în mod evident, în baza normelor de drept aplicabile, calea de atac este lipsită de șansa de a reuși (*cereri informale, nemotivate, inadmisibile etc.*);

- lipsa unui corp de avocați specializați în procedura căii de atac a recursului în fața Înaltei Curți de Casație și Justiție;

- concepția cuantumului redus sau chiar de scutire totală la plata taxelor judiciare de timbru pentru procedurile declanșate în fața Înaltei Curți (*ex. 4 lei și 0,15 bani pentru orice contestație în anulare și revizuire, scutiri pentru cererile de revendicare, retrocedare etc.*), fapt ce îi determină pe justițiabili să le utilizeze în mod repetat, chiar excesiv.

În cursul anului 2010, Secția civilă și de proprietate intelectuală a înregistrat un număr de 7.574 de dosare, care s-au adăugat unui număr de 5.314 dosare, rămase în stoc, înregistrate în anul 2009.

Rezultă că în anul 2010, pe rolul secției s-a aflat **un număr total de 12.988 de dosare**, fapt care a determinat ca primul termen de judecată alocat în dosarele nou intrate să fie extrem de îndelungat – *la circa 7-8 luni de la momentul înregistrării*, cu consecințe negative asupra celerității judecării cauzelor.

Până la finele anului 2010 s-a soluționat un număr de 6762 de dosare, indicele de operativitate fiind de 54,61%.

S-a constatat, totodată, că volumul de activitate al secției este în creștere ca urmare a înregistrării în trimestrul IV al anului 2010, în recurs, **a unui număr considerabil de dosare având ca obiect cereri în despăgubire întemeiate pe prevederile unui nou act de reparație - Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989.**

În condițiile repartizării *unei singure săli de judecată* pentru desfășurarea ședințelor de judecată de toate cele 12 complete de judecată constituite la nivelul secției și în *condițiile inexistenței unor săli pentru realizarea de către judecători a deliberărilor*, activitatea de judecată –

care presupune, în medie, un număr de 24 de ședințe de judecată publice lunar - s-a desfășurat în condiții improprii și cu dificultate.

Judecătorii secției au participat la activitatea de judecată **în Complet de 3 judecători în 2 - 3 ședințe de judecată lunar** - în care au rulat, în medie, **un număr de 890 dosare** și au soluționat, în medie, un număr de 600 de dosare, redactând, în medie, 105 hotărâri judecătorești. *Magistrații-asistenți* au participat, ca regulă, în 2 ședințe de judecată lunar în care au rulat, în medie, **un număr de 550 dosare** și au redactat, în medie, 60 de hotărâri judecătorești, 240 de practice și 116 încheieri de dezinvestire cu număr.

Judecătorii secției au fost desemnați să participe la ședințele **Completului de 9 judecători al Înaltei Curți de Casație și Justiție** - planificate cel puțin o dată pe lună, să formuleze puncte de vedere și să participe la ședințele **Secțiilor Unite ale Înaltei Curți de Casație și Justiție**, formațiuni de judecată ce avea în competență soluționarea recursurilor în interesul legii.

După intrarea în vigoare a dispozițiilor Legii nr. 202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor, *2 sau, după caz 4 judecători ai secției*, desemnați anual prin tragere la sorți, urmează să intre în compunerea noii formațiuni de judecată - **Completul de 5 judecători al Înaltei Curți de Casație și Justiție**, care înlocuiește vechiul Complet de 9 judecători.

Se impune și mențiunea că 3 judecători ai secției - *doamnele judecător Cristina Luzescu, Paula Pantea și Cristina Iulia Tarcea* - sunt membri aleși în Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, 2 judecători - *doamnele judecător Ioana Beatrice Nestor și Mona Maria Pivniceru* - în Colegiul de conducere al Institutului Național al Magistraturii, iar un judecător - *doamna judecător Lavinia Curelea* - în Colegiul de conducere al Școlii Naționale de Grefieri, sens în care desfășoară activitățile specifice acestor organisme de conducere.

Pe lângă activitatea de judecată desfășurată în formațiunile de judecată constituite în anul 2010 la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul de 3 judecători, Completul de 9 judecători și Secțiile Unite, *mai mulți judecători ai secției au fost desemnați să îndeplinească activități în cadrul diverselor comisii de concursuri și examene organizate de Consiliul Superior al Magistraturii*, de exemplu: în cadrul comisiilor constituite pentru examenul de capacitate a magistraților, pentru

concurserile de admitere în magistratură sau în Institutul Național al Magistraturii ori de promovare a judecătorilor în funcții de conducere.

Judecătorilor secției le-au fost solicitate puncte de vedere cu privire la reglementările instituite prin noile coduri – Codul civil și Codul de procedură civilă, iar *doamna judecător Mihaela Tăbârcă* a fost desemnată să participe la lucrările *comisiilor constituite de Ministerul Justiției pentru elaborarea Codului de procedură civilă și a Legii de punere în aplicare a acestui cod.*

Judecătorii secției sunt consultați și participă, de asemenea, *la diverse comisii/dezbateri ocazionate de adoptarea sau de modificarea unor acte normative referitoare la activitatea judiciară* – de exemplu, la dezbaterile ocazionate de adoptarea Legii nr. 202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor, de modificarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, a Legii nr. 303/2004 privind statutul magistraților, a Legii nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, a Regulamentului de organizare și funcționare a Înaltei Curți de Casație și Justiție și altele asemenea.

În respectarea obligației de perfecționare continuă, *judecătorii secției au fost desemnați să participe la numeroase seminarii, conferințe ori stagii de pregătire* organizate de Consiliul Superior al Magistraturii.

În condițiile unei jurisprudențe neunitare, judecătorilor secției le revine responsabilitatea de a participa activ la *ședințele organizate la nivelul secției în scopul clarificării problemelor de drept ce generează o astfel de jurisprudență neunitară, la ședințele organizate în același scop, semestrial, de către Consiliul Superior al Magistraturii ori la ședințele organizate, trimestrial, de către cele 15 curți de apel.* Discuțiile relative la problematica practicii judiciare neunitare au relevat deficiențele unicului mecanism legal instituit în acest scop, *recursul în interesul legii*, mecanism care intervine ulterior apariției jurisprudenței neunitare și, ca regulă, cu întârziere, fapt care pune în discuție, adeseori, eficiența sa.

Îndeplinirea de către judecătorii secției a multitudinii de responsabilități ce le incumbă s-a realizat cu dificultate, în condițiile lipsei de personal specializat care să asigure logistica necesară desfășurării activităților și a unor spații adecvate, fapt ce impune, pe viitor, o nouă organizare a activității Înaltei Curți de Casație și Justiție, care să corespundă noilor provocări adresate acestei instituții.

Date fiind însă condițiile actuale de lucru, *insuficiente din punctul de vedere al resurselor umane și materiale*, în vederea creșterii eficienței activității la nivelul secției, *în ședințele de secție din 19 aprilie și 6 mai 2010* s-au dezbătut și s-au adoptat **măsuri de reorganizare a activității administrative la nivelul secției, de revizuire a documentelor utilizate, precum și măsuri de reorganizare a activității de judecată începând cu luna ianuarie 2011.**

Reorganizarea activității interne a vizat îmbunătățirea metodelor de lucru, îndeosebi a celor referitoare la pregătirea judiciară a dosarelor, în scopul remedierii în timp util a deficiențelor care erau de natură să determine amânarea judecării, precum și revizuirea modelelor de documente standardizate utilizate în cadrul secției. S-a urmărit, totodată, ca, prin metodele de lucru promovate, să se realizeze o exploatare la nivel maximal a facilităților oferite de sistemului informatic ECRIS III, precum și pregătirea utilizatorilor pentru implementarea, în cursul lunii decembrie 2010, a noii versiuni ECRIS IV.

Se impun a fi evidențiate următoarele măsuri organizatorice implementate în activitatea secției, începând cu data de 1 septembrie 2010:

➤ **pentru creșterea eficienței muncii și îmbunătățirea activității de pregătire a dosarelor** – pentru fiecare din cele 12 complete de judecată au fost desemnați *câte 2 grefieri*, cu responsabilități precise în gestionarea tuturor dosarelor repartizate aleatoriu completului alocat, precum și în pregătirea administrativă și judiciară a acestora, sub controlul magistratului-asistent. Aceiași grefieri au și responsabilitatea gestionării dosarelor repartizate completului de judecată alocat și în care judecata s-a suspendat – *dosare pentru care s-a constituit un registru electronic de evidență* – în scopul facilitării efectuării verificărilor administrative relative la menținerea cauzelor suspendării;

➤ **pentru ușurință în redactarea și utilizarea documentelor întocmite la nivelul secției** – s-au stabilit reguli pentru elaborarea unitară a documentelor finale – *încheieri sau decizii* - cu standardizarea formatării documentului, ținându-se cont și de formularele implementate la nivel național, precum și reguli pentru elaborarea unor formulare tip pentru documentele folosite de secție pentru uz intern și extern;

➤ **pentru ușurință în comunicarea proiectelor de documente sau a documentelor finalizate între diversele compartimente și o mai bună gestionare a timpului de lucru, în absența unui sistem de management a documentelor** - s-a experimentat funcționarea unui *folder comun* -

„**SEDINTE SC**”, care este accesibil tuturor judecătorilor, magistraților-asistenți și grefierilor și care permite accesarea și finalizarea, în funcție de competențe, a tuturor documentelor întocmite în legătură cu ședințele de judecată;

➤ **pentru asigurarea transparenței proceselor și îmbunătățirea comunicării cu justițiabilii** – s-au stabilit procedurile în cadrul cărora, imediat după terminarea ședințelor de judecată, *grefierii introduc minutele, adică tipul de soluție și soluțiile pronunțate în dosarele judecate/finalizate, în integralitate, în sistemul informatic ECRIS*. Acest fapt a permis accesul direct și în scurt timp al justițiabililor la conținutul soluțiilor pronunțate, prin consultarea site-ului web al instanței și, totodată, a facilitat eliberarea, de îndată, la momentul înregistrării solicitării, a certificatelor de grefă, fără a mai fi necesară o consultare prealabilă a dosarelor de către grefierul arhivar. Totodată, prin constituirea unui alt folder „DECIZII”, care cuprinde totalitatea hotărârilor judecătorești motivate, s-au creat premisele eliberării către justițiabili, într-o procedură rapidă și simplificată, de exemplare certificate ori legalizate ale acestor documente;

➤ **pentru recâștigarea încrederii publicului în sistemul judiciar** – s-au stabilit procedurile de selectare a hotărârilor judecătorești care, prin claritatea și consistența considerentelor de drept statuate sunt de natură să contribuie la clarificarea unor problematici de drept de interes pentru public; în cadrul ședințelor de secție s-a luat în dezbateră și lipsa de calitate a unora din hotărârile secției care conțin considerente contradictorii ori confuze, statuându-se asupra necesității acordării unei importanțe sporite acestei componente deosebit de importante a muncii judecătorului, aparent anonimă - *motivarea hotărârii judecătorești*, știut fiind că numai prin considerente convingătoare și prin claritatea raționamentelor se poate recâștiga respectul și încrederea publicului în sistemul judiciar.

GESTIONAREA ȘI UNIFICAREA JURISPRUDENȚEI - inițiative pentru a întări unificarea jurisprudenței; organizarea și metodele de lucru.

În cursul anului 2010, o atenție deosebită a fost acordată constituirii bazei de date cuprinzând *jurisprudența integrală a secției*; în acest scop, conform hotărârii adoptate în ședința de secție din data de 19 aprilie 2010 s-a constituit și experimentat folder-ul „DECIZII”, care conține totalitatea hotărârilor judecătorești motivate la nivelul secției, *atât în format Word, cu cuvinte cheie adăugate în denumirea fișierului, cât și în format PDF*, folder accesibil tuturor judecătorilor și magistraților-asistenți din secție. Verificările au evidențiat că în folder au fost introduse următoarele

documente din anul 2010, în format Word și PDF: 6553 de decizii judecătorești și 4143 de încheieri de dezinvestire.

Pornind de la conținutul folder-ului amintit, s-a inițiat procedura de introducere a tuturor hotărârilor judecătorești în sistemul electronic de arhivare SAE, realizat în cadrul Proiectului de arhivare electronică Phare RO 2005/1- 553.01.04.08., sistem care facilitează identificarea hotărârilor după diferite criterii de căutare general valabile în funcție de conținutul documentelor, cu acces, pe viitor, pentru toți utilizatorii sistemului informatic. Verificările au evidențiat că s-au introdus în sistem un număr de 1583 de hotărâri judecătorești.

La nivelul secției s-a adoptat, totodată, o procedură de lucru care are ca obiectiv *analizarea jurisprudenței în recurs a curților de apel și, după caz, a tribunalelor și identificarea problemelor de drept care au primit o soluționare diferită*; anume, la nivelul secției s-au constituit grupuri de lucru formate din *judecători și magistrați-asistenți* cărora le-au fost arondate cele 15 curți de apel și care urmează să conlucreze cu judecătorii acestor instanțe în vederea identificării jurisprudenței neunitare și supunerii acesteia, ulterior, dezbaterii în cadrul ședințelor de secție pentru a se aprecia asupra oportunității declanșării procedurii de unificare prevăzută de dispozițiile art. 329 și următoarele din Codul de procedură civilă.

Nu în ultimul rând, la nivelul secției au fost inițiate mai multe dezbateri în vederea clarificării propriei jurisprudențe. În lipsa unor mecanisme legale care să permită dezlegarea problemelor de drept controversate mai înainte de soluționarea dosarelor și care să stabilească proceduri simplificate de unificare a jurisprudenței mai întâi în interiorul Înaltei Curți de Casație și Justiție, dezbaterile și-au propus identificarea problemelor de drept soluționate diferit la nivelul secției, discutarea posibilelor rezolvări și, în final, stabilirea opțiunilor judecătorilor cu privire la problematica care a generat o astfel de jurisprudență.

În acest sens pot fi exemplificate dezbaterile ocazionate de jurisprudența neunitară ivită în cadrul secției:

- în legătură cu calitatea procesuală pasivă a Statului Român, prin Ministerul Finanțelor Publice și a posibilității obligării acestuia la plata de despăgubiri bănești în cadrul contestației întemeiate pe prevederile art. 26 din Legea nr. 10/2001 sau pe calea unei acțiuni separate (*ședințele din 6 mai și 31 mai 2010*);

- în legătură cu admisibilitatea acțiunilor în revendicarea imobilelor care cad și în sfera de reglementare a unor legi de reparație, din perspectiva jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului; dezbaterile au avut în vedere principiile evidențiate în *Hotărârea Matieș contra României* și, mai apoi, în *Hotărârea pilot Maria Atanasiu și alții contra României* și au relevat necesitatea inventarierii întregii jurisprudențe a secției și statuării asupra tuturor elementelor care au fost de natură să genereze divergențe în această materie, scop în care a fost constituit un grup de lucru format din *doamnele judecătorești Carmen Negrilă, Andreea Constanda, Alina Macavei și Eugenia Pușcașiu (ședințele din 28 iunie și 5 octombrie 2010)*;

- în legătură cu unele problemele de drept soluționate neunitar la nivelul tribunalelor și al curților de apel, în *interpretarea și aplicarea dispozițiilor Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, inclusiv din perspectiva deciziei dată în interesul legii nr. 32/2009 de Secțiile Unite ale Înaltei Curți de Casație și Justiție*, probleme de drept care au primit o soluționare unitară la nivelul secției (*ședințele din 28 iunie și 30 noiembrie/6 decembrie 2010*);

- în legătură problema de drept ivită ca urmare a *declărilor neconstituționalității dispozițiilor art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009, prin deciziile nr. 1358 și nr. 1360 din 21 octombrie 2010 ale Curții Constituționale, publicate în Monitorul Oficial nr. 751 din 15 noiembrie 2010*, fapt care a atras suspendarea de drept a acestora de la aplicare timp de 45 de zile; întrucât în temeiul dispoziției legale menționate s-au înregistrat un număr semnificativ de litigii pe rolul instanțelor judecătorești, aflate în diverse faze procesuale – *în primă instanță, în apel sau în recurs*, pentru a se evita ivirea unei jurisprudențe neunitare, judecătorii secției au hotărât sesizarea Ministrului Justiției, în condițiile dispozițiilor art. 27 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 a organizării judiciare, pentru a lua de îndată măsurile ce se impun pentru îmbunătățirea legislației, în situația în care Parlamentul României nu intervine în termenul mai sus arătat pentru a pune în acord dispozițiile legale suspendate de la aplicare cu dispozițiile constituționale (*ședința din 6 decembrie 2010*).

În cadrul activității de unificare a practicii judiciare, s-a stabilit că:

- 1. Acțiune în revendicare întemeiată pe dispozițiile art. 480-481 Cod civil introdusă după intrarea în vigoare a Legii nr. 10/2001.**

Obligativitatea parcurgerii procedurii administrative prealabile prevăzute de Legea nr. 10/2001.

Legea nr. 10/2001 prevede obligativitatea parcurgerii procedurii administrative prealabile pe care o reglementează, ceea ce nu conduce la privarea acelor persoane de dreptul la un tribunal, pentru că, împotriva dispoziției sau deciziei emise în procedura administrativă legea prevede calea contestației în instanță (art. 26), căreia i se conferă o jurisdicție deplină, după cum au posibilitatea de a supune controlului judecătoresc toate deciziile care se iau în cadrul procedurii Legii nr. 10/2001, inclusiv refuzul persoanei juridice de a emite decizia de soluționare a notificării (conform Deciziei XX/ 19 martie 2007 pronunțată în recurs în interesul legii de Înalta Curte de casație și Justiție în Secții Unite), astfel că este pe deplin asigurat accesul la justiție.

Existența Legii nr. 10/2001, derogatorie de la dreptul comun, cu consecința imposibilității utilizării unei reglementări anterioare, nu încalcă art. 6 din Convenție în situația în care calea oferită de legea specială pentru valorificarea dreptului dedus pretins este una efectivă.

Î.C.C.J, Secția civilă și de proprietate intelectuală, decizia nr. 2489 din 23 aprilie 2010.

2. Acțiune în revendicare întemeiată pe dispozițiile art. 480 din Codul civil, după parcurgerea procedurii prevăzută de Legea nr. 10/2001 și acordarea de despăgubiri.

Prin Decizia nr. 33 pronunțată în interesul legii, Înalta Curte de Casație și Justiție a observat că în cadrul unei acțiuni în revendicare este posibil ca ambele părți să se prevaleze de un bun în sensul art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție, instanțele fiind puse în postura de a da preferabilitate unui titlu în defavoarea celuilalt, cu observarea principiului securității raporturilor juridice.

Această problemă de drept tranșată prin decizia pronunțată în recursul în interesul legii nu este aplicabilă în cazul în care reclamanta promovează o acțiune civilă, întemeiată pe dispozițiile dreptului comun, prin care solicitată, pe calea comparării titlurilor, constatarea că titlul său de proprietate este mai caracterizat, aceasta, după ce recurgând la procedura legii speciale a solicitat despăgubiri care i-au și fost acordate prin decizia unității deținătoare.

Față de aceste considerente se constată că reclamanta nu deține un bun și un drept la restituirea în natură, astfel cum pretinde pe calea acțiunii în revendicare, ci are un drept de creanță (dreptul la despăgubiri) stabilit în procedura Legii nr.10/2001 și de natură să excludă incidența

dreptului comun care să permită promovarea cu succes a acțiunii în revendicare (electa una via non datur recursus ad alteram).

Î.C.C.J, Secția civilă și de proprietate intelectuală, decizia nr. 5933 din 10 noiembrie 2010.

3. Contestație împotriva dispoziției emisă de primar. Modificarea de către instanța de apel a calificării dată de părți cererii. Invocarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului. referitoare la lipsa de eficiență a dispozițiilor Titlului VII al Legii nr. 247/2005.

Calificarea juridică a acțiunilor formulate în justiție se face de judecătorul cauzei după regulile prevăzute de dispozițiile procesuale civile aparținând dreptului intern ca, de altminteri, și verificarea și stabilirea competenței materiale de soluționare, în primă instanță, a litigiului și nu în raport de jurisprudența unei anumite instanțe.

Totodată, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului nu poate constitui, prin ea însăși, temei de drept a unei acțiuni în justiție, fiind necesar ca prin acțiune să se invoce care anume din drepturile prevăzute de Convenție a fost încălcat, în ce anume constă încălcarea și care anume lege internă se impune a fi înlăturată, în aplicarea art. 20 alin. (2) din Constituția României, justificat de faptul că prin dispozițiile sale, în tot sau în parte, contravine drepturilor statuate prin Convenție, astfel cum acestea sunt interpretate în jurisprudenței Curții.

Î.C.C.J, Secția civilă și de proprietate intelectuală, decizia nr. 3419 din 2 iunie 2010.

4. Acordarea de măsuri reparatorii în compensare. Necesitatea asigurării unei egalități valorice între terenul preluat abuziv și cel acordat în compensare. Posibilitatea instanței de judecată de a determina în cursul judecării valoarea bunurilor supuse acestei operațiuni.

Investită fiind cu soluționarea contestației împotriva dispoziției administrative emise în procedura Legii nr. 10/2001, instanța de judecată, în ipoteza admiterii pretențiilor reclamantului, reexaminează în fond notificarea în limitele investiției, pronunțând o hotărâre susceptibilă de executare de către debitorul obligației astfel stabilite.

Cu excepția situațiilor în care legiuitorul a prevăzut expres procedura de evaluare a măsurilor reparatorii cuvenite persoanelor îndreptățite, cum este cazul despăgubirilor acordate în condițiile Titlului VII al Legii nr. 247/2005, conținutul obligației în sarcina entității investite

cu soluționarea notificării trebuie să fie clar și neechivoc determinat de către instanță, pentru a face posibilă executarea de către debitor.

În ipoteza compensării, a nu determina în cursul judecății valoarea bunurilor supuse acestei operațiuni, în vederea stabilirii echilibrului valoric necesar, ar însemna ca aceste acte să fie efectuate de către părți sau doar de către debitor în faza executării, ceea ce este inadmisibil, deoarece conținutul și întinderea obligației nu pot fi lăsate la aprecierea părților.

Î.C.C.J, Secția civilă și de proprietate intelectuală, decizia nr. 2190 din 26 martie 2010.

5. Imobil preluat de stat în mod abuziv din proprietatea Diecezei Romano Catolică. Calitatea procesuală a Episcopiei Catolice.

Simpla neconcordanță de denumire dată unei structuri organizatorice aparținând unui centru de cult, în speță – dieceză, entitate înregistrată în cartea funciară în anul 1890 – și episcopie, entitate în structura centrului de cult în anul 2003, nu este de natură, prin ea însăși, în lipsa unor dovezi în sensul că cele două entități ar fi distincte în structura centrului de cult, să susțină excepția lipsei calității procesuale active a reclamantei Episcopia Romano Catolică.

Pe de altă parte, indiferent de denumirea dată structurii sale organizatorice, concluzia se impune justificat și de faptul că, în realitate, bunurile aparțin centrului de cult, în speță Bisericii Romano Catolice, care este reprezentată într-un anumit teritoriu determinat prin episcop.

Anume, episcopul este cel care exercită atribuția de reprezentare a centrului de cult romano catolic în cadrul structurii organizatorice în care își exercită autoritatea și aceasta indiferent de denumirea dată acestei structurii - dieceză sau episcopie - .

Î.C.C.J, Secția civilă și de proprietate intelectuală, decizia nr. 1015 din 17 februarie 2010.

6. Conflict de competență. Instanța competentă să soluționeze cauzele privind constatarea reprezentativității organizațiilor sindicale.

Competența de soluționare a cererilor privind constatarea reprezentativității organizațiilor sindicale aparține instanței în a cărei rază teritorială se află sediul unității pentru care se solicită constatarea reprezentativității.

Î.C.C.J, Secția civilă și de proprietate intelectuală, decizia nr. 5602 din 27 octombrie 2010

7. Nepunerea în executarea a unei hotărâri a Curții Europene a Drepturilor Omului. Prejudiciul material cauzat proprietarului. Calitatea procesuală a Statului Român, prin Ministerul Finanțelor.

Nu se pot primi criticile recurențelor Regia Autonomă Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat și Statul Român, prin Ministerul Finanțelor Publice, potrivit cărora nu se poate angaja răspunderea civilă delictuală acestora, potrivit art. 998 – 999 Cod civil, pentru neplata chiriei pe perioada august 2007 – ianuarie 2008, întrucât fapta cauzatoare de prejudiciu a acestora constă în neexecutarea hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului, prin care s-a dispus restituirea în natură a imobilului către reclamant, iar pentru această perioadă reclamantul a suferit un prejudiciu material, întrucât a fost privat de bunul său și de orice posibilitate de a-l folosi și de a obține un profit, din moment ce statul a continuat să încaseze chiria plătită.

Critica formulată de Statul Român, prin Ministerul Finanțelor Publice, potrivit căreia nu are calitate procesuală pasivă, având în vedere că nu este deținătorul în fapt al bunului și nici beneficiarul chiriilor încasate, nu este întemeiată, deoarece, în raportul juridic dedus judecății, acesta este titularul obligației de a preda reclamantului în natură imobilul în litigiu, corelativă dreptului reclamantului de a primi în natură imobilul, iar neîndeplinirea acestei obligații, după pronunțarea hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului, a dat naștere dreptului reclamantului de a cere plata fructelor civile (a chiriei încasate pentru imobilul în litigiu), până la data predării efective a imobilului.

Î.C.C.J, Secția civilă și de proprietate intelectuală, decizia nr. 631 din 4 februarie 2010.

8. Cerere de sesizare a Curții Constituționale. Respingerea cererii pentru neîndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 29 din Legea nr. 47/1992.

Metodele de interpretare a normelor de drept sunt instrumente de lucru lăsate la îndemâna interpretului, în speță, a judecătorului cauzei, și ele nu se confundă nici cu textele de drept pe care le interpretează și nici cu concluziile la care ajunge interpretul.

Întrucât nu sunt norme de drept, ci doar ajută la înțelegerea sau determinarea conținutului acestora, metodele de interpretare nu pot intra în conflict cu normele constituționale.

Cu atât mai puțin, posibilele concluzii ale interpretului unei norme de drept, rezultat al folosirii unor anumite metode de interpretare, chiar dacă, în mod firesc, contribuie la soluționarea unei cauze, nu pot constitui, de asemenea obiect al unei excepții de neconstituționalitate.

Aceasta, întrucât nici metodele de interpretarea ale unei norme de drept și nici posibilele concluzii ale interpretului nu întrunesc condițiile impuse prin dispozițiile art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/2001, pentru a fi obiect al unei astfel de excepții, adică nu sunt nici legi, nici ordonanțe și nici texte de drept.

Î.C.C.J, Secția civilă și de proprietate intelectuală, decizia nr. 786 din 10 februarie 2010.

9. Marcă. Conflict cu un nume comercial.

Potrivit jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene este vorba de o utilizare pentru produse care aduce atingere sau este susceptibilă să aducă atingere funcțiilor mărcii când un terț aplică semnul care constituie denumirea sa socială, numele său comercial sau emblema sa pe produsele pe care le comercializează; dar, chiar în lipsa aplicării semnului are loc o utilizare „pentru produse sau servicii” în sensul art.5 alin. (1) din Directiva nr. 89/104/CEE a Consiliului din 21 decembrie 1988, atunci când terțul utilizează semnul respectiv, astfel încât se stabilește o legătură între semnul care constituie denumirea socială, numele comercial sau emblema terțului și produsele comercializate sau serviciile furnizate de terți .

Curtea a mai arătat că revine instanței de trimitere sarcina să verifice dacă utilizarea semnului constituie o utilizare pentru produsele respective în sensul art.5 alin.1 din Directivă (paragr.24) și dacă utilizarea semnului aduce atingere sau este susceptibilă să aducă atingere funcțiilor mărcii și, în special funcției sale esențiale, aceea de a garanta consumatorilor proveniența produselor sau serviciilor.

Î.C.C.J, Secția civilă și de proprietate intelectuală, decizia nr. 1070 din 19 februarie 2010.

10.Desen industrial. Acțiune pentru interzicerea utilizării desenului industrial pentru care s-a constituit depozit național reglementar.

După publicarea cererii, solicitantul înregistrării se poate opune utilizării de către terț a desenului sau modelului industrial pe care dorește să-l protejeze, inclusiv prin intentarea unei acțiuni în justiție și că, dacă are câștig de cauză, eventualul titlu executoriu pe care-l obține nu-l poate valorifica decât după eliberarea certificatului de protecție și doar dacă acesta se eliberează.

Protecția provizorie conferită de art.37 nu are nicio influență asupra perioadei de valabilitate a certificatului de protecție și, de aici,

asupra perioadei de protecție în care titularul beneficiază de dreptul exclusiv de exploatare prevăzut de art.33.

Î.C.C.J, Secția civilă și de proprietate intelectuală, decizia nr. 3007 din 14 mai 2010.

Unificarea jurisprudenței în materie reprezintă o preocupare prioritară a secției, în condițiile unei legislații neclare și imprevizibile, legislație supusă adesea revizuirii fără a se analiza impactul succesivelor modificări legislative asupra proceselor aflate în curs de soluționare sau soluționate prin hotărâri definitive și irevocabile de către instanțele judecătorești.

Aceasta, întrucât, intervențiile intempestive ale legislativului cu impact direct asupra procedurilor judiciare aflate în curs de derulare sunt de natură să creeze premisele pronunțării unor soluții diferite în cauze similare, în funcție de legea în vigoare la momentul judecării, punând astfel în discuție încălcarea dreptului justițiabililor la un proces echitabil, prevăzut de dispozițiile art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În concluzie, îmbunătățirea cadrului legal referitor la unificare trebuie să constituie o prioritate a principalilor subiecți responsabili pentru buna funcționare a sistemului judiciar român.

Revizuirea competenței Secției civile și de proprietate intelectuală a Înaltei Curți de Casație și Justiție

Prin dispozițiile Legii nr. 202 din 25 octombrie 2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor, publicată în Monitorul Oficial nr. 714 din 26 octombrie 2010, competența materială a Secției civile și de proprietate intelectuală, ca instanță de recurs, a fost revizuită.

Prin dispozițiile actului normativ menționat s-a statuat cu privire la suprimarea căii de atac a apelului împotriva hotărârilor judecătorești pronunțate asupra contestațiilor întemeiate pe dispozițiile art. 26 alin. (3) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, asupra cererilor întemeiate pe prevederile art. 4 alin. (6) și art. 5 alin. (1) și (2) din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989 și, respectiv, asupra cererilor pentru repararea prejudiciilor cauzate prin erori judiciare săvârșite în procesele

penale, caz în care, recursurile în astfel de materii de drept intră în competența de soluționare a curților de apel.

Măsura a vizat, în principal, echilibrarea pe viitor a volumului de activitate al acestei secții cu resursele alocate și asigurarea condițiilor necesare pentru îndeplinirea de către judecătorii secției a rolului lor principal, *acela de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii în materie civilă de către toate instanțele judecătorești*.

CONCLUZII

Evaluarea activității Secției civile și de proprietate intelectuală a Înaltei Curți de Casație și Justiție în anul 2010 evidențiază faptul că persistă, ca și în anii anteriori, provocări importante cărora această instanță trebuie să le facă față. Se pot exemplifica:

- lipsa condițiilor materiale care să permită eficientizarea procedurilor judiciare și realizarea obiectivelor stabilite prin lege în competența secțiilor Înaltei Curți de Casație și Justiție;
- un volum mare de dosare, având un grad de complexitate ridicat;
- lipsa acută a resurselor umane necesar a fi alocate în vederea instrumentării proceselor civile într-un termen rezonabil;
- totodată, lipsa de moderație în activitatea de legiferare, subliniază necesitatea adoptării unor legi *durabile și stabile*, de natură a statua pe termen lung cu privire comportamentele ce trebuie adoptate de către oameni, redând acestora sentimentul de încredere în funcțiunile statului și de siguranță în interiorul societății în care trăiesc.

În atare circumstanțe de spațiu și de timp, *responsabilitatea corpului de judecători pentru asigurarea respectului față de lege și a stabilității relațiilor sociale* este infinit mai mare, iar acest corp de elită trebuie să găsească forța necesară pentru a spori încrederea oamenilor în justiție.

Toate acestea conduc la neîncrederea justițiabililor în sistemul judiciar și în calitatea actului de justiție înfăptuit la nivelul celei mai înalte jurisdicții a Statului Român și, adeseori, într-o practică judiciară neunitară ale cărei cauze sunt greu de explicat.

SECȚIA PENALĂ

1. PREZENTAREA SECȚIEI PENALE A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție este organizată conform prevederilor art. 19 alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, competența acesteia fiind reglementată conform art. 22-23 din același act normativ.

Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție a funcționat în anul 2010 cu :

- în medie, cu un număr de 29 judecători , din totalul de 35 judecători, iar în perioada iunie-decembrie 2010, cu 25 de judecători urmare a pensionării mai multor judecători într-un interval scurt ;

- 14 magistrați asistenți, din totalul de 19 magistrați asistenți (urmare concediilor pentru creșterea copilului (3) și detașării a doi magistrați asistenți la completul de 9 Judecători (2));

- în medie, cu un număr de 27 grefieri, 2 aprozi și 2 agenți procedurali.

2. ACTIVITATEA DE JUDECATĂ

Pentru aplicarea sistemului de distribuire aleatorie a cauzelor, la începutul anului s-au constituit 10 complete de judecată care au fost numerotate potrivit dispozițiilor art. 95 alin. 5 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești în vigoare.

Participarea judecătorilor în ședințele de judecată se realizează conform unei programări lunare întocmite de președintele secției.

Președintele secției întocmește lunar programarea judecătorilor de serviciu în atribuțiile cărora intră menționarea rezoluțiilor în dosarele nou formate, soluționarea propunerilor de arestare preventivă și a

cererilor de percheziție. Alături de judecători , la această activitate zilnică, participă câte un magistrat asistent și un grefier.

Pentru soluționarea cauzelor penale urgente, în zilele nelucrătoare, (sâmbăta și duminica, precum și în zilele de sărbători legale) președintele secției efectuează planificarea lunară a completelor de judecată, de serviciu la domiciliu.

În fiecare lună, președintele secției participă la activitatea de judecată prezidând completul de judecată, din care face parte, corespunzător programării ședințelor de judecată.

Numărul mediu de ședințe pe judecător în perioada **ianuarie 2010 – iunie 2010** a fost de 14 ședințe pentru cauze în recurs și de 11 cauze în fond.

Numărul mediu de dosare pe judecător, în aceeași perioadă a anului a fost de 648 , din care un număr de 363 dosare soluționate.

Numărul mediu de ședințe pe judecător în perioada **iulie 2010 - decembrie 2010** a fost de 12 ședințe cauze în recurs și de 8 cauze în fond.

Numărul mediu de dosare pe judecător, în aceeași perioadă a anului a fost de 528 , din care un număr de 290 dosare soluționate.

Numărul de ședințe la care participă lunar fiecare judecător din cadrul Secției penale este de 2-3 ședințe de recursuri și 2-3 ședințe de fond, cu excepția completului cu numărul 4, care are repartizate aleatoriu cele mai multe astfel de cauze.

Magistrații asistenți au fost programați lunar în 1-2 ședințe de recursuri și 1-2 ședințe de fonduri.

Pentru repartizarea aleatorie a cauzelor conducerea Secției penale a desemnat-o pe doamna grefier Ioana Gheorghe.

În anul 2010 dintr-un total de 8462 de cauze aflate pe rol au fost soluționate 6760, între care, 657 au avut ca obiect recursuri privind infracțiuni contra vieții, 971 au avut ca obiect recursuri în alte categorii de infracțiuni, 1629 alte recursuri , 337 contestații, 218 revizui, 1136 cereri de strămutare, 79 conflicte de competență și 887 fonduri (plângeri, revizui, contestații) și 4 fonduri .

Indicele de operativitate a fost pe întregul an de 95,83% față de cauzele nou intrate și de 79,88% față de cauzele aflate pe rol.

În perioada ianuarie 2010 – iunie 2010 pe rolul Secției penale s-au aflat 5120 cauze (din care cauze nou intrate 3712, fiind soluționate 3755 cauze, din care 365 au avut ca obiect recursuri privind infracțiuni contra vieții, 555 au avut ca obiect recursuri în alte categorii de infracțiuni, 1343 alte recursuri, 205 contestații, 147 revizui, 613 cereri de strămutare, 38 conflicte de competență și 486 fonduri (plângeri, revizui, contestații) și 3 fonduri.

Indicele de operativitate în perioada ianuarie – iunie 2010 a fost de 101,15% față de cauzele nou intrate și de 73,33% față de cauzele aflate pe rol.

Din totalul de 3755 cauze soluționate, durata soluționării a fost următoarea:

- un număr de 2371 dosare s-au soluționat într-un interval de până la 2 luni ;
- un număr de dosare de 957 s-au soluționat într-un interval de până la 4 luni;
- 246 dosare s-au soluționat într-un interval de până la 6 luni ;
- 181 dosare s-au soluționat într-un interval de până la 6 luni .

În perioada iulie 2010 – decembrie 2010 pe rolul Secției penale s-au aflat 4707 cauze (din care cauze nou intrate 3342, fiind soluționate 3005 cauze, din care 292 au avut ca obiect recursuri privind infracțiuni contra vieții, 416 au avut ca obiect recursuri în alte categorii de infracțiuni, 1128 alte recursuri, 132 contestații, 71 revizui, 523 cereri de strămutare, 41 conflicte de competență și 401 fonduri (plângeri, revizui, contestații) și 1 fond.

Indicele de operativitate în perioada **iulie 2010 – decembrie 2010** a fost de 89,91% față de cauzele nou intrate și de 63,84% față de cauzele aflate pe rol.

Din totalul de 3005 cauze soluționate, 2733 de cauze au fost soluționate durată soluționării a fost următoarea:

- un număr de 1291 dosare s-au soluționat într-un interval de până la 2 luni ;
- un număr de dosare de 1027 s-au soluționat într-un interval de până la 4 luni;
- 506 dosare s-au soluționat într-un interval de până la 6 luni ;
- 181 dosare s-au soluționat într-un interval de peste 6 luni ;

Înlocuirea unor membri ai completelor de judecată a fost determinată de motive obiective (concedii de odihnă, concedii medicale, evenimente neprevăzute, participarea la manifestări cu caracter științific în țară sau în străinătate).

Cererile depuse de judecători, precum și documentele justificative sunt păstrate într-o mapă specială, de către magistratul asistent șef.

Distribuirea aleatorie a cauzelor în sistem informatic ECRIS se realizează efectiv, încă din luna decembrie 2005, cu respectarea prevederilor art. 3¹ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, precum și a dispozițiilor cuprinse în art. 95 alin. 2 și 5 din Regulamentul de organizare interioară al instanțelor judecătorești.

În executarea acestei operațiuni se ține seama de programul informatic, iar dosarele se înregistrează în ordinea sosirii lor la instanță,

după care se repartizează, în aceeași ordine, de persoana desemnată anual de către președintele secției, cu avizul Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Conform prevederilor art. 97 alin. 7 din același regulament, la sfârșitul fiecărei zile se listează cauzele repartizate în ziua respectivă, ținându-se o evidență separată a listelor. Situația acestora este supusă unor verificări periodice efectuate de președintele secției.

Distribuirea aleatorie a dosarelor în sistem informatic își găsește suport legal în normele procedurale și regulamentare menite să asigure respectarea riguroasă a principiului continuității completelor de judecată și a judecătorilor în soluționarea cauzelor repartizate, în principal atunci când intervin unele incidente procedurale, care vizează alcătuirea completelor de judecată.

Incidentele procedurale referitoare la toți membrii completului de judecată sau la unii dintre aceștia, cum sunt incompatibilitatea, recuzarea sau abținerea se soluționează conform art. 98 alin. 2 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești.

Cererile formulate de judecători atunci când se ivesc incidente procedurale, precum și procesele verbale de înlocuire a acestora în completele de judecată se păstrează într-o mapă specială, de către magistratul asistent șef.

De asemenea, în temeiul dispozițiilor art. 95 alin. 9 din același regulament, toate modificările aduse completului de judecată ori repartizării dosarelor sunt evidențiate în programul informatic de repartizare aleatorie și în mapa ce conține programarea ședințelor de judecată.

În situația repunerii pe rol a unor cauze penale, în vederea continuării judecății (ex: dosare în care s-au invocat excepții de neconstituționalitate, primite de la Curtea Constituțională după soluționarea excepțiilor; dosare în care s-a pronunțat Completul de 9 Judecători și trimise spre rejudecare Secției penale; cauze restituite la parchet în vederea refacerii urmăririi penale și retrimise ulterior instanței), dosarele se repartizează aceluiași complet de judecată, ce a fost investit inițial.

Pe durata vacanței judecătorești, activitatea de judecată s-a desfășurat corespunzător programării întocmite de președintele secției.

În ce privește trecerea unor dosare de la Secția penală la o altă secție a Înaltei Curți de Casație și Justiție, această măsură se realizează prin încheiere motivată, potrivit art. 99 alin. 2 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești.

3. CONSTATĂRI PRIVIND OPERATIVITATEA DE SOLUȚIONARE A CAUZELOR PENALE

Datele statistice ale secției la sfârșitul anului 2010 au evidențiat existența pe rol a 24 cauze – fonduri, mai vechi de 6 luni.

Din studiul acestor dosare s-a constatat că, în cea mai mare parte motivele amânării cauzelor sunt de natură obiectivă și într-o mică măsură acestea au la bază și cauze subiective.

Printre *cauzele obiective* ce au dus la amânarea soluționării dosarelor enumerăm:

- 1) Părțile recurg la folosirea abuzivă a drepturilor procedurale prevăzute în Codul de procedură penală, consecința fiind aceea a nesoluționării cauzelor într-un termen rezonabil (ex: recurg la formularea unor cereri de recuzare , din modul în care sunt redactate cererile rezultând, cu claritate, reaua credință a părții);
- 2) Apărătorii aleși solicită termene pentru imposibilitatea de a se prezenta, (ex: motive medicale, participări la conferințe internaționale și simpozioane ș.a.);
- 3) Administrarea cu mare greutate a probelor admise datorită lipsei de sollicitudine a unor persoane juridice, de la care s-au solicitat relații sau a unor experți desemnați în cauză.

Cauzele subiective (puține la număr) care au condus la întâzieri în soluționarea dosarelor se concretizează în omisiunea de citare a unor părți, ori citarea greșită a acestora.

Numărul cauzelor mai vechi de 1 an – fonduri și mai vechi de 6 luni – recursuri este foarte mic, raportat la numărul mare de cauze penale aflate pe rolul secției, greșelile constatate influențând în mică măsură soluționarea cu celeritate a dosarelor, marea majoritate a acestora fiind soluționate într-un termen rezonabil.

4. ASIGURAREA INTERPRETĂRII ȘI APLICĂRII UNITARE A LEGII ÎN MATERIE PENALĂ

Separat de activitatea de judecată curentă desfășurată, o prioritate a Secției penale o constituie asumarea și intensificarea demersurilor având drept scop asigurarea unei practici unitare la nivelul instanțelor , în limita competenței ce revine Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, ca instanță de recurs.

S-a considerat că astfel de demersuri sunt impuse atât de Strategia de reformă a sistemului judiciar, cât și de rolul fundamental ce revine Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la asigurarea interpretării și

aplicării unitare a legii, prevăzut atât de art. 126 alin. (3) din Constituția României, cât și de art. 18 alin. (2) din Legea nr. 304/2004, republicată.

La nivelul Secției penale se desfășoară ședințe trimestriale la care participă judecătorii și magistrații asistenți.

În cadrul acestor ședințe de secție au fost selectate și supuse analizei decizii în raport de problemele de drept ivite în cursul judecării cauzelor.

Anterior fiecărei ședințe au fost întocmite și puse la dispoziția fiecărui judecător și magistrat asistent setul de decizii care urma să fie discutat.

Este de menționat faptul că, în anul 2010, Secția penală a adoptat soluții de principiu și de unificare a practicii judiciare.

În virtutea principiului disciplinei jurisdicționale, soluțiile de principiu și de unificare a practicii jurisdicționale au fost adoptate cu votul majorității judecătorilor Secției și au fost comunicate, de îndată, secțiilor penale ale curților de apel.

În acest sens, au fost adoptate soluții de unificare a practicii judiciare, între care exemplificăm:

1. Faptele persoanei, care are calitatea de comisar al Gărzii Financiare, de a pretinde și primi o sumă de bani de la administratorul unei societăți comerciale, precum și de a pretinde și primi foloase care nu i se cuvin de la administratorul unei alte societăți comerciale, în scopul de a nu efectua controale la aceste societăți, de a anunța controalele și de a nu aplica sau de a aplica la limita minimă legală sancțiuni contravenționale, întrunesc elementele constitutive a două infracțiuni de luare de mită, în forma agravată referitoare la săvârșirea faptei de către un funcționar cu atribuții de control, prevăzute în art. 254 alin. (1) și (2) C. pen. raportat la art. 6 și art. 7 alin. (1) din Legea nr. 78/2000, aflate în concurs real de infracțiuni. În acest caz, executarea pedepsei rezultante prin privare de libertate și înlăturarea dispozițiilor privind suspendarea acesteia sub supraveghere este justificată, în raport cu gradul de pericol social ridicat al faptelor, relevat în special de folosirea funcției în scopuri ilicite.

I.C.C.J., Secția penală, decizia nr. 148 din 19 ianuarie 2010

2. În rezolvarea acțiunii civile alăturate acțiunii penale în cadrul procesului penal, instanța care reține existența circumstanței atenuante legale a provocării prevăzută în art. 73 lit. b) C. pen., în aplicarea dispozițiilor art. 14 C. proc. pen. și ale art. 998 - 999 C. civ., stabilește proporția culpelor autorului și a victimei și dispune obligarea autorului la despăgubiri pentru prejudiciul cauzat, inclusiv la despăgubiri pentru prejudiciul reprezentând cheltuielile ocazionate de asistența medicală, în raport cu întinderea culpei autorului. Prin urmare, în cazul prejudiciului

reprezentând cheltuielile ocazionate de asistența medicală, cauzat prin culpa comună a autorului și a victimei, se aplică principiul de drept civil al răspunderii în raport cu întinderea culpei, dispunându-se obligarea autorului la despăgubiri în raport cu întinderea culpei sale, având în vedere și dispozițiile art. 313 alin. (1) din Legea nr. 95/2006, care - stabilind că persoanele răspund „potrivit legii” și au obligația să repare prejudiciul cauzat furnizorului de servicii medicale reprezentând cheltuielile ocazionate de asistența medicală - nu derogă de la principiul enunțat.

I.C.C.J., Secția penală, decizia nr. 167 din 20 ianuarie 2010

3. Fapta de a monta un dispozitiv de citire a benzii magnetice a cardurilor bancare în fanta unui bancomat constituie infracțiunea de acces, fără drept, la un sistem informatic săvârșită prin încălcarea măsurilor de securitate, prevăzută în art. 42 alin. (1) și (3) din Legea nr. 161/2003, întrucât: bancomatul reprezintă un sistem informatic în sensul art. 35 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 161/2003; montând dispozitivului de citire a benzii magnetice a cardurilor bancare în fanta bancomatului, făptuitorul acționează fără drept, deoarece nu este autorizat în temeiul legii sau al unui contract și nu are permisiunea din partea persoanei fizice sau juridice competente potrivit legii să o acorde, așa cu se prevede în art. 35 alin. (2) lit. a) și c) din Legea nr. 161/2003, iar prin montarea dispozitivului sunt încălcate măsurile de securitate care au drept scop asigurarea secretului numărului de cont și al operațiunilor efectuate, precum și apărarea împotriva folosirii de către o altă persoană a cardurilor bancare în vederea fraudării.

I.C.C.J., Secția penală, decizia nr. 371 din 2 februarie 2010

4. În conformitate cu dispozițiile art. 300 alin. (1) C. proc. pen., instanța este datoare să verifice, din oficiu, la prima înfățișare, regularitatea actului de sesizare. Verificarea rechizitoriului, ca act de sesizare a instanței, efectuată în temeiul art. 300 alin. (1) C. proc. pen., poartă asupra actului de sesizare propriu-zis, asupra îndeplinirii condițiilor prevăzute de lege cu privire la conținutul actului de sesizare și asupra respectării dispozițiilor art. 264 alin. (3) C. proc. pen., iar nu asupra modului în care au fost respectate dispozițiile legale care reglementează efectuarea urmăririi penale.

Prin urmare, dacă rechizitoriul a fost întocmit cu respectarea condițiilor de formă și de conținut prevăzute în art. 262, art. 263 și art. 264 C. proc. pen., instanța nu poate dispune restituirea dosarului la procuror în vederea refacerii rechizitoriului, potrivit art. 300 alin. (2) C. proc. pen., cu motivarea că au fost încălcate dispozițiile legale care reglementează efectuarea urmăririi penale, întrucât examinarea modului în care au fost respectate dispozițiile legale care reglementează efectuarea urmăririi penale

este o activitate distinctă de examinarea regularității actului de sesizare și rezultă din existența, distinctă, a art. 300 C. proc. pen. și a art. 332 C. proc. pen. care reglementează restituirea cauzei la procuror pentru refacerea urmăririi penale.

I.C.C.J., Secția penală, decizia nr. 377 din 2 februarie 2010

5. În conformitate cu dispozițiile art. 375 alin. (3) C. proc. pen., judecarea apelului nu poate avea loc decât în prezența inculpatului, când acesta se află în stare de deținere. În raport cu dispozițiile citate, cazul de casare prevăzut în art. 385⁹ alin. (1) pct. 5 C. proc. pen. este incident, dacă judecarea apelului a avut loc fără participarea inculpatului, arestat preventiv în altă cauză.

I.C.C.J., Secția penală, decizia nr. 412 din 4 februarie 2010

6. I. Condițiile transferării persoanei condamnate în vederea executării pedepsei, prevăzute în art. 129 din Legea nr. 302/2004, inclusiv condiția prevăzută în art. 129 lit. d) din legea menționată, ca transferul să fie consimțit de către persoana condamnată, trebuie îndeplinite cumulativ. Consimțământul persoanei condamnate, exprimat în mod liber și în deplină cunoștință de cauză asupra consecințelor juridice care decurg din transferarea persoanei condamnate în România, conform art. 142 din Legea nr. 302/2004, este irevocabil. Nici dispozițiile Legii nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, nici cele de drept procesual penal, nu prevăd posibilitatea retragerii consimțământului persoanei condamnate.

II. Dacă statul de condamnare a luat măsura interdicției de ședere pe teritoriul său față de persoana condamnată și sunt îndeplinite condițiile prevăzute în art. 129 lit. a), b), c), e) și f) din Legea nr. 302/2004, statul român poate dispune transferarea persoanei condamnate în vederea executării pedepsei într-un penitenciar din România, în conformitate cu art. 3 paragraful 1 din Protocolul adițional la Convenția europeană asupra transferării persoanelor condamnate, fără a necesar consimțământul persoanei condamnate.

I.C.C.J., Secția penală, decizia nr. 507 din 10 februarie 2010

7. Potrivit dispozițiilor art. 13 alin. (1) lit. b) din O. U. G. nr. 43/2002, cu modificările și completările ulterioare, sunt de competența Direcției Naționale Anticorupție infracțiunile prevăzute în Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, dacă, indiferent de valoarea pagubei materiale ori de gravitatea perturbării aduse unei autorități publice, instituții publice sau oricărei alte

persoane juridice ori de valoarea sumei sau a bunului care formează obiectul infracțiunii de corupție, sunt comise, între alții, de către avocați.

În conformitate cu dispozițiile art. 13 alin. (1) lit. b) din O. U. G. nr. 43/2002, cu modificările și completările ulterioare, sunt de competența Direcției Naționale Anticorupție infracțiunile prevăzute în Legea nr. 78/2000 comise de către avocați, indiferent dacă infracțiunea a fost săvârșită în exercitarea calității de avocat sau în exercitarea unei alte calități a avocatului, cum este aceea de cadru universitar.

I.C.C.J., Secția penală, decizia nr. 796 din 2 martie 2010

8. Fapta persoanei, având calitatea de ofițer de poliție judiciară, de a primi o sumă de bani de la administratorul unei societăți comerciale, în scopul de a propune o soluție de neîncepere a urmăririi penale într-un dosar penal în care a fost delegată să efectueze acte de cercetare penală și fapta aceleiași persoane de a primi o altă sumă de bani, după un interval de trei ani, de la același administrator al unei societăți comerciale, în scopul de a propune o soluție de neîncepere a urmăririi penale într-un alt dosar penal în care a fost delegată să efectueze acte de cercetare penală întrunesc elementele constitutive a două infracțiuni de luare de mită prevăzute în art. 254 alin. (1) C. pen. raportat la art. 7 alin. (1) din Legea nr. 78/2000, aflate în concurs real de infracțiuni, potrivit art. 33 lit. a) C. pen. În acest caz, executarea pedepsei rezultante prin privare de libertate se impune, în raport cu gravitatea faptelor săvârșite, de către persoana având calitatea de ofițer de poliție judiciară, în exercitarea atribuțiilor de serviciu.

I.C.C.J., Secția penală, decizia nr. 844 din 4 martie 2010

9. Recursul declarat împotriva hotărârii prin care instanța se pronunță asupra amânării predării, în conformitate cu dispozițiile art. 60 din Legea nr. 302/2004, este inadmisibil, întrucât în dispozițiile menționate nu este prevăzută nicio cale de atac ordinară împotriva unei astfel de hotărâri, amânarea predării face parte din faza de executare a extrădării pasive, iar prevederile art. 56 din Legea nr. 302/2004 conțin o normă de trimitere la dispozițiile legale care reglementează calea ordinară de atac a recursului numai în cazul hotărârii prin care instanța se pronunță asupra amânării extrădării, admiterii sub condiție a extrădării, consimțământului extinderii obiectului extrădării și reextrădării către un stat terț, iar nu și în cazul hotărârii prin care instanța se pronunță asupra amânării predării.

I.C.C.J., Secția penală, decizia nr. 860 din 4 martie 2010

10. Instanța competentă să soluționeze cererea de contopirea a pedepselor aplicate prin hotărâri de condamnare pronunțate de instanțe române și prin hotărâri de condamnare pronunțate de instanțe străine - hotărâri recunoscute de Curtea de Apel București în procedura transferării

persoanei condamnate - este, conform art. 449 alin. (2) C. proc. pen., instanța corespunzătoare instanței de executare a ultimei hotărâri în a cărei circumscripție se află locul de deținere a persoanei condamnate. Dacă ultima hotărâre de condamnare a fost pronunțată de o instanță străină, instanța competentă să soluționeze cererea de contopire a pedepselor este instanța în a cărei circumscripție se află locul de deținere a persoanei condamnate, corespunzătoare instanței care, potrivit legii române, ar fi judecat cauza în primă instanță.

I.C.C.J., Secția penală, încheierea nr. 414 din 15 martie 2010

11. Dispozițiile art. 386 lit. e) C. proc. pen. nu sunt incidente, în cazul în care inculpatul s-a prevalat, în fața instanței de recurs, de dreptul de a nu face nicio declarație prevăzut în art. 70 alin. (2) C. proc. pen. În acest caz, împrajurarea că inculpatul și-a exercitat dreptul de a nu face nicio declarație în absența apărătorului ales, dar în prezența apărătorului din oficiu, este lipsită de relevanță, întrucât prezența apărătorului în momentul ascultării inculpatului sau al exercitării dreptului de a nu face nicio declarație nu are un rol de autorizare a opțiunii inculpatului, ci are rolul de a asigura prevenirea neregulilor în modul în care se ia declarația ori în care se ia act de exercitarea dreptului de a nu face nicio declarație, acest rol fiind îndeplinit și de apărătorul din oficiu.

I.C.C.J., Secția penală, decizia nr. 1086 din 22 martie 2010

12. Încheierea unui contract simulat de vânzare-cumpărare a unui imobil, prin inducerea și menținerea în eroare a vânzătorului cu privire la caracterul pur formal al contractului - vânzătorul având convingerea că va redeveni proprietar al imobilului potrivit înțelegerii dintre părți - și vânzarea imobilului de către cumpărător unei terțe persoane, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de înșelăciune prevăzută în dispozițiile art. 215 alin. (1) și (3) C. pen.

I.C.C.J., Secția penală, decizia nr. 1384 din 13 aprilie 2010

13. Cazul de contestație în anulare prevăzut în dispozițiile art. 386 lit. a) C. proc. pen. poate fi invocat numai de către partea cu privire la care procedura de citare nu a fost îndeplinită conform legii pentru termenului la care s-a judecat cauza de către instanța de recurs. În consecință, în cazul infracțiunii de luare de mită, invocarea de către condamnați a neîndeplinirii procedurii de citare, conform legii, cu privire la denunțator nu atrage incidența dispozițiilor art. 386 lit. a) C. proc. pen., întrucât, pe de o parte, condamnații pot invoca numai neîndeplinirea procedurii de citare, conform

legii, cu privire la aceștia, iar pe de altă parte, denunțatorul care beneficiază de o cauză de nepedepsire nu are calitatea de parte în procesul penal.

I.C.C.J., Secția penală, decizia nr. 1425 din 14 aprilie 2010

14. Arestarea preventivă a inculpatului, întemeiată pe dispozițiile art. 148 alin. (1) lit. f) c. proc. pen., nu poate fi menținută de către instanța de apel, dacă prima instanță a schimbat încadrarea juridică dată faptei prin rechizitoriu și a dispus condamnarea inculpatului în primă instanță pentru săvârșirea unei infracțiuni pentru care legea nu prevede pedeapsa detențiunii pe viață sau pedeapsa închisorii mai mare de 4 ani. În acest caz, dacă nu există niciun alt temei care să justifice privarea de libertate, arestarea preventivă se revocă, în conformitate cu prevederile art. 160^b alin. (2) c. proc. pen.

I.C.C.J., Secția penală, decizia nr. 1915 din 13 mai 2010

15. Hotărârea prin care instanța de apel a dispus condamnarea inculpatului pentru fapte noi, direct în apel, fără a se proceda la extinderea procesului penal și la punerea în mișcare a acțiunii penale pentru faptele noi, încalcă dispozițiile privind sesizarea instanței, prevăzute sub sancțiunea nulității absolute, conform art. 197 alin. (2) C. proc. pen.

I.C.C.J., Secția penală, decizia nr. 2093 din 27 mai 2010

5. DEPLASAREA JUDECĂTORILOR LA CURȚILE DE APEL DIN ȚARĂ

În contextul demersurilor legate de unificarea practicii judiciare în materie penală, în anul 2010, judecătorii din cadrul Secției penale au efectuat deplasări la sediul curților de apel din țară la care sunt arondați, în vederea identificării eventualelor domenii în care au fost pronunțate soluții contradictorii, punându-se în discuție probleme de practică unitară.

În acest sens exemplificăm deplasările efectuate de judecătorii Secției penale la secțiile de profil ale următoarelor curți de apel: București, Constanța, Pitești, Galați, Brașov, Bacău , Alba Iulia ș.a.

Procedeu instituit de conducerea Secției penale a fost acela de a se urmări ca înainte de perioada în care urmează să aibă loc deplasarea judecătorului care este arondat la curtea de apel respectivă, această instanță să înainteze problemele de practică neunitară ivite pe raza curții de apel respective, pentru a fi cunoscute în prealabil de judecător.

Procedându-se în acest mod, judecătorul din cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție se prezintă în cunoștință de cauză la curtea de apel la care este arondat, iar ulterior, problemele de practică neunitară constatate sunt puse în discuția ședințelor Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție și se transmit ca puncte de vedere ale acesteia, pe problemele de drept respective.

De asemenea, este de menționat faptul că, la aceste întâlniri, judecătorii Înaltei Curți de Casație și Justiție au prezentat practica Secției penale în domeniul respectiv, în vederea interpretării și aplicării unitare a legii la nivel teritorial, în concordanță cu jurisprudența instanței supreme și au făcut o analiză a hotărârilor casate.

Este de remarcat faptul că, președintele Secției penale a participat la toate întâlnirile Grupului de lucru nr. 2 din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, care are ca obiect selectarea problemelor de practică neunitară, unde au avut loc dezbaterile unor astfel de probleme și unde s-a prezentat punctul de vedere al judecătorilor din cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Problemele de practică neunitară selectate de judecătorii Secției penale și de Grupul de lucru nr. 2 din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, au format obiectul multor recursuri în interesul legii promovate în anul 2010 de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

6. ACȚIUNI INTERNAȚIONALE ÎN ANUL 2010

În anul 2010, o parte dintre judecătorii Secției penale a participat la seminarii, congrese și conferințe organizate în schimbul de experiență între state între care exemplificăm:

În perioada 8-9 iunie 2010 doamna judecător Livia Doina Stanciu a participat la Strasbourg la seminarul cu tema „Procedura și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului”, seminar organizat de Academia de Drept European.

În perioada 9-14 mai 2010 doamna judecător Rodica Cosma a participat la o vizită de studiu – Belfast, Londra și Dublin în cadrul proiectului FT 2007JH -23 TL cu tema „Consolidarea cadrului practic și legal din România în domeniul recuperării bunurilor”.

7. PERFECȚIONAREA ACTIVITĂȚII PROFESIONALE

Perfecționarea profesională a judecătorilor constituie una din cele mai importante garanții ale independenței și imparțialității.

La nivelul Secției penale în cursul anului 2010, judecătorii, magistrații asistenți și personalul auxiliar au fost preocupați pentru îmbunătățirea performanțelor profesionale participând la toate activitățile

organizate de Consiliul Superior al Magistraturii, Institutul Național al Magistraturii, cât și în cadrul programului de formare descentralizată.

În contextul actual, puternic marcat în egală măsură de procesul de armonizare a legislației cu legislația comunitară, de inflația legislativă privind instituțiile de drept, dublate de necesitatea verificării practicii judiciare s-au organizat întâlniri trimestriale, ocazie cu care s-au identificat și discutat problemele de drept ce au fost interpretate diferit și în urma argumentelor prezentate s-a reținut opinia majoritară.

De asemenea, judecătorii secției au fost informați cu privire la hotărârile pronunțate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, punându-se la dispoziția fiecăruia câte un exemplar al hotărârii relevante.

Având în vedere necesitatea de formare în materia dreptului comunitar și în cea a cooperării judiciare internaționale propun ca în anul 2011, cu sprijinul Consiliului Superior al Magistraturii și în cooperare cu Ministerul Justiției, să se organizeze forme de pregătire la sediul Înaltei Curți de Casație și Justiție în aceste domenii.

În contextul necesității intensificării activității de formare continuă a magistraților și în concordanță cu obiectivele asumate în cadrul Planului de Acțiune pentru îndeplinirea condiționalităților din cadrul mecanismului de cooperare și verificare în domeniul reformei sistemului judiciar și al luptei împotriva corupției, în anul 2010, secția penală a elaborat Anexa Ghidului privind individualizarea judiciară a pedepselor aplicate pentru infracțiunile de corupție, a publicat această anexă pe pagina de internet în cursul lunii iunie 2010 și a actualizat-o în cursul lunii decembrie 2010.

Asigurarea calității actului de justiție presupune abordarea mai multor componente ale procesului de reformă care vizează unificarea practicii judiciare, precum și pregătirea judecătorilor, magistraților asistenți și a personalului auxiliar.

În vederea realizării acestui obiectiv, a fost asigurat accesul judecătorilor și magistraților asistenți la legislație și jurisprudență, identificarea problemelor de drept ivite în soluționarea cauzelor care au determinat o practică neunitară la nivelul secției și discutarea acestora la ședințele de secție.

Un rol important privind informarea asupra actelor normative apărute se realizează periodic, fiind identificate cele de interes, care sunt multiplicare iar apoi repartizate fiecărui judecător și magistrat asistent.

De asemenea, existența rețelei informatice la nivelul instanței permite judecătorilor și magistraților asistenți să acceseze zilnic o bază de jurisprudență actualizată on-line și care are ca efect o mai bună cunoaștere a legislației.

Un rol deosebit în îmbunătățirea actului de justiție o constituie și pregătirea profesională a judecătorilor, a magistraților asistenți și a personalului auxiliar.

Pregătirea judecătorilor și magistraților asistenți din cadrul Secției penale în anul 2010 a fost realizată în cadrul programelor de formare inițială și formare continuă organizate de Institutul Național al Magistraturii, iar pregătirea personalului auxiliar a fost realizată de Școala Națională de Grefieri.

În vederea creșterii performanțelor profesionale, un rol important l-au avut în anul 2010 participarea judecătorilor și magistraților asistenți la întâlnirile, seminariile, colocviile, mesele rotunde, simpozioanele, conferințele organizate atât la nivelul instanței cât și la nivelul Institutului Național al Magistraturii, unde au fost prezente cadre didactice ale universităților de renume din țară și străinătate, formatori ai Institutului Național al Magistraturii și Școala Națională de Grefieri.

8. VULNERABILITĂȚI

1) Una dintre vulnerabilitățile constatate la nivelul Secției penale o reprezintă numărul insuficient de judecători, magistrați asistenți și grefieri în raport cu numărul și complexitatea cauzelor, fapt care atrage o supraîncărcare a volumului de activitate, cu consecințe asupra calității actului de justiție și, mai ales, asupra sănătății celor care înfăptuiesc justiția.

În condițiile în care Secția penală și-a desfășurat activitatea în anul 2010 cu 10 judecători mai puțin, ceea ce a impus desființarea unor complete de judecată și preluarea activității de către fiecare dintre ceilalți 25 de judecători rămași în activitate, se impune completarea de urgență a schemei actuale, iar în perspectiva intrării în vigoare a noii legislații penale majorarea schemei de judecători, magistrați asistenți, grefieri, personal auxiliar.

2) Disfuncționalități în activitatea Secției penale sunt determinate și de insuficiența birourilor și sălilor de ședință. Judecătorii sunt repartizați câte patru într-un birou, magistrații asistenți chiar și câte 12, împrejurări care determină greutăți în pregătirea ședințelor de judecată și în redactarea hotărârilor.

Secția penală are la dispoziție o singură sală de ședință, prin alternanță cu completele de 5 și 9 judecători, și sala Secțiilor Unite. În urma demersurilor făcute de conducerea Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția penală mai are la dispoziție în anumite zile din lună sălile de ședință

ale celorlalte 3 secții, dar cu toate acestea, lipsa sălilor de judecată este una evidentă, fiind necesară o planificare pe ore a fiecărei săli.

Acest inconvenient ar putea fi înlăturat dacă Înalta Curte ar avea un spațiu adecvat, cu un minim de 5 săli de judecată.

3) O vulnerabilitate în judecarea cu celeritate a cauzelor penale a constituit-o până la intrarea în vigoare a Legii nr. 202/2010, permisivitatea normelor de procedură care nu limitau dreptul la a solicita amânarea judecării pentru lipsă de apărare, precum și recurgerea frecventă și nejustificată la invocarea neconstituționalității unor texte de lege, aspect care ulterior a fost rezolvat prin modificarea Legii nr. 47/1992.

În dosarele de fond, în care Înalta Curte de Casație și Justiție judecă în primă instanță, pe lângă vulnerabilitățile arătate, o altă cauză de întârziere a soluționării cauzelor este aceea legată de administrarea probelor cu expertize.

Din cauza întârzierilor foarte mari în efectuarea acestor probe, completele de judecată investite cu astfel de dosare, au acordat numeroase termene.

4) Prin introducerea programului Ecris 4 au fost sesizate următoarele disfuncționalități:

A) Cu privire la introducerea soluției în program.

Pentru a introduce soluția în program sunt necesari mai mulți pași de efectuat, respectiv: închiderea statisticii de către o a doua persoană (prima persoană fiind cea care a conceput și citat); trecerea numărului de decizie/hotărâre mai întâi în „Registru redactor” și apoi scrierea efectivă a soluției cu indicarea redactorului.

B) Cu privire la termenele intermediare (verificarea legalității arestării).

În vechiul program la termenul intermediar nu apăreau toate părțile pe când în noul program apar toate părțile, lucru care creează probleme la Compartimentul citații.

C) Cu privire la pagina de informații generale a dosarului.

Dacă într-o cauză se acordă termen intermediar (suspendare sau verificarea legalității arestării), acest termen apare ca și „Nejudecat” iar termenul inițial stabilit aleatoriu (automat) apare „Amână cauza”. Acest aspect se reportează și pe pagina de internet a instanței.

D) Cu privire la efectuarea recomunicărilor de către Biroul Executări Penale.

În vechiul program recomunicarea unei hotărâri se putea efectua, pe când în noul program acest lucru nu se mai poate efectua, deși sunt situații când trebuie recomunicată hotărârea.

5) Starea de sănătate a judecătorilor, magistraților asistenți, grefierilor și personalului auxiliar reprezintă o problemă care trebuie tratată cu maximă atenție.

9. CONCLUZII

Volumul de activitate al Secției penale, în continuă creștere, a determinat eforturi considerabile din partea tuturor judecătorilor, magistraților asistenți și a celorlalte categorii de personal, care s-au implicat, cu toată responsabilitatea în rezolvarea multiplelor probleme cu care se confruntă secția.

Deși numărul de dosare noi intrate repartizate fiecărui complet a fost crescut, iar ședințele de judecată se termină la ore târzii, a existat preocuparea colegilor judecători pentru evitarea oricăror erori în stabilirea adevărului și rezolvarea legală a problemelor de drept cu care au fost confrunțați.

O atenție deosebită a fost acordată interpretării și aplicării unitare a legii.

Prin numeroase decizii pronunțate de judecătorii Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție s-a reușit eliminarea unor soluții contradictorii de practică judiciară existentă încă la nivelul instanțelor judecătorești din țară și să cristalizeze o jurisprudență unitară, în diferite domenii ale dreptului penal și procesual penal.

Sistemul informatizat de distribuire aleatorie a dosarelor implementat din luna ianuarie 2005, constituie un instrument util care asigură aplicarea efectivă a principiului continuității completului de judecată în soluționarea dosarelor, care trebuie îmbunătățită.

În condițiile actualei reglementări a competenței atribuită Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, volumul cauzelor pe rol se va menține deosebit de ridicat, contribuind în mod evident la depășirea termenului rezonabil al judecății, consacrat prin dispozițiile art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și prin dispozițiile art. 21 alin. (3) din Constituția României.

Pentru remedierea neajunsurilor care persistă în privința soluționării cu celeritate a cauzelor penale și creșterea nivelului calitativ al hotărârilor pronunțate, având în vedere și obiectivele din Strategia privind Reforma Sistemului Judiciar din România, se impune cu necesitate:

- intervenție legislativă adecvată, în sensul unei redistribuiri a competenței Înaltei Curți de Casație și Justiție și al transformării acesteia într-o veritabilă curte de casație;

- reanalizarea schemei de personal al secției și creșterea numărului de judecători, magistrați asistenți, grefieri, arhivari și agenți procedurali.

SECȚIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

CAPITOLUL I

PREZENTAREA GENERALĂ A INSTANȚEI

1. Competență

Conform art.19 alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Secția de contencios administrativ și fiscal este una dintre cele 4 secții organizate în cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Competența materială a Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție este **stabilită atât de legea cadru, respectiv Legea nr.554/2004** – lege specială în raport cu dispozițiile procedurale care reglementează competența instanțelor de drept comun – **cât și de alte circa 140 de acte normative** care prevăd expres competența instanței de contencios administrativ în diverse materii (cum sunt, spre exemplu: Codul de procedură fiscală, Legea concurenței nr.21/1996, O.U.G. nr.194/2002 privind regimul străinilor în România, O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, Legea nr.297/2004 privind piața de capital, O.U.G. nr.34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii).

Specificitatea competenței materiale a instanței în această materie, prin prisma multitudinii de acte normative mai sus amintite, a fost evidențiată în mod constant începând cu anul 2006, atât în Raportul de activitate al Secției, cât și în lucrările de jurisprudență.

Astfel, competența materială a Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție este partajată, după cum urmează:

- soluționează în primă și ultimă instanță:
  - o plângerile formulate împotriva hotărârilor Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție prin care sunt soluționate contestațiile formulate de personalul nemulțumit de modul de stabilire a drepturilor salariale (competență reglementată de art.7 alin.(2) din Capitolul VIII – „Reglementări specifice personalului din sistemul justiției” al Legii cadru privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, nr.284/2010; până la intrarea în vigoare a Legii nr.284/2010, o competență similară a fost conferită Secției prin dispozițiile art.18 alin.(2) și art.27 alin.(2) din anexa nr.VI – „Reglementări specifice personalului din sistemul justiției” la Legea cadru privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, nr.330/2009;
  - o recursurile declarate împotriva hotărârilor Plenului Consiliului Superior al Magistraturii privind cariera și drepturile judecătorilor (conform art.29 alin.(7) din Legea nr.317/2004 privind organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- ca instanță de recurs, soluționează:
  - o **recursurile declarate împotriva sentințelor pronunțate de secțiile de contencios administrativ și fiscal ale curților de apel (conform art.10 alin.(2) din Legea contenciosului administrativ nr.554/2004).** Este de menționat faptul că dispozițiile respective din Legea nr.554/2004 reprezintă **dreptul comun în materia contenciosului administrativ și fiscal.** Secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție, ca instanță de recurs, se pronunță în toate litigiile având ca obiect acte administrative emise de autoritățile publice centrale și acte care privesc taxe și impozite, contribuții, datorii vamale și accesorii ale acestora, mai mari de 500.000 lei. Totodată, Secția de contencios administrativ și fiscal **soluționează, ca instanță de recurs, și litigiile generate de interpretarea și aplicarea dispozițiilor a circa 140 de acte normative**

care prevăd expres competența instanței de contencios administrativ în diverse materii.

O caracteristică a activității constă în aceea că, din punct de vedere al competenței, Secția de contencios administrativ și fiscal, ca jurisdicție supremă, judecă cu precădere recursuri declarate împotriva sentințelor pronunțate de curțile de apel. Este de subliniat faptul că **rolul de instanță de control judiciar reprezintă 90% din volumul de activitate al Secției.**

Așa cum rezultă din dispozițiile art.10 alin.(1) și (2) din Legea nr.554/2004, **competența Secției de contencios administrativ și fiscal, ca instanță de recurs, este determinată în principal de rangul central al autorității emitente a actului administrativ**, tipic sau asimilat în sensul dispozițiilor Legii contenciosului administrativ, ce formează obiectul litigiului, și numai în subsidiar de valoarea litigiului.

Din datele mai sus prezentate, rezultă că acestea sunt cauzele pentru care **reducerea volumului de activitate** (în creștere progresivă de la an la an) **nu a fost posibilă prin nou adoptata lege intitulată „mica reformă”** în domeniul justiției – Legea nr.202/2010 – deoarece competența materială în această materie este reglementată, pe lângă Legea cadru, printr-o serie de alte 140 de acte normative.

În același sens, reducerea competenței Secției prin inițierea unui proces de modificare a celor circa 140 de acte normative care reglementează competența materială a Secției reprezintă un demers de o complexitate deosebită, care nu poate fi realizat decât printr-o operațiune tehnico-legislativă de mare amploare și fără precedent în sistemul legislativ, întrucât presupune amendarea unui număr atât de mare de acte normative în vigoare. Un asemenea demers ar trebui să presupună în mod necesar și **reconsiderarea rolului ce urmează a fi ocupat de jurisdicția administrativă**, întrucât, în prezent, aceasta este alăturată jurisdicției de drept comun. Independent de aceste aspecte, este de reținut faptul că **volumul de activitate al Secției de contencios administrativ și fiscal este influențat de volumul, de asemenea în creștere, al actelor emise sau adoptate de autoritățile publice centrale.**

Semnalăm însă faptul că, în privința competenței ce îi revine prin prisma dispozițiilor procedurale aplicabile activității de judecată în această materie, Secția de contencios administrativ și fiscal, **în urma propunerilor formulate cu ocazia adoptării noului Cod de procedură civilă** (Legea nr.134/2010), a evitat creșterea de 3-4 ori a volumului de activitate comparativ cu perioada 2005-2008, așa cum rezultă din studiul de impact realizat la momentul respectiv. În acest sens, Secția a formulat propuneri cu privire la dispozițiile art.88 pct.1 teza a doua și cele ale

art.460 alin.(1) din proiectul noului Cod de procedură civilă (articolele respective au fost renumerotate în forma aprobată prin Legea nr.134/2010, ca art.95 și, respectiv, art.477), **propuneri care au fost însușite și preluate cu ocazia definitivării și adoptării** actului normativ.

Folosim și acest prilej pentru a reaminti că toate aspectele prezentate sunt de natură să contureze în perspectivă **necesitatea desprinderii și reorganizării distincte a Jurisdicției Administrativ-fiscale**, demers anunțat încă din anul 2004, prin art.2 alin.(2) coroborat cu art.35 alin.(1) lit.d) din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, care se refereau la existența tribunalelor administrativ-fiscale, dispoziții care au fost modificate ulterior prin Legea nr.247/2005 în sensul că pot fi înființate asemenea tribunale (conform art.37 alin.(1) din Legea nr.304/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare). Același demers a fost anunțat și prin dispozițiile art.2 alin.(1) lit.f), art.10 alin.(1) și art.30 din Legea nr.554/2004, în forma inițială.

2. Personalul Secției (judecători, magistrați-asistenți, personalul auxiliar de specialitate și conex)

Schema de personal în anul 2010 a Secției de contencios administrativ și fiscal se prezintă după cum urmează:

Judecători	25 de posturi
Magistrați-asistenți	17 de posturi
Personal auxiliar și conex de specialitate	27 de posturi

La fel ca și în anul 2009, și în anul 2010, Secția de contencios administrativ și fiscal s-a confruntat cu un **deficit de personal raportat la volumul de activitate** aflat în continuă și progresivă creștere față de anul 2006, când a fost realizată ultima adaptare a numărului de posturi la realitățile constatate la momentul respectiv.

Încă din anul 2009, precum și ulterior în cursul anului 2010, Secția a susținut permanent necesitatea de a fi adoptate măsurile necesare în vederea suplimentării numărului de posturi de judecător, magistrat-asistent și personal auxiliar de specialitate pentru a fi în măsură să se asigure: (1) respectarea principiului celerității soluționării cauzelor; (2) un ritm susținut de creștere a indicelui de operativitate; (3) un volum de activitate pentru fiecare ședință de judecată și pentru fiecare persoană de natură a face posibilă asigurarea unei calități optime a actului de justiție îndeplinit.

Edificatoare în susținerea solicitărilor formulate sunt datele statistice prezentate comparativ între anul 2010, când s-a solicitat dimensionarea corespunzătoare a schemei de personal, și anul 2006, când

a fost realizată ultima adaptare a schemei de personal în considerarea volumului de activitate.

În anul 2006, raportat la volumul de activitate, a fost aprobată suplimentarea posturilor de judecător și magistrat-asistent, după cum urmează: de la 20 la 25 în ceea ce privește posturile de judecător; de la 12 la 17 în ceea ce privește posturile de magistrat-asistent.

Situația comparativă pentru anii 2006 și 2010 în ceea ce privește datele statistice referitoare la volumul de activitate se prezintă după cum urmează:

	2006	2010	Diferențe procentuale
Total dosare	6.631	8.834	+33%
Dosare noi	4.916	6.410	+30%

Cu evidență, creșterea volumului de activitate la nivelul unei entități reclamă adoptarea imediată a măsurilor necesare de dimensionare corespunzătoare a resurselor umane și materiale pe care acea entitate este nevoită să le antreneze în desfășurarea activității pentru a menține nivelul calitativ și de operativitate.

Cu alte cuvinte, în măsura în care se dorește ca instanța supremă a Statului Român să își mențină și chiar să își îmbunătățească realizările în domeniul actului de justiție, o condiție *sine qua non* o reprezintă asigurarea resurselor umane (dimensionate corespunzător din punct de vedere numeric și selectate optim din perspectivă profesională), precum și a resurselor materiale pe care factorul uman le are la dispoziție pentru a desfășura o activitate la nivelul de performanță pretins unei instituții fundamentale a statului de drept.

CAPITOLUL 2

ANALIZA ACTIVITĂȚII INSTANȚEI - ASPECTE CANTITATIVE

1. Volumul de activitate

La nivelul anului 2010, volumul de activitate al Secției de contencios administrativ și fiscal a înregistrat aceeași creștere constantă și progresivă, care a început din anul 2006.

Față de anul 2009, situația se prezintă astfel:

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Indicator	2009	2010	Diferență +/- nr. dosare	Diferență procentuală
Stoc inițial	2338	2424	-86	+3,67%
Dosare intrate	6038	6410	+372	+6,16%
Total dosare	8376	8834	+458	+5,46%
Dosare soluționate	5952	5796	-156	-2,63%
Stoc final	2424	3038	+614	+25,33%

Se observă că, la nivelul anului 2010, în pofida creșterii rolului, stocul inițial de dosare s-a menținut la un nivel foarte apropiat celui înregistrat la începutul anului 2009, iar această împrejurare a fost posibilă datorită **creșterii gradului de operativitate** în soluționarea cauzelor.

Creșterea constantă a rolului începând cu anul 2006 (în 2010 s-a constatat o creștere de 33% a rolului comparativ cu anul 2006) în condițiile menținerii schemei de personal la nivelul anului 2006, a determinat începând, cu anul 2010, un regres în privința numărului dosarelor soluționate (cu 156 de dosare soluționate mai puțin comparativ cu anul 2009) și, pe cale de consecință, o creștere a stocului final de dosare.

Comparativ cu anul 2009, situația statistică a dosarelor soluționate se prezintă astfel:

Natura cauzelor	2009		2010	
	Număr de dosare	Cotă procentuală din total dosare	Număr de dosare	Cotă procentuală din total dosare
Recursuri	4799	80,62%	4599	79,36%
Cereri de strămutare	654	10,98%	493	8,50%
Conflicte de competență	204	3,42%	342	5,90%
Contestații	172	2,88%	164	2,83%
Cereri de revizuire	121	2,03%	198	3,41%
Recuzări	2	0,03%	-	-
TOTAL	5952	100%	5796	100,%

Este de remarcat faptul că, la nivelul Secției de contencios administrativ și fiscal, **recursurile dețin o pondere de 79,36% din totalul dosarelor soluționate** (procent similar celui din anul 2009, de 80,62%).

2. Operativitatea

Situația statistică pentru anul 2010 comparativ cu anul 2009 în privința indicelui de operativitate și a indicelui de celeritate, se prezintă astfel:

	2009	2010	Diferență 2010/2009
Indice de operativitate: dosare rulate/dosare soluționate	65,8%	74,71%	+8,91%
Indice de operativitate: dosare soluționate/stoc+dosare intrate-dosare suspendate	73,5%	67,57%	-5,93%
Indice de celeritate (dosare soluționate în intervalul 0-6 luni de la înregistrare)	80,12%	66,06%	-14,06%

Scăderea indicelui de celeritate aferent anului 2010 cu 14,06% față de anul 2009 (care urmează scăderii aceluiași indice cu 7,98% în anul 2009 față de anul 2008) **este cauzată de creșterea progresivă și constantă a rolului în perioada 2008-2010** (creștere de 16,80% în 2009 față de 2008 și de 5,46% în 2010 față de anul 2009, adică o creștere de 22,26% în 2010 față de 2008), ceea ce a determinat fixarea primului termen în sistem aleatoriu la un interval de timp mai mare pentru a menține același volum de dosare pentru fiecare ședință de judecată.

Cu alte cuvinte, creșterea rolului în anul 2010 cu 22,26% față de perioada 2008-2009, respectiv cu 33% față de anul 2006, în condițiile menținerii volumului de dosare pentru fiecare ședință de judecată, a determinat în aceeași perioadă o scădere corespunzătoare a indicelui de celeritate cu 22,04% (2010 comparativ cu 2008). **Menținerea sau chiar îmbunătățirea indicelui de celeritate în perioada 2008-2010 ar fi fost posibilă numai în măsura în care schema de personal ar fi fost redimensionată în raport cu creșterea volumului de activitate**, ceea ce ar fi permis înființarea a noi complete de judecată și redistribuirea dosarelor în vederea soluționării acestora cu operativitate.

Sub același aspect, amintim că, în materia contenciosului administrativ și fiscal, **art.17 din Legea nr.554/2004 prevede expres că litigiile „se judecă de urgență și cu precădere”**, ceea ce presupune cu necesitate **dimensionarea schemei de personal** în raport cu volumul de activitate **pentru a face posibilă respectarea principiului soluționării cu celeritate a cauzelor.**

Este de remarcat faptul că **indicele de operativitate a crescut în anul 2010 cu 8,91%** față de anul 2009, ceea ce denotă faptul că **ritmul de soluționare a cauzelor a fost îmbunătățit** mulțumită exclusiv preocupării permanente a judecătorilor de a respecta dispozițiile menționate din Legea nr.554/2004.

În aceste condiții, se desprinde concluzia firească și de necombătut că, la nivelul acestei Secții, **se depun eforturi susținute pentru soluționarea cauzelor cu respectarea principiului celerității specifice materiei, ceea ce nu este însă suficient în condițiile creșterii permanente a numărului de dosare și menținerii deficitului de posturi,** problemă a cărei rezolvare ar permite suplimentarea numărului de complete, cu consecința benefică a scăderii numărului de dosare/ședință ceea ce ar determina creșterea indicilor de celeritate și de operativitate.

În ceea ce privește **indicele de operativitate** raportat la numărul de dosare rulate și numărul de dosare soluționate în cadrul unei ședințe de judecată, sunt edificatoare următoarele exemple:

Perioada	Nr. dosare pe rol	Nr. dosare soluționate	Indice operativitate
15-19 februarie	215	173	80,5%
1-5 martie	227	184	81,0%
26-30 aprilie	208	165	79,3%
24-28 mai	182	140	76,9%
7-11 iunie	170	127	74,7%
25-29 octombrie	192	166	86,4%
8-12 noiembrie	192	166	86,4%
13-17 decembrie	213	177	83,1%

3. Încărcătura pe judecător

Activitatea de judecată s-a desfășurat în anul 2010 cu un număr de 8 complete de judecată (care au fost înființate și funcționează în „sistem oglindă” încă din anul 2006), care, în decursul anului, au rulat un număr de 7.758 de dosare pe parcursul desfășurării unui număr de 147 ședințe de judecată.

Situația statistică referitoare la participarea medie a judecătorilor și magistraților-asistenți la ședințele de judecată se prezintă astfel:

Indicator	Judecători	Magistrați-asistenți
Număr ședințe	18	9
Dosare rulate	970	456
Dosare soluționate	725	341
Decizii redactate	105	194
Încheieri redactate	-	166

Nu puține au fost cazurile când **numărul de dosare rulate pe judecător** a depășit media de 970 de dosare ajungând **până la 1.194 de dosare**, iar **numărul hotărârilor redactate** a depășit media, ajungând și **până la 136 în cazul judecătorilor, respectiv la 274 în cazul magistraților-asistenți**. De asemenea, mulți dintre judecătorii Secției au participat la **peste 20 de ședințe de judecată (ajungând chiar până la 23 de ședințe)**, media numărului de ședințe fiind scăzută din cauza luării în calcul a numărului foarte mic de ședințe la care au participat judecătorii veniți în cursul anului și în privința cărora nu a fost posibilă programarea în ședință pe întreg parcursul anului. Aceleași sunt cauzele care au determinat și media ședințelor de judecată la care au participat **magistrații-asistenți**, întrucât **regula în privința lor este de 10-11 ședințe pe an**.

4. Concluzii privind evoluția indicatorilor statistici în anul 2010. Vulnerabilități identificate. Măsuri de remediere propuse

Din datele statistice prezentate rezultă că în anul 2010, **volumul de activitate** al Secției de contencios administrativ și fiscal a fost **cu 33% mai mare față de volumul aferent anului 2006**.

Creșterea constantă și progresivă a rolului în anul 2010 comparativ cu perioada 2006-2009 a determinat următoarele **consecințe negative**: (1) scăderea indicelui de celeritate cu 14,06% față de anul 2009; (2) fixarea primului termen în sistem aleatoriu la un interval de timp mai mare pentru a menține același volum de dosare pentru fiecare ședință de judecată.

Cu toate acestea, **indicele de operativitate a crescut în anul 2010 cu 8,91%**, față de anul 2009 ceea ce denotă faptul că **ritmul de soluționare a cauzelor a fost îmbunătățit** mulțumită exclusiv preocupării permanente a judecătorilor de a respecta dispozițiile art.17 din Legea

nr.554/2004, conform cărora litigiile în materia contenciosului administrativ și fiscal se judecă „de urgență și cu precădere”.

Menținerea sau chiar indicilor statistici și respectarea strictă a principiului celerității soluționării cauzelor în materie ar fi fost posibile numai în măsura în care schema de personal ar fi fost dimensionată în raport cu creșterea volumului de activitate.

În concluzie, **principala vulnerabilitate** în activitatea Secției de contencios administrativ și fiscal s-a confruntat din anul 2010 rezidă în **deficitul de personal, vulnerabilitate care se răsfrânge din ce în ce mai acut asupra activității în condițiile creșterii constante și progresive a volumului de activitate începând cu anul 2006** când a fost realizată ultima modificare a schemei de personal.

În privința **măsurilor de remediere propuse**, Secția de contencios administrativ și fiscal a semnalat permanent încă din anul 2009, precum și pe parcursul întregului an 2010, existența vulnerabilității menționate și a **solicitat permanent efectuarea demersurilor legale necesare în vederea suplimentării numărului de posturi, pentru a fi posibilă înființarea de noi complete de judecată în vederea soluționării cauzelor aflate pe rol cu respectarea principiului celerității specific materiei.**

CAPITOLUL 3

ANALIZA CALITATIVĂ A ACTIVITĂȚII INSTANȚEI

1. Efectele principalelor modificări legislative operate în cursul anului 2010 asupra activității instanței

După cum se menționează și în cuprinsul Capitolului I – „Prezentarea generală a instanței”, competența Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție, atât ca instanță de fond, cât și ca instanță de recurs este prevăzută nu numai de Legea contenciosului administrativ, nr.554/2004, ci și de o multitudine de alte acte normative (peste 140 de legi, ordonanțe de urgență și ordonanțe).

Așa cum am reliefat și în cuprinsul rapoartelor de activitate din anii precedenți, în privința Secției de contencios administrativ și fiscal trebuie subliniată **multitudinea și specializarea actelor normative care prevăd competența instanțelor de contencios administrativ și fiscal**, în general, și a Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție, ca instanță de recurs sau ca primă și ultimă instanță în cazul anumitor litigii. **Competența Secției de contencios administrativ și fiscal este circumstanțiată fundamental de multitudinea actelor normative și diversitatea domeniilor de reglementare, condiționare dublată și**

accentuată de dinamica legislativă, caracterizată de modificarea și completarea cadrului legal prin intervenții succesive și, uneori, promovate la intervale foarte scurte de timp. Cea mai elocventă dovadă o reprezintă modificările și completările „în cascadă” aduse unor acte normative în materie fiscală ori procedural fiscală. Spre exemplu, **Legea nr.571/2003 privind Codul fiscal a fost modificată și completată până în prezent de 50 de acte cu caracter normativ, iar O.G. nr.92/2003 privind Codul de procedură fiscală a fost modificată și completată substanțial prin 26 de acte normative.**

În privința celor peste 140 de acte normative (legi, ordonanțe de urgență, ordonanțe) care, pe lângă legea cadru – Legea contenciosului administrativ nr.554/2004, stabilesc expres competența instanțelor de contencios administrativ, în general, și a Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în principiu, ca instanță de recurs, considerăm a nu mai fi necesară reluarea enumerării acestora, întrucât ele au fost deja prezentate în Raportul de activitate pe anul 2009.

În anul 2010, principala reglementare care a influențat substanțial înfăptuirea actului de justiție este Legea nr.202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor, care a avut drept scop preconizat și expres declarat de către inițiator „simplificarea și sporirea celerității soluționării cauzelor, cu impact direct și asupra executării hotărârilor”. Prin Legea nr.202/2010 a fost completat și textul art.4 alin.(1) teza finală din Legea nr.554/2004, în sensul că „Suspendarea cauzei nu se dispune [...] nici atunci când excepția de nelegalitate a fost invocată în cauze penale”, ceea ce demonstrează faptul că intervenția legislativă reprezintă o **măsură de accelerare a soluționării cauzelor penale, fără impact asupra competenței ori asupra desfășurării cauzelor aflate pe rolul instanțelor de contencios administrativ.**

Legea nr.202/2010 nu a adus amendamente în privința competenței Secției de contencios administrativ și fiscal, întrucât, așa cum am arătat anterior, competența Secției este determinată în principal de dispozițiile art.10 din Legea nr.554/2004 și, în completare, de cele circa 140 de acte normative care stabilesc expres cauzele ce intră în competența instanțelor de contencios administrativ și care, în ceea ce privește actele emise de autoritățile publice centrale și cele cu o valoare de peste 500.000 lei, se soluționează în recurs de Secția de profil a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Deși se desfășoară potrivit normelor Codului de procedură civilă, dispoziții aplicabile atât în materie civilă, cât și în materie comercială, **prin intrarea în vigoare a Legii nr.202/2010, activitatea de judecată a**

Secției de contencios administrativ și fiscal nu a cunoscut îmbunătățiri cu privire la volumul de activitate, spre deosebire de celelalte Secții ale Înaltei Curți de Casație și Justiție.

2. Indici de calitate ai activității instanței

A. Repartizarea aleatorie a cauzelor

Activitatea de judecată la nivelul Secției de contencios administrativ și fiscal s-a desfășurat și în anul 2010 cu respectarea strictă a dispozițiilor cuprinse în Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție și, în completare, în Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.387/2005, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la distribuirea aleatorie a dosarelor prin sistemul ECRIS.

În cursul anului 2010, Secția de contencios administrativ și fiscal nu s-a confruntat cu dificultăți în ceea ce privește utilizarea sistemului ECRIS nici în privința înregistrării și distribuirii aleatorii a dosarelor și nici în privința utilizării facilităților oferite de sistemul informatic în realizarea activităților specifice.

Introducerea la sfârșitul anului 2010 a noii versiuni a sistemului informativ ECRIS a presupus o perioadă de tranziție de la versiunea anterioară. În perioada respectivă a fost necesară adaptarea personalului la interfața și noile facilități oferite de sistem, iar toate inconvenientele legate de utilizarea noi versiuni a sistemului au fost depășite cu sprijinul compartimentului de informatică juridică al instanței.

În procesul de distribuire aleatorie prin sistemul ECRIS a dosarelor nou-intrate, în condițiile menținerii la 35-40 a numărului de dosare la prim termen pentru fiecare ședință de judecată, s-a urmărit realizarea unei **repartizări echilibrate** a volumului de activitate.

B. date privind durata de soluționare a cauzelor

Așa cum s-a arătat anterior, specificul în activitatea de judecată a Secției de contencios administrativ și fiscal rezidă în faptul că **toate cauzele, fără diferențiere, se judecă „de urgență și cu precădere”**, această regulă fiind consacrată de art.17 din Legea nr.554/2004.

Astfel fiind, întreaga activitate de judecată a Secției se desfășoară cu **respectarea principiului celerității în soluționarea cauzelor**.

În cazul dosarelor înregistrate pe rolul Secției, primul termen de judecată este fixat prin distribuirea aleatorie a dosarelor realizată prin intermediul sistemului ECRIS. Primul termen de judecată este alocat în funcție de gradul de complexitate al cauzei (recurs, revizuire, contestație

în anulare, excepție de nelegalitate, excepție de neconstituționalitate, strămutări, alte cereri) la un interval de 1 săptămână, 1 lună, 2 luni sau 3 luni, după caz.

Încă din cursul anului 2010, din cauza volumului de activitate care a înregistrat o creștere progresivă și constantă începând cu anul 2006 (ajungând la o creștere de 33% în anul 2010), pentru a fi menținut volumul de dosare pentru fiecare ședință de judecată, **pentru prima dată în activitatea de judecată a Secției** pentru dosarele înregistrate începând cu luna mai 2010 primul termen de judecată a fost alocat în sistem informatic pentru anul 2011.

În ceea ce privește durata soluționării dosarele, sunt relevante următoarele date statistice:

	Număr de dosare soluționate în intervalul 0-2 luni	Număr de dosare soluționate în intervalul 2-4 luni	Număr de dosare soluționate în intervalul 0-6 luni	Număr de dosare soluționate în intervalul 4-6 luni	Număr de dosare soluționate într-un interval de peste 6 luni	Total dosare soluționate
Semestrul I 2010	558	1181	2865	1126	657	3522
Semestrul II 2010	437	177	965	350	1310	2274
Total	995	1358	3829	1476	1967	5796

Cu respectarea principiului celerității, se observă că **66% din totalul cauzelor** soluționate în anul 2010 au fost **soluționate în într-un interval de timp de până la 6 luni** calculat de la data înregistrării dosarelor.

Indicele de operativitate în privința procentului de dosare soluționate **din totalul dosarelor aflate pe lista unei ședințe** de judecată se situează de regulă în intervalul de **75-86%** (**superior celui din anul 2009 care se situa în jurul valorilor de 75-82%**).

Indicele de operativitate pe anul 2010 de 65% raportat la numărul de dosare soluționate din totalul dosarelor aflate pe rol **este identic aceluiași indice de operativitate înregistrat în anul 2009**, deși, așa cum rezultă din datele statistice prezentate anterior, a crescut numărul total de dosare, ca urmare a numărului dosarelor nou înregistrate.

La nivelul Secției, atât judecătorii și magistrații-asistenți, cât și personalul auxiliar și conex au conștientizat faptul că volumul de activitate

se află în continuă și constantă creștere și au depus eforturi susținute în sensul soluționării cu celeritate a cauzelor, dovadă fiind în acest sens, **menținerea indicelui de operativitate la nivelul anului 2009**, precum și **creșterea indicelui de operativitate aferente ședințelor de judecată în 2010 comparativ cu anul 2009**.

D. Măsurile luate pentru unificarea practicii judiciare

O preocupare permanentă în activitatea Secției de contencios administrativ și fiscal o reprezintă, încă din anul 2006, utilizarea mecanismelor procedurale existente de preîntâmpinare a apariției situațiilor de practică judiciară neunitară și de unificare a divergențelor de jurisprudență constatate.

Întrucât în materia contenciosului administrativ și fiscal sarcina de unificare a jurisprudenței revine Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție, demersuri constante în acest sens au fost realizate în considerarea Strategiei de reformă a sistemului judiciar, a rolului fundamental ce revine Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la asigurarea interpretării și aplicării unitare a legii, prevăzut atât de art.126 alin. (3) din Constituția României, cât și de art. 18 alin. (2) din Legea nr. 304/2004, republicată, și de art. 329 din Codul de procedură civilă, precum și a recomandărilor permanente formulate prin intermediul rapoartelor Comisiei Europene privind progresele realizate de România în cadrul Mecanismului de cooperare și verificare.

Spre exemplu, **unul dintre demersurile realizate în acest sens de Secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție a fost evidențiat expres în cuprinsul Raportului din 23 martie 2010 al Comisiei Europene privind progresele realizate de România în cadrul Mecanismului de cooperare și verificare**, atunci când a fost menționat faptul că *„Secția de contencios administrativ și fiscal a ÎCCJ a dezvoltat următoarea practică: atunci când se introduce un recurs în interesul legii care ține de competența secției, aceasta din urmă pregătește un raport adresat plenului în care se propun opțiuni și soluții posibile. Se creează astfel premisele pentru o discuție bine pregătită la care participă judecătorii care cunosc cel mai bine subiectul și pentru o mai mare eficiență a recursurilor în interesul legii”*.

Mecanismele procedurale utilizate încă din anul 2006 la nivelul Secției de contencios administrativ și fiscal au presupus parcurgerea următoarelor etape:

- **identificarea dosarelor cu caracter repetitiv** înregistrate pe rolul Secției și aducerea lor la cunoștința judecătorilor și magistraților-asistenți în vederea evitării pronunțării unor soluții contradictorii;
- **identificarea situațiilor de practică neunitară** și supunerea lor, spre dezbateră, Plenului judecătorilor în vederea adoptării de soluții de unificare a practicii;
- **adoptarea de soluții de principiu și de unificare a practicii** în Plenul judecătorilor Secției, soluții care se comunică în maxim 3 zile de la data adoptării secțiilor de profil ale curților de apel în vederea cunoașterii practicii Jurisdicției Supreme;
- **centralizarea, sistematizarea și publicarea** în sistemul informatic intern a soluțiilor de principiu și de unificare a practicii judiciare;
- **urmărirea permanentă de către judecători și prezentarea de către magistrații-asistenți a practicii Secției cu ocazia soluționării dosarelor** similare aflate pe lista de ședință în vederea respectării jurisprudenței în materie, în virtutea principiului disciplinei jurisdicționale.

Ședințe ale Plenului judecătorilor Secției

Astfel, la nivelul Secției a fost continuată practica instituită încă de la sfârșitul anului 2005, constând în desfășurarea de ședințe lunare în plenul judecătorilor Secției, fiind avute în vedere în mod special:

- art. 126 alin. (3) din Constituție, republicată;
- art. 1 alin. (1), art. 18 alin. (2) și art. 27 alin. (2) din Legea nr. 304/2004, republicată;
- art. 33 alin. (1) și (2) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat;
- art. 329 din Codul de procedură civilă;
- modificările pe care Hotărârea nr. 46/2007 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii le-a adus Regulamentului de ordine interioară al instanțelor judecătorești, cu referire expresă la procedurile administrative pentru asigurarea practicii unitare;
- art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ratificată de România prin Legea nr. 30/1994;

- considerentele reținute de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Hotărârea din 1 decembrie 2005 în cauza Păduraru contra României, precum și în Decizia din 6 decembrie 2007 în cauza Beian contra României

În cadrul acestor ședințe de plen ale judecătorilor Secției, au fost selectate și supuse analizei deciziile conținând soluții contradictorii. Anterior fiecărei ședințe au fost întocmite și puse la dispoziția fiecărui judecător mape de lucru conținând soluțiile contradictorii supuse analizei, precum și legislația internă și, acolo unde a fost cazul, legislația și jurisprudența comunitară.

În virtutea **principiului disciplinei jurisdicționale**, soluțiile de principiu și de unificare a practicii judiciare se adoptă cu votul majorității judecătorilor Secției și se comunică de îndată, ulterior ședinței, secțiilor de profil ale curților de apel, realizându-se astfel aducerea la cunoștința celor direct interesați – cărora le incumbă în mod imediat obligația respectării – a practicii unitare a Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Este de menționat faptul că, **în anul 2010, s-au desfășurat 5 ședințe ale Plenului** judecătorilor Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție în cadrul cărora **au fost adoptate 11 soluții de principiu și de unificare a practicii judiciare** în diferite materii și care ulterior au fost comunicate curților de apel, conform procedurii instituite și urmate din anul 2006.

Este de semnalat faptul că, în urma instituirii procedurii de comunicare a soluțiilor adoptate în Plenul judecătorilor Secției, s-a constatat că, la nivelul curților de apel, **procentul de casare** se află în continuă îmbunătățire (situându-se între 76-80%), iar, în cursul anului 2010, **nu a fost promovat niciun recurs în interesul legii** în privința problemelor de drept care se circumscriu competenței Secției de contencios administrativ și fiscal.

Lucrări de jurisprudență – modalitate de aducere la cunoștința celor interesați a practicii Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție

Continuând demersurile începute încă de la sfârșitul anului 2005 și în anul 2010 a fost publicată lucrarea de jurisprudență „*Înalta Curte de Casație și Justiție. Jurisprudența Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție pe anul 2009*”, Ed. Hamangiu, București, 2010. **Este prima lucrare de jurisprudență la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție publicată într-un nou format** care cuprinde pe suport de hârtie doar rezumatele hotărârilor judecătorești selectate, în timp ce respectivele hotărâri judecătorești sunt publicate în întregime

numai în format electronic pe pagina de internet a editurii și pot fi consultate doar de către posesorii lucrării scrise prin intermediul unui cod unic de acces.

De asemenea, în cursul anului 2010 a fost elaborată lucrarea „*Excepția de nelegalitate. Jurisprudența Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție. 2009*” care a fost publicată de Editura Hamangiu la începutul anului 2011.

Totodată, jurisprudența Secției a fost adusă la cunoștința persoanelor interesate și prin publicarea unor decizii relevante în Buletinul Casației, cât și în format electronic în secțiunea de jurisprudență a Secției postată pe pagina de internet a instanței (www.scj.ro).

Cu titlu exemplificativ, în cadrul activității de unificare a practicii judiciare s-a stabilit:

1.Decizia nr.359/2010

Plângerea împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției săvârșite de o persoană juridică prin necomunicarea, în termen, la cererea poliției rutiere, a identității persoanei căreia i-a încredințat vehiculul pentru a fi condus pe drumurile publice (prevăzută de art.105 pct.10 din O.U.G. nr.195/2002) este de competența judecătorei în a cărei rază teritorială a fost constatată contravenția, respectiv se află sediul unității de poliție la care a fost încheiat procesul-verbal.

2.Decizia nr.2847 din 28 mai 2010

Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților nu are calitate procesuală pasivă în litigiile având ca obiect obligarea Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor de a emite decizia reprezentând titlul de despăgubire în condițiile Titlului VII – „Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv” din Legea nr.247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

3.Decizia nr.547/2010

În raport cu dispozițiile art.40 alin.3 din Legea nr. 41/1994, ale art.5 alin.(1) și (2) din H.G. nr.977/2003 privind taxa pentru serviciul public de radiodifuziune și ale art.1 pct.1 și ale art.2 pct.1 din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată prin care Societatea Română de Radiodifuziune solicită obligarea unei societăți comerciale la plata taxei pentru serviciul public de radiodifuziune este de competența

instanței de drept comun, în raport cu valoarea litigiului, iar nu de competența instanțelor de contencios administrativ.

4.Decizia nr.2680 din 20 mai 2010

Având în vedere dispozițiile art.5 alin.(1) din O.U.G. nr.119/2007 și ale O.U.G. nr.84/2003, cererea de ordonanță de plată formulată de o direcție regională a Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România – S.A. împotriva unei societăți comerciale, debitoare în baza unui contract, prin care Compania se obligă să elibereze rovinețe pentru autovehicule în schimbul prețului plătit de societate, este de competența instanței de drept comun, iar nu de competența instanței specializate de contencios administrativ.

5.Decizia nr.2734 din 25 mai 2010

Având în vedere prevederile art.3 alin.(2) și (6) din O.G. nr.79/2003 privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente utilizate necorespunzător, acțiunea având ca obiect anularea actelor emise de Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură pentru constatarea, stabilirea și individualizarea unor creanțe bugetare sunt acte administrative ce privesc contribuții bugetare în sensul prevederilor art.10 alin.(1) din Legea nr.554/2004, fiind de competența instanței de contencios administrativ, determinată în funcție de valoare, potrivit regulilor prevăzute de art.10 alin.(1) din Legea nr.554/2004.

6.Decizia nr.252 din 21 ianuarie 2010

În privința facilităților fiscale prevăzute de art.250 alin.(1) pct.9 și art.257 alin.(1) lit.l) din Codul fiscal, potrivit cărora nu se datorează impozit pentru clădirile și terenurile din parcurile industriale, facilități fiscale ce reprezintă ajutor de stat, competența în ceea ce privește procedurile de autorizare și de recuperare a ajutorului ilegal revin, potrivit succesiunii în timp a actelor normative, Consiliului Concurenței (pentru situațiile născute și derulate sub imperiul prevederilor Legii nr.143/1999), respectiv Comisiei Europene (pentru situațiile născute și derulate sub imperiul prevederilor O.U.G. nr.117/2006), iar nu organelor fiscale.

E. Aplicarea dreptului comunitar, respectiv a Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale la nivelul instanței

La fel ca și în anii precedenți, în foarte multe litigii aflate pe rolul Secției de contencios administrativ și fiscal, părțile au invocat dispoziții ale Convenției europene a drepturilor omului și și-au formulat susținerile în raport cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

Pe cale de consecință, în mod firesc de foarte multe ori în hotărârile pronunțate și de fiecare dată când susținerile și apărările părților au fost formulate în acest sens, judecătorii Secției de contencios administrativ și fiscal au avut în vedere atât dispozițiile Convenției europene a drepturilor omului cât și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (blocul de convenționalitate).

Spre exemplu, și în anul 2010, în considerarea principiului termenului rezonabil consacrat în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în raport cu dreptul la un proces echitabil prevăzut de art.6 din Convenție, Secția de contencios administrativ și fiscal a **continuat dezvoltarea unei bogate jurisprudențe** în soluționarea litigiilor având ca obiect conduita necesar a fi urmată de autoritățile și instituțiile publice atunci când li se solicită emiterea de acte administrative conform competenței lor legale (spre exemplu: decizia nr.5364 din 2 decembrie 2010, decizia nr.5373 din 2 decembrie 2010, decizia nr.4810 din 5 noiembrie 2010, decizia nr.3421 din 25 iunie 2010, decizia nr.1763 din 9 aprilie 2010).

De asemenea, în cursul anului 2010, se regăsesc în practica Secției de contencios administrativ și fiscal multe litigii soluționate prin prisma principiului nediscriminării în raport cu dispozițiile art.14 în Convenția europeană a drepturilor omului și cu jurisprudența dezvoltată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în considerarea principiului respectiv (cu titlu de exemplu, menționăm: decizia nr.4299 din 13 octombrie 2010, decizia nr.4644 din 28 octombrie 2010, decizia nr.4394 din 19 octombrie 2010, decizia nr.1279 din 5 martie 2010, decizia nr.968 din 23 februarie 2010).

Jurisprudența relevantă sub acest aspect a Secției va fi cuprinsă în lucrarea de practică judiciară aferentă anului 2010, care va fi elaborată și publicată în cursul anului 2011.

În ceea ce privește aplicarea dreptului comunitar, în materia contenciosului administrativ și fiscal, Legea nr.554/2004, prin art.21 alin.(2), prevede **un motiv special de revizuire**, care se adaugă la cele prevăzute de Codul de procedură civilă, și care privește pronunțarea

hotărârilor rămase definitive și irevocabile prin **încălcarea principiului priorității dreptului comunitar**.

În activitatea de judecată la nivelul Secției de contencios administrativ și fiscal, se regăsesc soluții întemeiate ori argumentate fie prin invocarea ori aplicarea în mod direct a unor dispoziții ale dreptului comunitar (referitoare la procedura întrebării preliminare adresate Curții de Justiție a Comunităților Europene), fie prin luarea în considerare a jurisprudenței instanței europene de la Luxemburg (spre exemplu: decizia nr.5638 din 15 decembrie 2010, decizia nr.4901 din 11 noiembrie 2010, decizia nr.4795 din 12 noiembrie 2010, decizia nr.3821 din 23 septembrie 2010).

Jurisprudența relevantă sub acest aspect a Secției va fi cuprinsă în lucrarea de practică judiciară aferentă anului 2010, care va fi elaborată și publicată în cursul anului 2011.

3. Creșterea gradului de specializare în activitatea judiciară (secții/complete specializate existente la nivelul instanței)

La nivelul Secției de contencios administrativ și fiscal se resimte din ce în ce mai mult necesitatea realizării unei specializări a completelor de judecată în raport cu diversitatea și specificul materiilor reglementate prin cele peste 140 de acte normative care stabilesc expres competența instanței de contencios administrativ, demers care însă nu se poate realiza din cauza numărului insuficient de judecători și magistrați-asistenți.

Specializarea într-un viitor cât mai apropiat a completelor de judecată, însoțită de adoptarea măsurilor corespunzătoare în ceea ce privește distribuirea aleatorie a dosarelor prin sistemul ECRIS, este justificată pe deplin de existența pe rolul Secției a unei multitudini de dosare care se circumscriu unor materii diverse, precum: drept fiscal, drept vamal, dreptul concurenței, cariera și drepturile magistraților, dreptul funcției publice, controlul de legalitate al actelor administrative emise în procedura de acordare a despăgubirilor potrivit Legii nr.247/2005.

De altfel, specializarea completelor de judecată este benefică inclusiv din perspectiva preîntâmpinării apariției cazurilor de practică judiciară neunitară.

4. Formarea profesională la nivelul instanței

În cursul anului 2010, judecătorii și magistrații-asistenți ai Secției de contencios administrativ și fiscal au participat la cursurile de formare continuă organizate de Institutul Național al Magistraturii, însă într-o mult mai mică măsură comparativ cu anii precedenți, din cauza fondurile insuficiente alocate în acest sens instituției organizatoare.

5. Aspecte privind calitatea managementului la nivelul instanței

Măsurile luate de instanță privind degrevarea judecătorilor de sarcini auxiliare

Și în cursul anului 2010 au fost menținute și îmbunătățite măsurile adoptate începând cu anul 2007 pentru degrevarea judecătorilor de activități auxiliare. În această privință, sunt edificatoare, și nu este necesar să fie reluate, aspectele reliefate în Raportul de activitate pe anul 2009 referitoare la: (1) funcționarea în „sistem oglindă” a celor 8 complete de judecată care funcționează încă din anul 2006; (2) stabilirea unor atribuții sporite ale magistraților-asistenți în pregătirea ședinței de judecată și în activitatea ulterioară de redactare a deciziilor pronunțate; (3) repartizarea grefierilor pentru fiecare ședință de judecată pentru a acorda sprijin, în principal, magistraților-asistenți în activitatea de pregătire a ședințelor de judecată.

CAPITOLUL 4

GESTIONAREA RESURSELOR

1. Resursele umane aflate la dispoziția instanței în anul 2010

În *Planul de acțiune pentru îndeplinirea condiționalităților din cadrul mecanismului de cooperare și verificare a progresului realizat de România în domeniul reformei sistemului judiciar și al luptei împotriva corupției*, aprobat prin H.G. nr.1346/2007, se precizează expres faptul că **„pentru atingerea obiectivelor stabilite prin rapoartele de monitorizare ale Comisiei Europene și prin rapoartele misiunilor de peer-review efectuate de experții din statele membre [...] principalele direcții de acțiune pentru îndeplinirea condiționalității sunt [...] îmbunătățirea politicii de resurse umane, creșterea eficienței sistemului judiciar prin îmbunătățirea infrastructurii și managementului instanțelor.”**

În „Recomandările cuprinse în Raportul Comisiei Europene către Parlamentul European și Consiliu din 22 iulie 2009 privind progresele realizate de România în cadrul Mecanismului de cooperare și verificare”, prevăzute în anexa nr.2 la H.G. nr.79/2010 privind înființarea Comisiei de monitorizare a progreselor înregistrate de România în domeniul reformei sistemului judiciar și luptei împotriva corupției, se menționează expres faptul că **România a fost invitată de către Comisia Europeană „să pună în aplicare, în ceea ce privește resursele umane, o abordare flexibilă, bazată pe priorități, concretizată pe termen scurt prin luarea de măsuri de urgență, precum transferarea posturilor vacante acolo**

unde este mai mare nevoie de ele (inclusiv efectuarea de transferuri între grade de jurisdicție diferite), prin transferarea sarcinilor administrative personalului auxiliar, introducând manageri de instanță **și, pe termen mediu și lung, prin elaborarea unei scheme de personal adaptate nevoilor sistemului judiciar, prin efectuarea de simulări și previziuni în ceea ce privește numirile, transferurile de personal, detașările și pensionările**”.

În **Raportul intermediar al Comisiei Europene din 23 martie 2010** privind progresele înregistrate de România în cadrul Mecanismului de cooperare și verificare, s-a menționat că **„de la jumătatea anului 2009, nu s-a putut nota nicio îmbunătățire efectivă în ceea ce privește situația dificilă a resurselor umane în sistemul judiciar**. Creșterea de două ori mai mare a numărului de pensionări în rândul magistraților în 2009 a compensat numărul mare de recrutări și a produs un sold negativ semnificativ la nivel de personal, ceea ce adaugă constrângeri suplimentare sistemului”.

Prin **Raportul Comisiei Europene din 20 iulie 2010** privind progresele înregistrate de România în cadrul Mecanismului de cooperare și verificare s-a precizat expres că **„resursele umane rămân o provocare majoră”** și că, deși „s-au luat [...] unele **măsuri incipiente** în vederea soluționării dezechilibrelor importante între diversele instanțe și parchete în ceea ce privește volumul de muncă printr-o reorganizare structurală a instanțelor, cu toate acestea, **domeniul de aplicare al măsurilor respective este prea limitat pentru a produce un impact semnificativ asupra deficitelor importante de capacități** din cadrul sistemului judiciar”.

Deși în perioada 2006-2010 volumul de activitate la nivelul Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție **a crescut constant și a ajuns la un surplus de 33% în anul 2010 față de anul 2006**, schema de personal a Secției a rămas nemodificată pentru întreaga perioadă.

Secția de contencios administrativ și fiscal a semnalat în mod repetat în acest interval de timp faptul că volumul de activitate în continuă creștere presupune adoptarea măsurilor corespunzătoare de dimensionare a schemei de personal pentru a fi create condițiile corespunzătoare realizării unui act de justiție calitativ. Cu toate acestea, toate solicitările Secției au rămas fără rezolvare.

Astfel, primele consecințe negative sunt constatate la nivelul anului 2010 și, probabil, urmează a se înregistra și în anul 2011 în ceea ce privește fixarea în sistem aleatoriu a primului termen de judecată la un interval de timp mult mai mare comparativ cu anii precedenți, ceea ce atrage inevitabil scăderea indicelui de celeritate în soluționarea cauzelor și

este de natură a aduce atingere principiului celerității consacrat de art.17 din Legea nr.554/2004.

Un element de stabilitate și unicitate la nivelul instanței în anul 2010 a fost reprezentat de faptul că Secția nu s-a confruntat cu un nou val de pensionări similar celui din anul 2009, coroborat cu faptul că în cursul anului au fost numiți 4 judecători pe posturile vacante încă din anul 2009.

În privința colectivului de magistrați-asistenți, s-a înregistrat însă o fluctuație negativă care a condus la creșterea volumului de activitate în cazul celor care au suplinit posturile vacante. Astfel, în cursul anului 2010, au fost vacante 5 posturi de magistrat-asistent fie ca urmare a pensionării, fie ca urmare a încetării activității prin alte modalități. Dintre posturile vacante, 3 posturi au fost ocupate prin concurs în anul 2010, iar 2 posturi nu au fost ocupate în totalitate nici până la sfârșitul anului.

Un element de stabilitate în activitatea Secției a fost reprezentat de faptul că nu au intervenit schimbări în privința personalul auxiliar de specialitate și conex, împrejurare care a permis gestionarea corespunzătoare a activității la nivelul arhivei.

CAPITOLUL 5

RAPORTURILE DINTRE INSTANȚĂ ȘI CELELALTE INSTITUȚII ȘI ORGANISME, PRECUM ȘI CU SOCIETATEA CIVILA

Raporturile cu Consiliul Superior al Magistraturii

Secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție a răspuns tuturor solicitărilor adresate de Consiliul Superior al Magistraturii.

În ceea ce privește activitatea de judecată, Secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție a fost **reprezentată, prin președinte, la ședințele pe probleme de practică judiciară organizate la 17 martie 2010 și 24 noiembrie 2010 de Consiliul Superior al Magistraturii – Comisia de unificare a practicii judiciare.** Pentru aceste ședințe, Secția a întocmit materiale în cuprinsul cărora au fost prezentate puncte de vedere fundamentate pe jurisprudența deja consacrată prin care s-a răspuns aspectelor de practică judiciară neunitară sesizate CSM de către curțile de apel din țară. Având în vedere materialele întocmite la nivelul Secției, puse la dispoziția președinților secțiilor de profil ale celor 15 curți de apel și prezentate în cadrul ședințelor organizate de Consiliul Superior al Magistraturii, în domeniul contenciosului administrativ și fiscal nu au fost promovate recursuri în

interesul legii care să privească aspecte supuse dezbaterii cu ocazia acestor întâlniri de lucru.

Prin specificul acestei Secții, în raport cu dispozițiile art.29 alin.(7) din Legea nr.317/2004, republicată, conform cărora hotărârile Plenului Consiliului Superior al Magistraturii privind cariera și drepturile judecătorilor și procurorilor sunt supuse controlului de legalitate, pe calea recursului, care se soluționează de Secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție în condițiile Legii nr.554/2004, este evident faptul că **raporturile dintre Consiliul Superior al Magistraturii și Secție îmbracă și forme procedurale legale, spre deosebire de raporturile pe care celelalte Secții le pot avea cu acest organism.**

CAPITOLUL 6 CONCLUZII

Activitatea judecătorilor și magistraților-asistenți din cadrul Secției de contencios administrativ și fiscal poate și trebuie să fie apreciată în primul rând prin prisma datelor statistice ale anului 2010 referitoare la: volumul de activitate care a înregistrat o creștere de 33% față de volumul aferent anului 2006, ședințele la care au participat, dosarele rulate și soluționate, hotărârile redactate și termenul de redactare a acestora.

În condițiile în care specificul contenciosului administrativ impune, prin dispozițiile Legii nr. 554/2004 și ale celorlalte reglementări speciale, **termene scurte** atât în privința repartizării dosarelor cât și în privința soluționării cauzelor și redactării deciziilor, în activitatea Secției în anul 2010 s-a manifestat o preocupare permanentă pentru respectarea **principiul celerității** soluționării litigiilor și a termenelor prevăzute expres de lege, precum și pentru respectarea **termenului rezonabil**, prevăzut expres de art. 10 din Legea nr. 304/2004, republicată, și art. 6 din Convenția europeană a drepturilor omului, și aceasta în condițiile expuse anterior referitoare la creșterea volumului de activitate și la deficitul de personal cu care s-a confruntat Secția.

În privința **redactării deciziilor** pronunțate la nivelul Secției, din evidențele statistice se constată că acestea au fost finalizate, **de regulă**, în termenul procedural de recomandare, excepțiile fiind reprezentate de situații în care unele decizii, nesemnificative numeric, au fost redactate cu depășirea acestui interval, dar în maxim 3 luni de la data pronunțării, din motive obiective, legate, de regulă, de volumul de activitate și de complexitatea litigiilor.

Concluzionând, activitatea desfășurată de întregul colectiv, format din judecători, magistrați-asistenți și personal auxiliar de specialitate, s-a ridicat la standardele de calitate corespunzătoare instanței, iar, în unele cazuri, nu puține la număr, a fost realizată în condiții de excelență profesională, cu toate că în 2010, așa cum rezultă din întregul Raport, Secția s-a confruntat cu un număr mult mai mare de dosare în condițiile unui deficit accentuat de personal la nivelul tuturor compartimentelor.

SECȚIA COMERCIALĂ

CAPITOLUL I – PREZENTAREA GENERALĂ A INSTANȚEI

1. ASPECTE GENERALE CE PRIVESC JUSTIȚIA COMERCIALĂ EUROPEANĂ

Activitatea judiciară și organizatorică, ce se analizează în prezentul raport, a avut în vedere necesitatea unui sistem judiciar independent, imparțial și eficient care reprezintă o obligație asumată de România în tratatele internaționale, prin aderarea la Uniunea Europeană, stabilindu-se ca obiectiv crearea unui spațiu de siguranță, libertate și justiție.

Tratatele europene intrate în vigoare în ultimii ani (Maastricht, Amsterdam și Lisabona) au definit problematica de interes comun în care procedurile de cooperare în domeniul justiției și afacerilor interne sunt subordonate obiectivului principal de îmbunătățire a calității actului de justiție și responsabilizare a sistemului judiciar.

Raportul CEPEJ asupra stării justiției în Europa, publicat la 27 octombrie 2010, elaborat pe baza răspunsurilor date de Statele membre la grilele de evaluare transmise Comisiei, a evidențiat accentuarea crizei justiției în Europa, persistența în ultimii ani ca o criza instituțională de celeritate, calitate și eficacitate. Evaluările din state ca Germania, Franța sau Italia atestă criza justiției care nu răspunde în suficientă măsură așteptărilor celor cărora li se adresează, fiind considerată prea complicată, prea lentă și costisitoare, cu marele risc de a se transforma în injustiție; iar România nu a făcut notă discordantă.

Raportul Comisiei Europene privind progresele realizate de România în cadrul

Mecanismului de Cooperare și Verificare a remarcat progresele limitate în privința îmbunătățirii eficienței procesului judiciar și a consecvenței jurisprudenței și a recomandat stabilirea unui echilibru, “din punct de vedere al volumului de muncă”, cu previzibilitatea fluctuațiilor de personal.

În depășirea situației generale de criză, s-a impus o abordare mai activă a principiilor și procedurilor justiției comunitare, prin eficientizarea la nivelul fiecărei instanțe judecătorești a conducerii, cu efect direct în influențarea atitudinii generale (a magistraților, justițiabililor, celorlalte puteri și autorități ale statului) și în sporirea încrederii față de actul judiciar. Aceasta cu atât mai mult cu cât perioada actuală se caracterizează printr-un fenomen de ostilitate împotriva sistemului judiciar și a magistraților, cu ingerințe inacceptabile la statutul și așa precar al acestora, în condițiile în care în România nu se poate discuta decât despre judecători profesionali, adică aceia care ”au fost formați și sunt remunerați ca atare și a căror funcțiune principală este de a lucra numai ca judecători”.

Lumea afacerilor judecă justiția comercială după criterii dintre care unele sunt general valabile justiției (eficiență, celeritate, calitate), altele proprii, precum rentabilitate, discreție, securitatea raporturilor, reproșându-se cel mai mult lipsa de exigență și rigoare în aplicarea lor.

Termenul „rezonabil” definit de Convenția Europeană a Drepturilor Omului este de regulă depășit, cu toată modernizarea sistemului judiciar, odată cu constituirea unor proceduri speciale precum medierea, concilierea prealabilă, somația de plată sau ultimele măsuri procedurale de accelerare a judecării stabilite de Legea nr. 202/2010. În România anulului 2010, mijloacele alternative de soluționare a litigiilor au fost utilizate în proporție de 2%, astfel încât nu se poate discuta încă despre o degrevare a instanțelor judecătorești.

Justiția comercială, în general, este tributară celerității și eficacității, iar efectele acestei stări se constată mai puternic în țările Europei centrale și de est unde, pe lângă cauzele generale care afectează sistemele judiciare, se adaugă și specializarea redusă a personalului, logistica slabă și inflația galopantă.

Cele mai eficiente reguli noi care privesc instituirea procedurii prealabile și eliminarea apelului, aplicate cu succes în Franța, au atras consecința reducerii substanțiale a duratei procesului și valorificarea imediată a caracterului executoriu al primei hotărâri în această țară. În cadrul aceleiași expresii se poate constata că și în România măsurile procesuale privind valorificarea caracterului executoriu al hotărârilor comerciale, precum și cele stabilite prin Legea nr. 202/2010 privind accelerarea judecării, au instituit norme derogatorii care conduc la

eficientizarea sistemului judiciar comercial, dar ale căror efecte vor fi vizibile în timp.

2. PREZENTAREA GENERALĂ A INSTANȚEI

1. Secția comercială a Înaltei Curți de Casație și Justiție este organizată și funcționează potrivit dispozițiilor art. 23 alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Ea funcționează în condiții de spațiu improprii întregii instanțe, cu birouri supraaglomerate, arhivă neîncăpătoare și spații insuficiente pentru depozitarea dosarelor și celorlalte documente, vulnerabilități pe care le vom analiza în cadrul capitolului privind calitatea conducerii instanței.

Schema de personal a Secției comerciale este structurată astfel :

- **24 judecători;**
- **16 magistrați-asistenți;**
- **29 grefieri;**
- **2 aprozi;**
- **1 agent procedural.**

La începutul anului 2010, Secția comercială funcționa cu 19 judecători, 11 magistrați-asistenți, 29 grefieri, 2 aprozi și 1 agent procedural.

La sfârșitul anului 2010, Secția comercială funcționa cu :

- 21 judecători (din care 1 detașat la Institutul Național al Magistraturii, iar 1 funcționând la Secția penală, numai 4 judecători fiind numiți în cursul anului, din care 2 la 1 decembrie 2010);
- 15 magistrați-asistenți;
- 29 grefieri (1 fiind angajat pe o perioadă determinată);
- 2 aprozi și 1 agent procedural.

Datorită pensionărilor intervenite în cursul anului 2010 (iunie –august) și a întârzierii numirilor la această instanță, s-a impus reducerea numărului completelor de judecată, astfel încât, din luna august, s-a desființat un complet de judecată (C4), la nivelul Secției comerciale funcționând 6 complete de judecată, astfel cum s-a stabilit prin Hotărârea Colegiului de conducere al instanței.

În acest mod, s-a permis intrarea echilibrată a judecătorilor și magistraților-asistenți în ședințele de judecată, cu respectarea principiului continuității, prevăzut expres de art. 52 alin. (1) și art. 139 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu

modificările și completările ulterioare, precum și de art. 97 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 387/2005.

2. La nivelul Secției comerciale, cu aprobarea Colegiului de conducere al instanței supreme, din luna aprilie 2010 a funcționat un **Proiect pilot** ce și-a propus o reechilibrare a raportului persoană – volum de activitate, având drept scop eficientizarea activității de judecată, eficiență care să asigure în același timp garanțiile procesuale ale părților implicate în procedurile judiciare.

În îndeplinirea acestui obiectiv s-a procedat la extinderea atribuțiilor grefierilor din cadrul instanței supreme, prin preluarea unor atribuții aflate nefiresc în sarcina magistraților-asistenți. Astfel, în urma transferului de atribuții, magistrații-asistenți au fost implicați mai mult în activitatea de judecată, în scopul degrevării activității judecătorului, în acord cu rolul și scopul constituțional al instanței supreme, acela de interpretare și aplicare unitară a legii.

Modulul de lucru propus și aplicat a constat într-o echipă funcțională formată din: 3 judecători, 2 magistrați-asistenți stabili (care au intrat prin rotație, o dată pe lună), un grefier cu studii superioare juridice, care a preluat gestionarea dosarului și alte câteva atribuții, de la învestirea instanței și până la pronunțarea hotărârii, și câte un grefier dactilograf pentru fiecare complet de judecată.

Rațiunile care au plecat pentru extinderea atribuțiilor grefierului, prin preluarea de la magistratul-asistent a sarcinilor administrative, au avut în vedere:

1. creșterea constantă a numărului cauzelor aflate pe rolul Secției, care a condus la supraîncărcarea activității judecătorilor și magistraților-asistenți; de aici, necesitatea degrevării acestora de sarcinile care nu au un caracter strict jurisdicțional, pentru a se putea dedica atribuțiilor esențiale de îndeplinire a actului de justiție;

2. necesitatea redefinirii rolului grefierului în cadrul instanței supreme, a competențelor acestuia și a posibilității de a prelua acele atribuții nejudiciare care încarcă în prezent portofoliul de atribuții ale magistratului-asistent ;

3. perioada mai scurtă necesară formării grefierilor față de cea afectată pregătirii magistraților.

Argumentele au fost în acord cu *Proiectul pilot privind transferul sarcinilor administrative de la judecători la grefieri*, astfel cum a fost prezentat în Direcțiile de acțiune ale Consiliului Superior al Magistraturii pentru 2009-2010, adoptate de Plenul CSM prin Hotărârea nr. 1421 din 10

septembrie 2009, prin care s-au stabilit principalele etape ale activităților din cadrul acestui proiect.

Pe de altă parte, astfel cum s-a observat în cursul anului 2010, funcționarea unui atare modul a asigurat, la nivelul instanței supreme, o implicare mai activă și mai valoroasă a magistraților-asistenți în activitatea de judecată, prin sporirea atribuțiilor judiciare, dar și o valorificare a grefierilor cu studii superioare.

Maniera de lucru a permis degrevarea magistratului-asistent de sarcini, care au fost îndeplinite de către grefierul de ședință, și a condus la o degrevare a activității judecătorești, realizându-se astfel o eficientizare a actului de justiție, ca obiectiv final al activității instanțelor judecătorești, eficiență demonstrată și de datele statistice ce vor fi expuse în următoarele capitole.

CAPITOLUL II – ANALIZA ACTIVITĂȚII INSTANȚEI – ASPECTE CANTITATIVE

1. Volumul de activitate

La începutul anului 2010, pe rolul Secției comerciale s-a aflat un număr de **2046** de dosare.

În cursul anului 2010 a fost înregistrat un număr de **3971** de dosare, totalul dosarelor aflate pe rol fiind de **6017**.

Numărul dosarelor soluționate în cursul anului 2010 a fost de **4483**, iar cele rămase pe rol, la sfârșitul perioadei de referință, de **1534**, cu **512** dosare mai puțin decât la nivelul anului 2009.

Structura celor 4483 de dosare soluționate în cursul anului 2010 se prezintă astfel:

- RECURSURI	- 3138 (pondere de 70,33%);
- STRĂMUTĂRI	- 710 (pondere de 17,87%);
- CONTESTAȚII ÎN ANULARE	- 227 (pondere de 5,71%);
- REVIZUIRI	- 93 (pondere de 2,34%);
- RECUZĂRI	- 25 (pondere de 0,62%);
- REGULATOR DE COMPETENȚĂ	- 70 (pondere de 1,76%);
- ALTE CAUZE	- 565 (pondere de 14,22%).

Se constată că ponderea majoră o constituie recursurile - **70,33%** din totalul dosarelor soluționate. Dintre acestea, 596 dosare de recurs au fost admise, iar 2541 de dosare au fost respinse, aceasta reprezentând 19,01%, respectiv 58,43%.

Din cele 710 de dosare ce au avut ca obiect strămutare 131 au fost admise, iar respinse au fost 487.

Raportul contestațiilor în anulare a fost 173 respinse și 15 admise, din totalul de 227.

Cererile de revizuire, din totalul de 93, 68 au fost respinse și numai 2 admise.

Din cele 20 de dosare ce au avut ca obiect recuzare numai 2 au fost admise, restul fiind respinse.

2. Operativitatea

În raport cu datele expuse, *indicele de operativitate pe Secție* (dosare rulate/dosare soluționate) a fost de **74,5%**. În raport cu indicele de operativitate de 62,2% obținut la nivelul anului 2009 se constată o îmbunătățire cu **12,3%**.

Indicele de celeritate a soluționării cauzelor (2903 de dosare soluționate între 0-6 luni / 4483 dosare soluționate) a fost de **64,75%**, cu **15,3%** mai mult decât la nivelul anului 2009.

Indicele de celeritate evidențiat îl considerăm corespunzător, raportat la numărul de judecători și volumul de activitate, sistemul de repartizare aleatorie a cauzelor, precum și termenul în interiorul căruia au fost soluționate cauzele, toate acestea având termen de comparație anul precedent.

Este de menționat, în acest context, că unul dintre factorii care a determinat creșterea indicelui de celeritate a soluționării cauzelor a fost și rezultatul proiectului pilot ce s-a desfășurat la nivelul Secției comerciale prin preluarea unor atribuții ale magistraților-asistenți de către grefierii de ședință desemnați în cadrul proiectului.

Se constată că, din totalul de **2903** de dosare care s-au soluționat într-un interval de până la șase luni de la înregistrarea pe rolul instanței, situația se prezintă astfel:

- un număr de **840** de dosare, reprezentând 28,93%, s-a soluționat într-un interval de până la două luni;
- un număr de **1029** de dosare, reprezentând 35,44%, s-a soluționat într-un interval cuprins între două și patru luni;

- un număr de **1034** de dosare, reprezentând 35,61%, s-a soluționat într-un interval cuprins între patru și șase luni;
- restul de **1580** de cauze, din care 1363 dosare de recurs, au fost soluționate peste termenul de 6 luni.

Din datele expuse rezultă că dosarele de recurs soluționate într-un interval de sub șase luni, în număr de 1430, reprezintă o pondere de **49,25%**.

Față de nivelul anului 2009, când ponderea a fost de 41,21%, se constată o îmbunătățire a acestui indice cu **8,04%**.

3. Încărcătura pe judecător

La nivelul anului 2010, în cadrul Secției comerciale, s-au desfășurat 121 de ședințe de judecată în care au fost rulate 6017 dosare, din care au fost soluționate **4483** de dosare, echivalentul numărului de hotărâri redactate.

În raport cu numărul de judecători și magistrați-asistenți, media pe ședință se prezintă astfel:

- judecătorii au participat, în medie, la un număr de 16 ședințe de judecată, au rulat un număr mediu de 273 (x3) dosare, au soluționat un număr mediu de 203 (x3) dosare și au redactat, în medie, un număr de 86 de hotărâri;
- magistrații-asistenți au participat, în medie, la un număr de 8 ședințe de judecată, au rulat un număr mediu de 401 dosare și au redactat un număr mediu de 172 de hotărâri, din totalul de 2590 (decizii și încheieri).

Astfel, la nivelul anului 2010, în ședințele de judecată, s-au rulat, în medie, pe ședință, **50 de cauze**, din care s-au soluționat, în medie, **37 de cauze**.

Este de subliniat că au existat cazuri când numărul de dosare rulate pe judecător a depășit media de 273 de dosare ajungând până la 1300 de dosare, aceasta datorându-se pensionărilor și întârzierii numirilor noilor judecători.

CAPITOLUL III - ANALIZA CALITATIVĂ A ACTIVITĂȚII INSTANȚEI

1. Efectele principalelor modificări legislative operate în cursul anului 2010 asupra activității instanței

Competența materială a Secției comerciale este circumstanțiată de multitudinea actelor normative și de diversitatea în care acestea reglementează domeniul de activitate specific lumii afacerilor, condiționare dublată și accentuată de dinamica legislativă, caracterizată de modificarea și completarea cadrului legal, prin intervenții succesive, de cele mai multe ori la intervale foarte scurte de timp.

Sunt elocvente în acest sens, dispozițiile Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, ale Legii nr. 26/1990 privind Registrul Comerțului, ale Ordonanței de Urgență nr. 51/1998 privind valorificarea activelor bancare sau ale Legii nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările din România, ale Legii nr. 58/1934 privind cambia și biletul la ordin.

O modificare legislativă importantă în economia normativă a ultimilor ani a constituit-o Legea nr. 202/2010, care a stabilit competența materială de soluționare a unora dintre pricinile ce nu aduc în atenția instanței de recurs probleme de drept și care a adus o dinamizare procedurii judiciare în materie comercială.

2. Indici de calitate ai activității judiciare

A. Repartizarea aleatorie a cauzelor

În acord cu dispozițiile din planul de acțiune privind strategia de reformă a sistemului judiciar, sistemul de repartizare aleatorie a cauzelor a fost implementat la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru fiecare secție, inclusiv Secția comercială, astfel că repartizarea aleatorie a cauzelor se face în sistem informatizat prin folosirea programului informatizat ECRIS, cu respectarea (pe cât a fost posibil datorită fluctuațiilor în domeniul resurselor umane) principiului stabilității completelor de judecată și a continuității în soluționarea cauzelor.

Regulile generale de aplicare a programului de repartizare aleatorie a cauzelor, precum și normele din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești au fost riguros interpretate și aplicate, iar în situațiile în care s-a constatat că există modalități de interpretare și aplicare neunitară a unor dispoziții, acestea s-au pus în discuția judecătorilor secției, fiind informat Consiliul Superior al Magistraturii pentru a lua măsuri de unificare a aplicării prevederilor din Regulament.

De asemenea, Secția comercială a răspuns prompt în toate situațiile în care Consiliul Superior al Magistraturii a consultat instanța cu privire la modificări ale Regulamentului de ordine interioară referitoare la repartizarea aleatorie a cauzelor.

B. Date privind durata de soluționare a cauzelor

Datele au fost consemnate la capitolul II, punctul 2 „operativitatea”.

C. Măsurile pentru unificarea practicii judiciare

Doctrina tradițională nu a fost preocupată de problema rezultatului soluțiilor pronunțate în dreptul intern. O dezvoltare a teoriilor pe acest subiect a vizat la începutul anilor '50 situații derivate din dreptul internațional privat : locul pe care-l ocupa legea străină în structura *lex fori*, situația în care se află legile în prezență înainte de a se desemna sistemul de drept normal competent să cărmuiască raportul juridic, consecința câmpului de aplicare nelimitat al legii, aceasta pentru elaborarea unor reguli conflictuale unitare. În această măsură, uniformizarea rezultatelor și armonia internațională au devenit obiective fundamentale ale dreptului internațional privat, considerându-se că absența unor reguli uniforme antrenează o situație de incertitudine juridică care va conduce la imprevizibilitate, străină ordinii de drept.

În prezent, întreaga doctrină consideră ca obiectiv fundamental al jurisprudenței, previzibilitatea și certitudinea juridică, denumită generic „uniformizarea rezultatelor în spiritul ordinii de drept”.

Unificarea practicii judiciare are conotații majore și în privința credibilității actului de justiție, soluțiile neunitare și rezolvarea aceluiași probleme de drept în mod diferit afectând prestigiul și eficiența instanțelor judecătorești, situație de care nu este străină nici Înalta Curte de Casație și Justiție.

Preocuparea majoră în această situație revine președinților de secții, care trebuie să identifice actele normative a căror interpretare poate conduce la soluții diferite și să stabilească un sistem eficient de unificare a practicii judiciare.

Identificarea problemelor de drept soluționate diferit este un demers colectiv, coordonat, în care sunt implicați judecătorii și magistrații-asistenți ai instanței supreme, cu concursul instanțelor de apel, care, prin președinții de secții comerciale, sunt invitate să comunice rezolvările diferite cu care se confruntă.

Demersul acesta a fost, de altfel, organizat și la nivelul Consiliului Superior al Magistraturii în ședințele de lucru privind practica neunitară și a fost continuat prin dialogul la nivelul curților de apel și a Înaltei Curți de Casație și Justiție, prin documentare temeinică și comunicare a tuturor opiniilor ce au fost aduse în discuție în ședințele de secție.

Secția comercială a acordat o atenție sporită rolului esențial al Înaltei Curți de Casație și Justiție privind interpretarea și aplicarea unitară a legii, existând o preocupare a tuturor judecătorilor pentru evitarea

oricăror erori în soluționarea cauzelor și rezolvarea legală a problemelor de drept cu care se confruntă, astfel că, prin deciziile pronunțate, au diminuat diversitatea interpretărilor existente la nivelul instanțelor din țară, reușind să unifice practica în cea mai mare parte a situațiilor.

În elaborarea unei soluții viabile, general acceptată, s-au constituit colective de judecători și magistrați-asistenți (pe completele deja existente), în colaborare cu specialiștii Direcției de Legislație, Studii, Documentare și Informatică Juridică care să întocmească materiale ce argumentează punctele de vedere (este de altfel aplicarea prevederii art. 33 din Regulament); în ședințele secției s-au dezbătut argumentele fiecărei soluții divergente pentru a se ajunge la un rezultat comun.

În mod concret, se utilizează intranet-ul pentru comunicarea argumentată a tuturor chestiunilor în discuție, unde se exprimă opinii și opțiuni, iar, în final, în plenul judecătorilor secției se hotărăște cu privire la soluția adoptată, ce va fi aplicată unitar în viitor [art. 33 alin. (3) din Regulament].

Pentru consemnarea problematicii neunitare la nivelul secției există un registru intern de practică neunitară în care magistrații-asistenți consemnează aspectele diferit soluționate, pentru a fi clarificate în cadrul ședinței secției.

Totodată, se urmărește identificarea, încă de la momentul înregistrării dosarelor, a cauzelor care pun în discuție aceeași problematică sau una asemănătoare, pentru a porni demersurile de unificare jurisprudencială.

În anul 2010, judecătorii Secției comerciale s-au deplasat la Curțile de apel din țară, conform planificărilor existente la nivelul secției, precum și la solicitările formulate de aceste instanțe, participând la dezbaterile privind unificarea practicii, concluziile acestora fiind consemnate în minute ce capătă o natură consultativă.

La curțile de apel au fost identificate domeniile în care au fost pronunțate soluții contradictorii, iar judecătorii au prezentat practica Secției comerciale a Înaltei Curți de Casație și Justiție în cazurile respective, contribuind astfel la determinarea interpretării și aplicării unitare a legii, în concordanță cu practica instanței supreme.

În aceeași măsură, Secția comercială a fost reprezentată și la dezbaterile organizate de Consiliul Superior al Magistraturii privind problemele de practică neunitară semnalate de instanțele de judecată din țară, iar judecătorii Secției au manifestat rol activ prin propunerile formulate asupra legilor privind unele măsuri pentru accelerarea proceselor și a celei privind unificarea practicii.

După adoptarea Legii nr. 202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor, judecătorii Secției au contribuit, prin

propuneri pertinente, la modificarea Regulamentului de organizare și funcționare administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Pentru realizarea dezideratului privind unificarea practicii judiciare au fost organizate lunar ședințe de secție la care au participat judecătorii și magistrații-asistenți, fiind supuse analizei deciziile pronunțate conținând probleme de drept care au fost rezolvate neunitar.

În acest sens , au fost adoptate soluții de unificare a practicii judiciare, între care exemplificăm:

1. Obligații comerciale. Pretenții. Actualizare cu rata inflației. Dobândă legală. Cumul. Admisibilitate.

C. civ., art.1084

C. com., art.43

Prin acordarea dobânzii se urmărește sancționarea debitorului pentru executarea cu întârziere a obligației care îi incumbă, pe când prin actualizarea debitului se urmărește acoperirea unui prejudiciu efectiv cauzat de fluctuațiile monetare în intervalul de timp scurs de la data scadenței și cea a plății efective a sumei datorate.

Actualizarea se constituie într-o modalitate de reparare a pierderii suferite de creditor, în timp ce dobânda urmărește acoperirea beneficiului nerealizat.

Secția comercială, Decizia nr.722 din 23 februarie 2010

2. Contract de vânzare-cumpărare acțiuni. Nulitatea absolută a contractului. Calitatea de terț a soțului cumpărătoarei

C. fam., art.30

Legea nr.31/1990, art.102

Prezumția instituită de art.30 din Codul familiei nu este de natură să confere calitatea de acționar soțului unui deținător de acțiuni, caracterul de bun comun vizând numai sumele de bani investite pentru dobândirea acestor titluri de credit speciale.

Calitatea de soț al cumpărătoarei nu îi conferă nicio obligație în temeiul raportului stabilit între vânzător și cumpărător. Așa fiind, cum raportul de drept procesual nu se poate stabili decât între titularii drepturilor materiale proprii recunoscute de lege, excepția lipsei calității procesual pasive a soțului cumpărătoarei este întemeiată.

Secția comercială, Decizia nr. 904 din 5 martie 2010

3. Societate pe acțiuni. Acțiuni nominative. Revendicare mobilă. Termenul de prescripție aplicabil.

C. civ., art.474, art.480, art.1909

Legea nr.31/1990, art.91, art.98 alin.1, art.99

Potrivit art.91 din Legea nr.31/1990 republicată, în societatea pe acțiuni, capitalul social este reprezentat prin acțiunile emise de societate care, după modul de transmitere, pot fi nominative sau la purtător.

Regula cuprinsă în art.1909 C. civ. se aplică numai bunurilor mobile care pot fi posedate, adică bunurile mobile corporale. Dintre bunurile corporale, numai titlurile la purtător cad sub incidența art.1909 C. civ. iar acțiunile nominative, fiind bunuri mobile incorporale nu intră sub incidența acestor prevederi.

Secția comercială, Decizia nr. 916 din 5 martie 2010

4. Privatizare. Licitație. Neîndeplinirea condițiilor prevăzute în caietul de sarcini. Sancțiunea aplicabilă

OUG nr.88/1997, art.1 lit.c

HG nr.577/2002, art. 40

OG nr.53/2003

Pentru ca licitația organizată de AVAS, în vederea vânzării pachetului majoritar de acțiuni deținute de aceasta la o societate comercială, să asigure egalitatea de tratament, prevăzută de art.1 lit.c din OUG nr.88/1997, trebuie ca ofertele să respecte condițiile prevăzute de art.40 din HG nr.577/2002, raportat la dosarul de prezentare.

Potrivit art.40 din HG nr.577/2002 (Normele metodologice de aplicare a O.U.G. nr.88/1997 și a Legii nr.137/2002), oferta financiară va trebui să specifice distinct: prețul și angajamentul potențialului cumpărător de a face investiții pentru dezvoltarea societății comerciale, pentru protecția mediului, protecția muncii și altele asemenea.

In cazul în care oferta depășește de unul din potențialii cumpărători nu îndeplinește condițiile de calificare privind investițiile de mediu stabilite prin caietul de sarcini, acest lucru trebuie să conducă la necalificarea acestuia la licitația de selectare.

Secția comercială, Decizia nr.654 din 18 februarie 2010

5. Contract de cesiune încheiat între AVAS și SIF. Acțiune în constatarea nulității. Condiții de nulitate. Frauda la lege

Norme metodologice aprobate prin H.G. nr.12/1997, art.7 lit. b)

H.G. nr.127/1997

O.G. nr.37/1997

C. civ., art.966, art.968

Când părțile, prin conivență, au încălcat imperativul legal, cât privește cota de 30% din capitalul social, prin regularizarea efectuată, transferul proprietății de stat în proprietate privată fiind făcut prin fraudarea legii, ca și caz particular de cauză ilicită, fără ca acest motiv de nulitate să fi fost invocat prin acțiune, instanța neanalizând, în concret, motivul de nulitate constând în cauza ilicită, motiv invocat din perspectiva prevederilor art.966, 968 C. civ., ca încălcare sau deturnare a scopului avut în vedere de legiuitor la edictarea unor norme imperative, respectiv a normelor referitoare la privatizare, este necesar să se analizeze toate actele care au fundamentat și validat emiterea actului de regularizare.

Secția comercială, Decizia nr. 960 din 9 martie 2010

6. Societate cooperativă meșteșugărească. Hotărârea adunării generale. Îndeplinirea condițiilor de formă și de fond. Sancțiune aplicabilă

Legea nr.1/2005, art.34 alin. 6-7, art.36, art.44 alin. 3

Legea nr.82/1991, art.10 alin. 2

Potrivit art.44 alin. 3 din Legea nr.1/2005, hotărârile adunărilor generale, contrare prevederilor prezentei legi și ale actului constitutiv, pot fi atacate în justiție în termen de 15 zile de la data menționării în registrul comerțului, de oricare dintre membrii cooperatori care au luat parte la adunarea generală și au votat împotriva sau care nu au participat la adunarea generală.

În cazul în care din procesul-verbal al adunării generale extraordinare nu rezultă care dintre membrii cooperatori, prezenți la adunarea generală, au votat pentru sau împotriva, nu se poate concluziona că toți membrii cooperatori și participanți la adunarea generală au votat în favoarea hotărârii, implicit și reclamanții, și deci că aceștia nu ar avea calitate procesuală activă în atacarea hotărârii adoptate.

Secția comercială, Decizia nr. 938 din 9 martie 2010

7. Administrator. Eliberare din funcție. Ordin al ministrului. Contestarea legalității. Instanța competentă

C. proc. civ., art.2 alin. (1) lit. a)

Ordinul de eliberare din funcția de conducător al societății, înființată prin hotărâre de guvern sub forma juridică a societății comerciale pe acțiuni, al cărui unic acționar este statul, ordin emis de către minister, este sub aspect formal un act administrativ, pentru că a fost emis de o autoritate publică, dar prin conținutul său nu reprezintă un act de autoritate, nefiind emis de minister în regim de putere publică.

Raportul juridic dedus judecății se întemeiază pe ordinul emis de minister în exercitarea atribuțiilor de reprezentant al statului, ca acționar majoritar al agentului economic, precum și pe contractul de performanță, acte juridice pentru care instanța de contencios administrativ nu este competentă să se pronunțe, având în vedere că nu sunt acte administrative de autoritate, nu au fost încheiate în regim de putere publică și nu cuprind clauze preponderent de drept public.

Secția comercială, Decizia nr. 201 din 21 ianuarie 2010

8. Revizuire întemeiată pe art. 322 pct. 5 C. proc. civ. Termenul de revizuire. Momentul de la care curge termenul

C. proc. civ., art.322 pct.5, art.324 alin.1 pct.4

Potrivit art.324 alin.1 pct.4 C. proc. civ., termenul de revizuire este de o lună și se va socoti, în cazurile prevăzute la art.322 pct.5 C. proc. civ., din ziua în care s-au descoperit înscrisurile ce se invocă ori din ziua în care partea a luat cunoștință de hotărârea desființată sau modificată pe care s-a întemeiat hotărârea a cărei revizuire se cere.

În enunțarea textului de lege de mai sus, privind luarea la cunoștință de înscrisurile noi, legiuitorul vizează momentul cunoașterii existenței înscrisului, moment care, în speță, s-a realizat atunci când revizuenta, prezentă fiind la judecarea cauzei soluționată prin hotărârea considerată a fi act nou, a cunoscut că aceasta a fost pronunțată de instanță.

Data pronunțării hotărârii, constituind act nou, este momentul de la care curge termenul de prescripție de o lună, declararea cererii de revizuire nedepinzând în mod direct de cunoașterea argumentării care a stat la baza pronunțării hotărârii atacate.

Secția comercială, Decizia nr. 304 din 28 ianuarie 2010

9. Societate comercială. Modificarea actului constitutiv. Abuz de majoritate. Sancțiune aplicabilă

Legea nr. 31/1990, art. 8 lit. f², art. 94, art. 136¹

Abuzul de majoritate este o formă a abuzului de drept care există mai ales atunci când deciziile adunării generale a acționarilor sunt luate cu intenția de a-i prejudicia pe minoritari contrar interesului general.

Principiul majorității creează doar o prezumție în sensul că voința majorității echivalează cu voința socială. În concret, în cadrul voinței sociale trebuie urmărit interesul social, care la rândul său trebuie să coincidă cu interesul comun al acționarilor.

Abuzul de majoritate există atunci când au fost reglementate obligații excesive, corelative dreptului de preemțiune, în sarcina exclusiv a acționarului minoritar și în folosul exclusiv al majoritarului, încălcându-se unul din atributele dreptului de proprietate asupra acțiunilor, și anume dreptul de dispoziție.

Secția comercială, Decizia nr. 570 din 11 februarie 2010

10. Societate pe acțiuni. Garanție reală mobilă asupra acțiunilor

Legea nr. 31/1990, art. 8 pct. f¹, art. 99¹

Dreptul de preemțiune, în cazul vânzării acțiunilor, prevăzut de actul constitutiv, nu are legătură cu constituirea de garanții reale mobiliare asupra respectivelor acțiuni, acesta fiind o condiționare a vânzării sau cesionării și nu o interdicție pentru constituirea de garanții reale mobiliare asupra acțiunilor

Prevederile art. 99¹ alin. (2) și (3) din Legea nr. 31/1990 nu condiționează înregistrarea garanției reale mobiliare asupra acțiunilor – permisă oricărui acționar potrivit acestui articol – la Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare de prealabila înregistrare în registrul acționarilor, aceasta din urmă fiind de natură doar să ofere creditorului garantat un plus de protecție, fără ca ea să condiționeze în vreun mod valabilitatea constituirii respectivei garanții și nici opozabilitatea acesteia față de terți, realizată prin înregistrarea în A.E.G.R.M.

Secția comercială, Decizia nr. 1003 din 11 martie 2010

11. Privatizare. Contract de garanție reală mobilă. Constituirea unei garanții suplimentare. Efecte și sancțiuni

O.G. nr. 44/2002

C. civ., art. 1718

Potrivit dispozițiilor art. 3 alin. (4) din O.G. nr. 44/2002, plata prețului activului transmis trebuia garantată de cumpărător fie prin constituirea garanțiilor reale asupra bunurilor vândute fie prin garanție personală a unui fidejutor.

Obligația alternativă impusă de O.G. nr. 44/2002 nu poate conduce la concluzia nelegalității cauzei sau intenției de fraudare a intereselor celorlalți creditori. Interesul AVAS nu este ascuns, ci, ca orice creditor

diligent își ia măsurile pe care le consideră necesare garantării creanței sale, în afara concurenței celorlalți creditori.

În acest sens, o garanție suplimentară, pe care nu o prevede actul normativ citat, nu poate constitui o cauză de nulitate.

Secția comercială, Decizia nr. 115 din 19 ianuarie 2010

12. Piața de capital. Ofertă publică de preluare. Acțiune în despăgubire. Termen de prescripție aplicabil

C. proc. civ., art. 137 alin. (1)

Decretul nr. 167/1958, art. 3, art. 7

Legea nr. 297/2004, art. 182 alin. (3), art. 203 și urm.

Potrivit art. 182 alin. (3) din Legea nr. 297/2004 - dreptul la despăgubire trebuie exercitat de cel prejudiciat de ofertantul responsabil pentru o ofertă de preluare, întocmită cu nerespectarea vreunei prevederi legale, „în maximum 6 luni de la data cunoașterii deficienței prospectului/documentului, dar nu mai târziu de 1 an de la încheierea ofertei publice”, legea privind piața de capital – ca lege specială – stabilind, deci, un termen de prescripție special, derogatoriu prin raportare la termenul general de prescripție de drept comun de 3 ani, prevăzut de Decretul nr. 167/1958, art. 3 raportat la art. 7.

Întrucât acțiunea vizează o ofertă publică de preluare, realizată în baza dispozițiilor art. 203 și următoarele din Legea nr. 297/2004, dreptul de a promova o acțiune în despăgubiri urmează a fi supus termenului special de prescripție reglementat de art. 182 alin. (3) din aceeași lege.

Secția comercială, Decizia nr. 549 din 11 februarie 2010

13. Majorarea capitalului social. Conversia datoriilor societății în acțiuni. Drept de preferință. Inaplicabilitate

Legea nr. 31/1990, art. 127 alin. (1), art. 210 alin. (2), art. 216

Conversia datoriilor societății în acțiuni nu reprezintă propriu-zis o compensare, ci o transformare a creanței în acțiuni, obligația de plată a creanței de către societate transformându-se în obligația de a emite acțiuni de o valoare egală sau într-un anumit raport cu valoarea creanței pe care să le distribuie creditorului.

În situația majorării capitalului social prin compensarea împrumuturilor acordate societății de către acționarul principal (creditorul - n.r.), nu poate opera dreptul de preferință, deoarece acest

drept nu se poate exercita decât în legătură cu acțiunile emise în cazul depunerii în numerar, iar nu în cadrul conversiei datoriilor.

Secția comercială, Decizia nr. 2513 din 30 iunie 2010

14. Divizarea societăților comerciale. Obligativitatea întocmirii proiectului de divizare. Imposibilitatea instanței de a se substitui voinței asociaților

Legea nr. 31/1990, art. 238-art.241

Legea nr. 26/1990, art. 1

C. civ., art. 1077

Proiectul de divizare este emanația voinței societăților implicate și trebuie să cuprindă cerințele prevăzute de art. 241 din Legea nr. 31/1990 pentru a constitui un act juridic apt să pună bazele reorganizării unei societăți comerciale.

În contextul în care nu a fost întocmit un proiect de divizare care să cuprindă cerințele prevăzute de art. 241 din Legea nr. 31/1990 instanța nu se poate substitui voinței asociaților în sensul de a obliga societatea să semneze un proiect de divizare.

Secția comercială, Decizia nr. 2739 din 15 septembrie 2010

15. Incident de plată. Deschiderea procedurii insolvenței. Efecte asupra obligației de înscriere a incidentului. Concurs între legile speciale

Regulamentul nr. 1/2001 al BNR, art. 13 alin. (1)

Legea nr. 85/2006, art. 48

În cazul în care o persoană declarantă - bancă, în calitate de bancă trasă, a trasului sau a subscriitorului, a decis refuzul la plată al cecului, cambiei sau biletului la ordin, aceasta are obligația, ca până cel târziu în ziua refuzului să transmită la Centrala Incidentelor de Plăți o cerere de înscriere a refuzului bancar.

Deschiderea procedurii insolvenței nu poate constitui o cauză exoneratoare pentru înscrierea în Centrala Incidentelor de Plăți a unui incident major, atât timp cât, la momentul emiterii instrumentelor de plată și la momentul prezentării acestora, cauza esențială a refuzului la plată a fost aceea a lipsei totale de disponibil.

Secția comercială, Decizia nr. 2044 din data de 2 iunie 2010

16. Contract de concesiune. Clauză compromisorie. Instanța competentă material să soluționeze contestația la executare

C. proc. civ., art. 340, art. 400, art. 404 alin. (1)
OUG nr. 51/1998, art. 45
OUG nr. 64/2005, art. 2 alin. (1)

Litigiile născute din punerea în executare a unor titluri executorii nu pot face obiectul arbitrajului, existența clauzei compromisorii în contractul încheiat de părți stabilind ca litigiile ce decurg din executarea contractului, care nu vor putea fi soluționate pe cale amiabilă, să fie soluționate de către Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României, dar numai în măsura arbitrabilității acestora, conform art. 340 C. proc. civ.

Prin urmare, contestația la executare se introduce doar la instanța de executare competentă și în ipoteza în care o asemenea contestație vizează un titlu executoriu ce nu emană de la un organ de jurisdicție, instanța judecătorească având competență exclusivă în materie de contestație la executare potrivit art. 400 coroborat cu art. 404 alin. (1) C. proc. civ.

Secția comercială, Decizia nr. 3080 din 30 septembrie 2010

17. Contract de reasigurare cu element de extraneitate. Competența materială

Legea nr. 105/1992, art. 74, art. 154, art. 157

În cazul încheierii, prin corespondență, a unui contract de comerț internațional, în speță de reasigurare, prin care părțile trimit la un contract tip (poliță de asigurare Mar 91) care conține și o clauză de alegere a competenței unei instanțe străine și a legii aplicabile contractului în cauză, clauză nerenegociată de partenerii contractuali, competența de soluționare a litigiului nu poate aparține instanțelor judecătorești române, dacă nu sunt incidente ipotezele de excepție prevăzute de art. 154 din Legea nr. 105/1992.

Secția comercială, Decizia nr. 1500 din 29 aprilie 2010

18. Cerere de înscriere în fals formulată în cadrul acțiunii în anulare întemeiată pe art. 364 lit. i) C. proc. civ. Invocarea excepției de neconstituționalitate. Inadmisibilitate

C. proc. civ., art. 183, art. 364 alin. (1) lit. i), art. 366 alin. (1)

Cererea de înscriere în fals (n.r. - formulată în cadrul acțiunii în anulare a unei hotărâri arbitrale pentru motivul prevăzut de art. 364 lit. i) C. proc. civ.) - ce trebuie analizată cu prioritate - nu poate fi

examinată, în raport de dispozițiile art. 366 alin. (1) C. proc. civ., decât dacă s-ar admite acțiunea în anulare a sentinței arbitrale și s-ar reține cauza spre rejudecare.

Aplicarea dispozițiilor art. 183 C. proc. civ. nu se poate face în examinarea unei acțiuni în anulare a unei hotărâri arbitrale pentru motivul prevăzut de art. 364 lit. i) C. proc. civ. Ca urmare, cererea de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 183 C. proc. civ., invocată cu prilejul judecării aceleiași acțiuni în anulare a hotărârii arbitrale, este inadmisibilă, conform dispozițiilor art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, neavând legătură cu pricina.

Secția comercială, Decizia nr.3589 din 28 octombrie 2010

Soluțiile de unificare a practicii judiciare au fost adoptate cu votul majorității judecătorilor secției, raliindu-se la acesta și judecătorii aflați în minoritate, acestea fiind comunicate curților de apel.

Secția comercială folosește ca modalitate de aducere la cunoștința celor interesați de practica secției, publicarea jurisprudenței în lucrările editate de Editura Universul Juridic, Hamangiu, precum și Buletinul jurisprudenței – culegeri de decizii ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, lucrări care sunt în măsură să diminueze controversele apărute în practică.

D. Aplicarea dreptului comunitar, respectiv a CEDO la nivelul Secției comerciale

În raport cu specificul materiei date în competența Secției comerciale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în anul 2010, la fel ca și în anii anteriori, în mod frecvent la soluționarea cauzelor și, cu regularitate, în considerentele deciziilor pronunțate, au fost avute în vedere, respectiv au fost invocate atât dispozițiile Convenției europene a drepturilor omului, cât și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (blocul de convenționalitate).

Astfel, în activitatea Secției comerciale, chiar dacă pe parcursul ultimilor ani nu a existat decât o singură pricină sancționată de jurisdicția europeană, soluțiile au fost întemeiate ori argumentate prin invocarea unor dispoziții din dreptul comunitar, urmărindu-se în mod constant pronunțarea hotărârilor în acord cu jurisprudența CEDO și a CJCE.

În mod frecvent, în considerentele acestora se regăsesc argumente întemeiate pe dispozițiile art. 6 – dreptul la un proces echitabil, art.8 – dreptul la respectarea vieții private și de familie, art.14 – interzicerea discriminării, din Convenția europeană a drepturilor omului, precum și pe

principiile securității raporturilor juridice ori pe imperativul asigurării unei jurisprudențe unitare, în considerarea rolului fundamental ce revine instanței supreme.

În cursul anului 2010, în două cauze au fost formulate întrebări preliminare, adresate Curții de Justiție a Comunității Europene de la Luxembourg, ambele cereri fiind respinse.

Este de subliniat, în acest context, că din totalul hotărârilor CEDO pronunțate împotriva României în anul 2010 niciuna nu a vizat activitatea Secției comerciale a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. Activitatea organizatorică și de conducere

Până la jumătatea anilor '90 știința conducerii se confunda cu managementul. Diferența dintre cele două constă în faptul că știința conducerii se referă la influența asupra oamenilor, în timp ce managementul se concentrează asupra menținerii sistemelor și proceselor aferente.

Știința conducerii înseamnă influență. Iar în organizațiile în care oamenii sunt egali, singurul instrument ce poate fi folosit este știința de a conduce, adică influența pe care o determini: ”esența puterii pe care o exerciți constă în capacitatea de a-l determina pe cel de lângă tine să se implice”.

Știința conducerii are multe fațete : respect, experiență, putere emoțională, talent, disciplină, viziune, sincronizare, optimism, toate angrenate într-un sistem empatic de comunicare.

Un studiu pe 90 de lideri din diverse domenii (efectuat de Seattle Institute în iunie 1996) a concluzionat asupra relației dintre știința conducerii și dezvoltare : ”liderii de succes învață, iar procesul de învățare este permanent un rezultat al perseverenței și disciplinei. Scopul lor este ca în fiecare zi să devină mai buni și să continue progresul din ziua precedentă. Înainte ca liderii să-și ducă oamenii într-o călătorie, ei trebuie să treacă printr-un proces care să asigure cei mai buni parametri caracteristici ai călătoriei – te bazezi pe experiența din trecut, ascuți ce au de spus ceilalți, examinezi condițiile înainte de hotărâre, ai o atitudine pozitivă, ai încredere că poți proteja oamenii, nu minimalizezi obstacolele și nu eviți provocările.”

Teoria evoluționistă a comportamentului organizațional îmbrățișează trei concepții de bază care-și găsesc rezonanța și în organizarea activității judiciare: **rutinele** – ca aspecte de repetabilitate regulate și previzibile de comportament; **căutarea** – ca activități asociate cu evaluarea rutinelor și care vor conduce la modificarea sau chiar schimbarea radicală sau înlocuirea rutinelor; și **mediul de selecție** – ca

ansamblul caracteristicilor populației care determină bunul mers al organizației, creșterea sau contracția ei. Utilitatea acestor concepte este dată, în cazul particular al organizării activității judiciare, de distincția pe care o fac în organizarea cunoașterii situațiilor și oamenilor, dar mai cu seamă în diferențele comportamentale individuale care afectează, atât din interior, cât și din exterior, activitatea judiciară și sistemul judiciar în ansamblu.

Conducerea presupune metode și tehnici pentru realizarea obiectivelor previzionate, specifice fiecărui domeniu de activitate; ea stabilește o strategie determinată de planificare a acțiunii, de conturare a țăelurilor, de alegere a priorităților, de atenționare a oamenilor cheie, de intrare în acțiune, de previziune a unor dificultăți și de revizuire zilnică a planului, în funcție de noile condiții apărute.

Conducerea administrativ-judiciară este un proces de direcționare a activității curente și de perspectivă a desfășurării activității de judecată bazată pe eficiența folosirii mijloacelor materiale și a resurselor umane în scopul asigurării unui echilibru a volumului de activitate pe fiecare membru al colectivului, ținând cont de atribuții și competențe; iar pentru realizarea unei activități performante a colectivului este necesară antrenarea fiecărui mecanism specific pentru obținerea unor rezultate semnificative.

Din perspectiva președintelui de secție, competențele și responsabilitățile acestuia sunt stabilite prin art. 31-35 din Regulamentul de organizare și funcționare administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, caracteristice mai degrabă unui „lider pozițional” întrucât: organizează și îndrumă activitatea judiciară a secției; controlează modul de desfășurare a activității secției; stabilește atribuțiile personalului; asigură buna organizare și funcționare a sistemului informatizat de repartizare aleatorie a cauzelor; convoacă judecătorii secției și supune dezbaterii acestora jurisprudența instanței și alte probleme de interes general; antrenează resursele umane pentru realizarea obiectivelor propuse; reglează funcționarea sistemului.

Conducerea administrativ-judiciară, în exercitarea funcției de control-reglare, are în vedere, înainte de toate, independența judecătorului și împiedicarea oricăror ingerințe în desfășurarea actului de justiție. Chiar dacă acestea sunt reglementate legislativ, în exercitarea atribuțiilor sale, președintele de secție este obligat să le contureze și să le aplice în concret. În aceeași măsură, activitatea de conducere are ca fundament, în toate aspectele care privesc cariera magistraților, criterii obiective de operare dintre care nu pot lipsi competența profesională, integritatea, eficiența sau nivelul de comunicare empatică.

Alături de funcția amintită, conducătorului îi este necesară pregătirea profesională necontestată căreia i se alătură, în egală măsură,

aptitudinile și cunoștințele de conducere și comunicare. Sunt calități ce trebuie îndeplinite cumulativ și imperativ pentru conducătorul care dorește puterea emoțională, viziunea și respectul grupului din care face parte, caracteristici esențiale pentru "a-i determina pe cei de lângă tine să se implice". Altfel spus, dacă nu îmbini în mod egal calitățile de bun profesionist cu abilitățile de bun conducător, creezi în mod necesar bariere în responsabilizarea și antrenarea colectivului și disfuncții în capacitatea de coordonare și control impusă de funcția de conducere.

Din perspectiva unei analize SWOT, punctele slabe sau vulnerabilitățile Secției comerciale relevă disfuncții determinate, cu precădere, de reglementări neadecvate rolului și funcției Secției comerciale a instanței supreme.

Astfel, volumul de activitate, în raport cu resursele umane, este foarte mare, având în vedere obiectivele secției și calitatea lucrărilor ce trebuie îndeplinite. Acesta este în directă legătură cu competența materială foarte extinsă, în care chestiunea esențială a casației, de unificator al practicii judiciare, este în cele mai multe cazuri acoperită de implicarea în soluționarea interpretării actelor deduse judecării (adică a probelor cu înscrisuri) sau a legii.

Insuficiența resurselor umane, a unor scheme necorelate cu volumul de activitate, conduce implacabil la disfuncționalități care se repercutează în eficiența și calitatea actului de justiție. La aceasta se adaugă perioadele lungi în care posturile vacante nu sunt ocupate din pricina unor proceduri greoaie și a modului de selecție încă neadecvat. În această privință se poate afirma că Secția comercială (ca de altfel întreaga instanță supremă) s-a confruntat cu o situație de criză a resurselor umane, prin vacanța a 4 posturi de judecători și blocarea altor două.

Spațiul în care funcționează instanța supremă este inadecvat reprezentativității acesteia și funcționalității sale : birouri supraîncărcate, arhive neîncăpătoare, circuitul fluxului uman imposibil de rezolvat, săli de ședință neîncăpătoare.

Dotarea materială este incapabilă să satisfacă necesitățile Secției. Nu numai aparatura necesară informării sau transmiterii datelor și actelor nu corespunde nivelului actual, dar mai cu seamă fondul de carte și materialele documentare sunt insuficiente eficientizării muncii și obținerii rezultatelor scontate față de efortul depus.

Însă una dintre cele mai grave stări este aceea a instabilității și incoerenței legislative, cu conotații direct negative în stabilirea unei jurisprudențe unitare pe termen mediu și lung. Efectele negative se regăsesc și în lipsa de eficiență a actului de justiție prin scăderea ritmului de soluționare a cauzelor.

În cadrul acestei secțiuni considerăm necesar a fi analizate măsurile ce trebuie luate împotriva disfuncționalităților activității Secției comerciale, excluzându-le pe cele care afectează întregul sistem judiciar și socio-politic românesc. Dintre cele pe care considerăm că se impun a fi analizate se disting volumul de activitate inaccesibil, eficiența și repartizarea aleatorie.

În privința volumului de activitate, astfel cum a fost reprezentat în datele statistice, instanței supreme nu i se poate recunoaște deplin funcția ei esențială, de instanță de casație, cu rol în asigurarea interpretării și aplicării unitare a legii.

Numărul de dosare (astfel cum a fost relevat mai sus) ce revin spre soluționare este mult prea mare, raportat la resursele umane, la gradul instanței și așteptările societății. Modificarea competenței materiale a instanțelor devine o prioritate legislativă, chiar și în condițiile aplicării Legii nr. 202/2010, prin atribuirea competenței judecătorilor a unor litigii comerciale care nu comportă discutarea unor reale chestiuni de aplicare sau interpretare a legii.

O instanță supremă de dimensiunile Înaltei Curți de Casație și Justiție din România este rar întâlnită între țările membre ale Uniunii Europene. Cu toate acestea, stabilirea competenței de judecată a recursului majorității litigiilor comerciale la această instanță conduce inevitabil la o aglomerare cu totul nefirească. În situația dată, pentru dinamizarea activității se impun măsuri de accelerare a ritmului de soluționare a cauzelor, cu efect direct în scăderea numărului de dosare aflate pe rolul fiecărui complet și evident în îmbunătățirea actului de justiție.

Acordarea termenelor scurte, de cel mult 6 săptămâni, la dosarele aflate pe rol, față de rulajul actual și a unor prime termene cât mai scurte, de cel mult 8 săptămâni, pot fi considerate măsuri pentru ieșirea din criza funcțională, în condițiile în care pe rolul fiecărui complet se află, încă, în medie, peste 50 de dosare pe ședință.

Pe de altă parte, încă se menține actuală problema dosarelor suspendate la care repunerea pe rol necesită două etape : aceea de discutare a repunerii pe rol, urmată de termenul pentru soluționarea fondului recursului, impunându-se stabilirea de către completul inițial investit cu soluționarea cererii sau de președintele de secție, prin rezoluție, a termenului de judecată, cu citarea părților, la care să se poată discuta soluționarea însăși a dosarului.

Alături de acestea, normarea activității judecătorului apare ca fiind necesară. Prin ea se poate asigura o planificare mai eficientă a resurselor umane, dar mai ales se creează premisele creșterii nivelului operativității, creșterii calității actului de justiție și, cu precădere, crearea premiselor unei reale unificări a practicii judiciare.

Dinamizarea activității de judecată va presupune adaptarea la condițiile propuse și a celorlalte sectoare auxiliare pentru care un efort temporar actual va conduce la o simplificare a activității viitoare.

Eficiența activității se traduce prin celeritatea soluționării cauzelor sau operativitatea instanței și reprezintă o prioritate europeană, în condițiile în care, în majoritatea statelor, criza de sistem afectează în mod direct termenul rezonabil de soluționare a cauzelor. Nu numai deciziile Curții Europene a Drepturilor Omului prin care diverse state au fost condamnate pentru ritmul lent de soluționare, dar și capacitatea de organizare și planificare reprezintă premise serioase pentru o atenție deosebită pentru abordarea soluționării într-un termen rezonabil a cauzelor. Aceasta se impune cu atât mai mult în cazul litigiilor comerciale, care prin natura lor intrinsecă și prin reglementarea normelor de procedură dau nota unei judecăți și unei executări a hotărârilor, mai rapide.

Toți factorii implicați în rezolvarea operativă a cauzelor trebuie să fie responsabilizați, așa încât rutinele existente să fie înlocuite de reprezentarea reală a necesității judecății și executării rapide, fără însă a fi încălcate drepturile fundamentale și fără a face rabat de la calitate. Se impune astfel o atenție sporită motivelor de amânare, întârzierilor nejustificate determinate fie de multiple cereri pentru lipsă de apărare, fie depunerii cu întârziere a întâmpinărilor sau înscrisurilor de care înțeleg a se folosi, fie de termene foarte lungi acordate.

Președintele de secție are îndatorirea să atenționeze asupra repetabilității motivelor de amânare - fără ca prin aceasta să exercite vreo ingerință în actul de justiție. El este dator să dispună măsuri administrative pentru înlăturarea unor cauze ce țin de organizarea Secției și îndeplinirea în condiții normale a atribuțiilor personalului Secției.

Analiza statistică a dosarelor mai vechi de 6 luni, cauzele întârzierilor și măsurile ce trebuiesc luate, sunt atribuții ce aparțin în egală măsură completului, dar și președintelui de secție, obligat să atenționeze asupra compartimentelor a căror activitate conduce la tergiversare. Un citativ incorect, greșita completare a tuturor datelor de identificare a părților pe citații sau pe actele de comunicare ori întârzierea comunicării acestora, incorecta stabilire a taxei de timbru sau nerealizarea măsurilor dispuse de completul de judecată, sunt cauze care conduc la soluționarea întârziată a cauzelor.

Pe de altă parte, frecvența mare a ședințelor de judecată face imposibilă preluarea de către judecători și magistrații-asistenți a dosarului cu un timp înainte, pentru a putea analiza toate aspectele procedurale neconcordante și a le elimina.

Una dintre măsurile procedurale utilizate în cazul dosarelor în care numărul părților este foarte mare, iar amânările succesive se datorează

lipsei de procedură, este aceea a desemnării unui reprezentant al reclamantilor sau a unui curator al părților – măsură acceptată de regulile procedurale - prin care se reduce substanțial termenul de soluționare a cauzei, iar, pe de altă parte, se reduc cheltuielile de procedură.

În aceeași măsură, termenul de redactare, de colaționare și de semnare a hotărârilor este important. Secția comercială este confruntată cu situația generală a instanței supreme, aceea a întâzierii înaintării dosarelor la instanțele de fond din pricina termenului îndelungat de dactilografiere și semnare a hotărârilor, uneori cu consecințe negative în executarea titlurilor.

Rolul președintelui de secție este de a analiza toate cauzele ce conduc la aceste întâzieri și de a găsi soluții de rezolvare; este necesară o evidență strictă pe fiecare sector în care dosarul circulă și un control săptămânal al circuitului, iar în cazul casărilor cu trimitere să se asigure prioritatea înaintării acestora.

4. Formarea profesională

În anul 2010, magistrații-asistenți au participat la programele de formare continuă organizate sub forma seminariilor de către Institutul Național al Magistraturii și, împreună cu judecătorii, la cursurile de perfecționare limbi străine organizate de Institutul Francez de la București.

Secția Comercială a fost reprezentată în cadrul *Proiectului de Unificare a jurisprudenței la nivelul instanțelor și parchetelor din România*.

De asemenea, personalul auxiliar a participat la toate programele de formare profesională organizate de Înalta Curte de Casație și Justiție și de Școala Națională de Grefieri.

Este de remarcat că toate categoriile de personal au fost implicate activ în programele de formare profesională, rezultatele regăsindu-se în activitatea acestora, activitate ce a suportat o îmbunătățire semnificativă din perspectiva calității și a imaginii asupra actului de justiție.

În cadrul proiectului pilot ce s-a desfășurat la nivelul Secției comerciale, grefierii implicați în acest program au beneficiat de cursuri de aprofundare și perfecționare a cunoștințelor, organizate săptămânal și susținute de judecători din cadrul secției și de magistratul-asistent șef.

5. Aspecte privind evaluarea și răspunderea disciplinară a personalului Secției comerciale

În cadrul Secției comerciale, la nivelul anului 2010, starea disciplinară a tuturor categoriilor de personal de la nivelul Secției a fost

bună, nefiind înregistrate acțiuni disciplinare cu privire la abateri în legătură cu activitatea desfășurată.

6. Concluzii

Volumul de activitate al Secției comerciale a determinat eforturi considerabile din partea tuturor judecătorilor, magistraților-asistenți și personalului auxiliar care s-au implicat cu toată responsabilitatea în rezolvarea problemelor cu care se confruntă Secția.

Astfel, se constată că judecătorii au avut un număr de intrări în ședințe, aproximativ egal, de două ședințe pe lună, existând situații când din cauza plecării unui judecător din secția comercială, precum și a întâzierii numirilor în funcție, au fost judecători care au intrat în ședințe de judecată și de patru ori pe lună.

Magistrații-asistenți au intrat în ședințele de judecată o dată sau de două ori pe lună în funcție de completele la care au fost repartizați.

Ceea ce este de remarcat este eficiența Programului pilot ce s-a desfășurat la nivelul Secției, fiind dovedită funcționalitatea modului 3 judecători – 2 magistrați-asistenți - grefier de ședință și grefier dactilograf pentru fiecare complet de judecată. Modulul a permis desfășurarea unei activități de calitate, actul de justiție fiind îndeplinit nu numai în condiții de legalitate, dar și în condiții de stabilitate, continuitate și previzibilitate. Degrevarea magistraților-asistenți de anumite atribuții (ex. : calculul taxei de timbru, întocmirea adreselor, comunicărilor, tehnoredactarea încheierilor de ședință, atașarea dosarelor și a înscrisurilor), dar și stabilitatea acestora pe completele de judecată a condus la alocarea unui timp suplimentar în activitatea acestora de documentare asupra problemelor de drept cu care completul era investit și punerea la dispoziția judecătorilor a materialelor necesare soluționării acestora, a urmării practicii pe fiecare complet de judecată și a evidențierii acestora în scopul evitării pronunțării unor soluții contradictorii, a întocmirii raportului pe fiecare cauză cu consecința degrevării judecătorilor de activități privind documentarea, urmărirea unei evidențe a practicii la nivelul Secției, redactarea hotărârilor în cauzele repetitive, toate având ca și consecință o soluționare cu celeritate a cauzelor și pronunțarea unor soluții unitare.

Media dosarelor pe ședința de judecată a fost de 50, în raport de modalitatea de repartizare a dosarelor nou intrate care a urmărit o repartizare echilibrată pentru fiecare ședință de judecată, respectiv 25-30 de dosare nou intrate.

Media dosarelor pe ședință reprezintă factorul elocvent în ceea ce privește soluționarea cu celeritate a cauzelor, ceea ce a condus la micșorarea numărului de cauze în ședințele de judecată.

Acest rezultat a fost posibil numai prin efortul completelor de judecată care au considerat prioritară în soluționarea litigiilor respectarea dispozițiilor legale privind celeritatea judecării cauzei.

În ceea ce privește redactarea deciziilor pronunțate se poate constata că acestea au fost finalizate în conformitate cu dispozițiile legale, iar depășirea uneori a termenelor de redactare s-a datorat volumului mare de activitate și complexității litigiilor, astfel că activitatea judecătorilor și magistraților-asistenți poate fi calificată ca fiind de calitate și desfășurată în parametri normali.

În cadrul analizei calitative și cantitative a activității Secției comerciale nu poate fi trecută cu vederea activitatea instanței comerciale în ceea ce privește stabilirea, calcularea și verificarea încasării de către bugetul de stat a taxelor judiciare de timbru și timbrului judiciar, care în anul 2010 au atins valoarea de **3.120.962 lei**, echivalentul a **752.040 euro**.

COMPLETUL DE 9 JUDECĂTORI

Completul de 9 judecători al Înaltei Curți de Casație și Justiție este organizat conform prevederilor art. 19 alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările ulterioare competența acestuia fiind reglementată conform art. 24 din aceeași lege. Constituită în complet de 9 judecători instanța supremă, în cursul anului 2010, a soluționat 923 dosare dintr-un total de 1143 de cauze pe rol, cu 83 dosare mai puține decât anul precedent, când au fost soluționate 1006 dosare din totalul de 1192 dosare aflate pe rol.

Indicele de operativitate pentru anul 2010, raportat la numărul de dosare rulate în cursul anului 2010 și numărul dosarelor soluționate, este de 80,75%.

După intrarea în vigoare a Legii nr. 202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor, care au modificat prevederile art. 19 alin. (2) din Legea nr. 304/2004, au fost constituite cele 4 complete de 5 judecători, pentru care în anul 2010 au fost înregistrate 36 dosare, din care s-au soluționat 16 dosare, rămânând pe rol la 31 decembrie 2010 un număr de 20 dosare.

Trebuie precizat însă, că după constituirea celor 4 complete de 5 judecători, Completul de 9 judecători a continuat să soluționeze cauzele care îi reveneau în competență.

În raport de datele înregistrate și prezentate, rezultă că volumul de activitate al Completului de 9 judecători a fost foarte ridicat, ceea ce a determinat eforturi considerabile din partea

judecătorilor, magistraților-asistenți și personalului auxiliar de specialitate.

La Completul de 9 judecători și ulterior, în paralel cu acesta, Completele de 5 judecători, activitatea s-a desfășurat în condițiile unui număr insuficient de magistrați-asistenți (3 magistrați-asistenți din care numai 2 magistrați-asistenți pe post la Completul de 9 judecători – Completele de 5 judecători) și 9 grefieri care au îndeplinit, totodată, și atribuții în legătură cu activitatea Cancelariei Înaltei Curți de Casație și Justiție și a Secțiilor Unite.

Distribuirea aleatorie a cauzelor se realizează, efectiv din 26 noiembrie 2010, ca urmare a constituirii celor 4 complete de 5 judecători, dosarele fiind înregistrate în ordinea sosirii lor la instanță și repartizate, în aceeași ordine, de persoana desemnată în condițiile art. 95 alin. (4) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești.

Statistic, situația se prezintă astfel la Completul de 9 judecători:

- pe rol la începutul anului: 200 dosare; intrări în cursul anului: 943 dosare; total pe rol: 1143 dosare; din care s-au soluționat: 923 dosare; grad de operativitate: 80,75% .

SECȚII UNITE

În conformitate cu dispozițiile art. 126 alin. (3) din Constituția României "Înalta Curte de Casație și Justiție asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești potrivit competenței sale".

Recursul în interesul legii, reglementat de dispozițiile art. 329 din Codul de procedură civilă și ale art. 414² din Codul de procedură penală, așa cum au fost modificate prin dispozițiile Legii nr. 202/2010, privind accelerarea soluționării proceselor, este principala modalitatea de unificare a jurisprudenței.

Potrivit prevederilor menționate, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, din oficiu sau la cererea ministrului justiției, colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, colegiile de conducere ale curților de apel, precum și Avocatul Poporului au îndatorirea să ceară Înaltei Curți de Casație și Justiție să se pronunțe asupra problemelor de drept care au fost soluționate diferit de instanțele judecătorești

În cursul anului 2010, Înalta Curte de Casație și Justiție constituită în Secții Unite a soluționat un număr de 9 recursuri în interesul legii, 8 admise și 1 respins.

Prin deciziile adoptate în interesul legii, Secțiile Unite au rezolvat probleme de drept în domeniul dreptului penal, al celui civil și în materia dreptului administrativ, reușind să imprime coordonate cu caracter îndrumător în chestiuni de principiu soluționate neunitar de către instanțele judecătorești.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Situația pe scurt a problemelor de drept ce au format obiectul recursurilor în interesul legii, examinate și a deciziilor în interesul legii pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție, constituită în Secții Unite, se prezintă astfel:

RECURSURILE ÎN INTERESUL LEGII SECȚII UNITE 2010

Nr. crt.	Dosar	Obiectul Recursului în interesul legii	Decizie
1	1/2010	În vederea stabilirii procedurii judecării cererii de prelungire a dreptului de circulație – de către instanța de judecată – potrivit dispozițiilor art. 111 alin. (6) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 195/2002, republicată.	Decizia nr. 1 din 15 martie 2010 Admite recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și stabilesc: În faza de judecată, cererea de prelungire a dreptului de circulație, întemeiată pe prevederile art. 111 alin. (6) din O.U.G nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se va soluționa în condiții de publicitate, cu citarea părților, conform prevederilor art. 290, 291 Cod procedură penală, iar instanța de judecată se va pronunța prin încheiere motivată care poate fi atacată odată cu sentința sau decizia, conform art. 361 alin. (2) și art. 385 ¹ alin. (2) din Codul de procedură penală.
2	2/2010	În vederea stabilirii cine are calitatea de parte vătămată sau parte civilă în ipoteza infracțiunilor prevăzute de Legea nr. 46 din 19 martie 2008 (Codul silvic) vizând fondul forestier proprietate privată a persoanelor fizice și juridice.	Decizia nr. 2 din 15 martie 2010 Admite recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și stabilesc: În cazul infracțiunilor prevăzute de Legea nr. 46/19 martie 2008 (Codul silvic), prin care se aduce atingere fondului forestier proprietate privată a persoanei fizice sau persoanei juridice, calitatea de parte vătămată ori de parte civilă o poate avea atât ocolul silvic, în

			calitate de reprezentant al statului, cât și proprietarul fondului forestier, cu excepția situației în care acesta din urmă este subiect activ al infracțiunii.
3	3/2010	În vederea stabilirii calității procesuale a Fondului pentru protecția victimelor străzii (art. 25 ¹ din Legea nr. 32/2000) și a posibilității obligării acestuia, în cadrul procesului penal, la despăgubiri civile către persoanele păgubite prin accidente de vehicule neasigurate pentru răspundere civilă.	<p>Decizia nr. 3 din 15 martie 2010</p> <p>Admite recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.</p> <p>În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 25¹ din Legea nr. 32/2000 privind societățile de asigurare și supravegherea asigurărilor, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu cele ale art. 24 din Codul de procedură penală, se stabilește că:</p> <p>În procesul penal, Fondul de protecție a victimelor străzii are calitatea de parte responsabilă civilmente și poate fi obligat singur, iar nu în solidar cu inculpatul, la plata despăgubirilor civile către persoanele păgubite prin accidente de vehicule neasigurate.</p>
4	7/2010	În vederea stabilirii procurorului competent să efectueze actele de cercetare penală și să înainteze instanței materialul împreună cu concluziile sale, conform art. 399 din Codul de procedură penală, referitoare la cererile de revizuire formulate împotriva hotărârilor care au avut ca obiect	<p>Decizia nr.4 din 20 septembrie 2010</p> <p>Admite recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și sesizarea Colegiului de conducere al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București.</p> <p>În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 399 din Codul de procedură penală stabilește că:</p> <p>Procurorul din cadrul structurii specializate, Direcția Națională Anticorupție, respectiv Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism</p>

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

		<p>infrațiuni a căror urmărire penală este de competența exclusivă a Direcției Naționale Anticorupție, respectiv Direcției de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism.</p>	<p>este competent în condițiile art. 397 alin. (1) din Codul de procedură penală să efectueze actele de cercetare și să înainteze materialul împreună cu concluziile referitoare la cererile de revizuire formulate împotriva hotărârilor care au avut ca obiect infrațiuni a căror urmărire penală este de competența exclusivă a uneia sau alteia din cele două structuri.</p>
5	4/2010	<p>▪ Cu privire la stabilirea și recalcularea pensiilor din sistemul public provenite din fostul sistem al asigurărilor sociale de stat, prin luarea în considerare a formelor de retribuire obținute în regim de lucru prelungit, prevăzute de art. 2 din Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 1546/1952.</p>	<p>Decizia nr. 5 din 20 septembrie 2010 Admite recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. În interpretarea dispozițiilor art. 2 lit. e), art. 78 și art. 164 alin. (1) și (2) din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale și ale art. 1 și 2 din Ordonanța de Urgență nr. 4/2005 privind recalcularea pensiilor din sistemul public, provenite din fostul sistem al asigurărilor sociale de stat, stabilesc că: Sumele plătite pentru munca prestată de foștii salariați în regim de lucru prelungit, în condițiile art. 1 și 2 din Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 1546/1952, se au în vedere la stabilirea și recalcularea pensiilor din sistemul public.</p>
6	5/2010	<p>Interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 283 alin.(1) lit. c) și e) din Codul</p>	<p>Decizia nr. 6 din 20 septembrie 2010 Respinge sesizarea Colegiului de conducere al Curții de Apel Craiova privind interpretarea și aplicarea</p>

		<p>muncii, în referire la termenul de prescripție incident cu privire la cererile având ca obiect acordarea indemnizației de concediere, formulate de foștii salariați ai S.C."Petrom" S.A. și P.S.V."Company"S.A. București".</p>	<p>dispozițiilor art. 283 alin. (1) lit. c) și e) din Legea nr. 53/24 ianuarie 2003 – Codul Muncii, cu referire la termenul de prescripție aplicabil acțiunilor având ca obiect acordarea indemnizației de concediere.</p>
7	6/2010	<p>În legătură cu „interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 9 alin. (3) - (5) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 raportate la dispozițiile art. 9 alin. (1) și (2) din același act normativ și art. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 55/2002, asupra posibilității de a se dispune înlocuirea sancțiunii amenzii contravenționale, cu sancțiunea prestării unei activități în folosul comunității, atunci când această din urmă sancțiune nu este prevăzută, prin lege, alternativ cu amenda".</p>	<p>Decizia nr. 7 din 20 septembrie 2010 Admite recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.</p> <p>Dispozițiile art. 9 alin. (3) – (5) din O.G. nr. 2/2001, prin raportare la dispozițiile art. 9 alin. (1) și (2) din aceeași ordonanță și la dispozițiile art. 1 din O.G. nr. 55/2002, se interpretează în sensul admisibilității cererilor de înlocuire a sancțiunii amenzii cu sancțiunea obligării contravenientului la prestarea unei activități în folosul comunității indiferent dacă contravențiile săvârșite sunt prevăzute și sancționate prin legi, ordonanțe ale Guvernului sau alte acte cu caracter normativ și chiar dacă actul care stabilește și sancționează contravențiile nu prevede, alternativ cu sancțiunea amenzii, sancțiunea prestării unei activități în folosul comunității.</p>
8	8/2010	<p>Privind consecințele deciziei Curții Constituționale nr. 62 din 18 ianuarie 2007 (Monitorul Oficial nr.</p>	<p>Decizia nr. 8 din 18 octombrie 2010 Admite recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și sesizarea</p>

ÎNALȚA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

		104 din 12 februarie 2007) asupra activității dispozițiilor articolelor 205, 206 și 207 din Codul penal.	<p>Colegiului de conducere al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București, în sensul că:</p> <p>Normele de incriminare a insultei și calomniei cuprinse în art. 205 și art. 206 din Codul penal, precum și prevederile art. 207 Cod penal privind proba verității, abrogate prin dispozițiile art. I pct. 56 din Legea nr. 278/2006, dispoziții declarate neconstituționale prin decizia nr. 62 din 18 ianuarie 2007 a Curții Constituționale, nu sunt în vigoare.</p>
9	10/2010	<p>În vederea interpretării și aplicării unitare a dispozițiilor art. 119 din Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară în materie penală, modificată.</p> <p>Accepțiunea noțiunii de proces penal în curs în cadrul căruia se poate realiza recunoașterea pe cale incidentală a unei hotărâri străine (proces penal ce are ca obiect soluționarea unei acțiuni penale sau și procese ce au ca obiect acțiuni conexe, derivate dintr-o condamnare – contestații la executare conform art. 461 din Codul de procedură penală, cereri de modificare a pedepsei conform art. 449 din același cod, etc.).</p>	<p>Decizia nr. 9 din 15 noiembrie 2010</p> <p>Admite recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.</p> <p>Sintagma „proces penal în curs” cuprinsă în textul art. 119 din Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară în materie penală, modificată, se interpretează în sensul că recunoașterea pe cale incidentală a unei hotărâri penale străine sau a unui act juridic străin se poate face și în faza privind punerea în executare a hotărârilor penale definitive.</p>

Judecarea recursurilor în interesul legii a cunoscut însă, odată cu adoptarea Legii nr. 202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor, publicată în Monitorul Oficial nr. 714 din 26 octombrie 2010, o modificare atât în domeniul competenței de soluționare, cât și în cel al procedurii de declarare și soluționare a acestui instrument de unificare a practicii judiciare. Astfel, adoptarea „legii micii reforme”, astfel cum este cunoscută Legea nr. 202/2010, prin modificările aduse Codului de procedură civilă și Codului de procedură penală în această materie, a condus la scoaterea din competența Secțiilor Unite ale Înaltei Curți de Casație și Justiție a judecării recursurilor în interesul legii, acestea urmând a fi judecate, potrivit dispozițiilor art. 330⁶ Cod procedura civilă și, respectiv, art. 414⁴ Cod procedura penală, de un complet format din președintele sau, în lipsa acestuia, din vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, președinții de secții din cadrul acesteia, precum și un număr de 20 de judecători, din care 14 judecători din secția în a cărei competență intră problema de drept care a fost soluționată diferit de instanțele judecătorești și câte 2 judecători din cadrul celorlalte secții.

Potrivit dispozițiilor art. 329 Cod procedura civilă și, respectiv, art. 414² Cod procedura penală, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor, calitatea procesuală în demararea procedurii recursului în interesul legii o au: procurorul general al Parchetului de pe lângă Inalta Curte de Casație și Justiție, colegiul de conducere al Inaltei Curți de Casație și Justiție, colegiile de conducere ale curților de apel precum și Avocatul Poporului.

Totodată, prin modificarea legislativă intervenită a fost impusă și o condiție de admisibilitate, recursul în interesul legii fiind admisibil numai dacă se face dovada că problemele de drept care formează obiectul judecății au fost soluționate în mod diferit prin hotărâri judecătorești irevocabile (în materiile supuse regulilor de judecată reglementate de noremele dreptului procesual civil) sau definitive (în materia dreptului procesual penal) și care se anexează cererii.

Modificarea legislativă în discuție este salutară, creând prin flexibilizarea procedurii în materia recursului în interesul legii, premisele unei mai mari eficiențări a activității instanței supreme în ceea ce privește îndeplinirea rolului său constituțional privind unificarea jurisprudenței.

Legea nr. 202/2010 fiind însă adoptată la finele anului 2010, efectele sale în această materie se vor putea face simțite doar ulterior, începând cu activitatea Înaltei Curți de Casație și Justiție în acest domeniu, aferentă anului 2011.

DIRECȚIA LEGISLAȚIE, STUDII, DOCUMENTARE ȘI INFORMATICĂ JURIDICĂ

1. În cursul anului 2010, activitatea Direcției legislație, studii, documentare și informatică juridică a Înaltei Curți de Casație și Justiție a fost concentrată asupra realizării obiectivului de îmbunătățire a asigurării accesului la jurisprudența instanței supreme, în scopul unificării acesteia, atât prin publicarea jurisprudenței în Buletinul Casației - revista oficială a Înaltei Curți de Casație și Justiție și în Buletinul Jurisprudenței - culegerea anuală de hotărâri a instanței supreme, cât și prin publicarea hotărârilor Înaltei Curți de Casație și Justiție pe pagina de Internet a acesteia.

1.1. Începând cu data de 1 ianuarie 2010, **Buletinul Casației**, conceput inițial ca publicație trimestrială, a fost publicat **lunar**, cu excepția vacanței judecătorești.

Astfel, Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică a asigurat în cursul anului 2010 publicarea **Buletinului Casației nr. 1-10/2010**.

În același timp, Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică a asigurat publicarea:

- **Buletinului Jurisprudenței pe anul 2009**, cuprinzând, în rezumat, deciziile relevante pronunțate de instanța supremă în cursul anului 2009;
- **Culegerii „Recursuri în interesul legii pe anul 2009”**, cuprinzând toate deciziile de admitere a recursurilor în interesul legii pronunțate de Secțiile Unite ale Înaltei Curți de Casație și Justiție în anul 2009.

Toate deciziile relevante publicate, în rezumat, în Buletinul Casației și în Buletinul Jurisprudenței au fost publicate și pe pagina de Internet a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

De asemenea, atât Buletinul Casației, cât și Buletinul Jurisprudenței au fost transmise tuturor curților de apel,

Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcției Naționale Anticorupție și tuturor parchetelor de pe lângă curțile de apel.

Culegerea „Recursuri în interesul legii pe anul 2009” a fost transmisă, în format electronic, tuturor curților de apel, Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Direcției Naționale Anticorupție, în scopul de a fi difuzată tuturor judecătorilor și procurorilor.

1.2. Hotărârile Înaltei Curți de Casație și Justiție sunt publicate, în mod permanent, pe pagina de Internet a instanței supreme: <http://www.scj.ro/jurisprudenta.asp>.

În cursul anului 2010, Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică a Înaltei Curți de Casație și Justiție a îmbunătățit rubrica „Jurisprudență” a paginii de Internet, prin publicarea documentului „**Accesul la jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție**” și extinderea motorului de căutare după cuvinte în cuprinsul deciziilor în interesul legii.

La finele anului 2010, pe pagina de internet a instanței supreme erau publicate:

- **216** decizii în interesul legii;
- **3.226** hotărâri în rezumat;
- **56.147** hotărâri cu textul integral.

De asemenea, Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică și-a adus contribuția la elaborarea Anexei Ghidului privind individualizarea judiciară a pedepselor aplicate pentru infracțiunile de corupție, precum și la actualizarea acesteia. Anexa actualizată este publicată pe pagina de Internet a Înaltei Curți de Casație și Justiție: <http://www.scj.ro/anexa%20actualizata.pdf>.

2. Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică a Înaltei Curți de Casație și Justiție a contribuit, prin propuneri concrete, la elaborarea **Legii nr. 202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor** și, în conformitate cu dispozițiile art. XXV alin. (1) din Legea nr. 202/2010, a elaborat proiectul **Hotărârii Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 24 din 25 noiembrie 2010 pentru modificarea și completarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție**, publicată în Monitorul Oficial nr. 819 din 8 decembrie 2010.

De asemenea, în cursul anului 2010, Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică a formulat puncte de vedere, precum și observații și propuneri cu privire la proiectele de acte normative transmise spre consultare de către Consiliul Superior al Magistraturii și

Ministerul Justiției, dintre care menționăm, cu titlu de exemplu, Legea cadru privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice nr. 284/2010, proiectul Legii pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, proiectul Legii privind registratorii comerciale și activitatea de înregistrare în Registrul Comerțului, proiectul Legii privind insolvența persoanelor fizice. Totodată, au fost formulate propuneri pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, propuneri pentru modificarea și completarea Strategiei de dezvoltare a justiției ca serviciu public 2010-2014.

Totodată, Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică și-a adus contribuția la elaborarea Hotărârii nr. 2 din 15 iunie 2010 a Secțiilor Unite ale Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru sesizarea Curții Constituționale cu privire la neconstituționalitatea unor dispoziții cuprinse în Legea privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, admisă prin Decizia nr. 873 din 25 iunie 2010 și a Hotărârii nr. 3 din 15 iunie 2010 a Secțiilor Unite ale Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru sesizarea Curții Constituționale cu privire la neconstituționalitatea unor dispoziții cuprinse în Legea privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar, admisă prin Decizia nr. 872 din 25 iunie 2010.

3. Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică a Înaltei Curți de Casație și Justiție a elaborat în cursul anului 2010 Rapoartele instanței supreme privind progresele înregistrate în domeniul Mecanismului de cooperare și verificare (MCV), a formulat puncte de vedere și note privind probleme de drept, la solicitarea Secțiilor și a conducerii Înaltei Curți de Casație și Justiție.

De asemenea, magistrații-asistenți ai Direcției legislație, studii, documentare și informatică juridică au îndeplinit funcția de membri în comisiile de organizare a concursurilor pentru ocuparea posturilor vacante de magistrat-asistent la Înalta Curte de Casație și Justiție, în comisiile de organizare a concursurilor de promovare în funcția de magistrat-asistent șef la Înalta Curte de Casație și Justiție, precum și în Compartimentul intern specializat în atribuirea contractelor de achiziție publică și în comisiile de atribuire a contractelor de achiziție publică.

În cursul anului 2010, magistrații-asistenți din cadrul Direcției legislație, studii, documentare și informatică juridică au participat la programele de formare continuă organizate de către Institutul Național al Magistraturii, fapt ce s-a reflectat în activitatea desfășurată de către aceștia.

4. În cursul anului 2010, informatizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție a continuat, în principal, prin:

- perfecționarea sistemului **ECRIS** de gestionare a dosarelor și implementarea sistemului ECRIS 4 la nivelul instanței supreme în luna decembrie 2010;
- continuarea participării în cadrul programului „**Reforma Sistemului Judiciar privind sistemul integrat de management al resurselor din sistemul judiciar**”;
- înlocuirea la sfârșitul anului 2010 a sistemului TinLIB de gestionare a cărților, revistelor și fondului documentar al bibliotecii Înaltei Curți de Casație și Justiție, cu cea mai recentă versiune a acestuia – **TinREAD**.

De asemenea, în scopul dezvoltării sistemului informatic al instanței supreme, în cursul anului 2010 s-au achiziționat următoarele echipamente: 36 calculatoare, 21 computere portabile, 16 imprimante multifuncționale, 44 module de memorie suplimentare pentru serverele existente și 23 echipamente de comunicație de tip switch pentru înlocuirea celor uzate.

Totodată, s-au achiziționat 2 servere, un dispozitiv de stocare a datelor SAN, librărie de benzi pentru backup și software pentru backup, pentru sistemul de salvare și restaurare centralizată a datelor, aplicațiilor și sistemelor.

5. În cursul anului 2010, Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică a asigurat accesul la sursele de documentare, în format electronic, prin:

- accesul zilnic, în timp real, al judecătorilor și magistraților-asistenți la forma electronică a Monitorului Oficial;
- accesul la programe de legislație;
- accesul la Internet.

De asemenea, au fost achiziționate 754 de publicații juridice românești și au fost asigurate abonamente la un număr de 16 publicații juridice periodice.

**DEPARTAMENTUL ECONOMICO-FINANCIAR
ȘI ADMINISTRATIV**

**Resursele umane aflate la dispoziția
instanței în anul 2010**

Conform Hotărârii Guvernului României nr. 103/2007 din 31.01.2007, Înalta Curte de Casație și Justiție funcționează cu un număr maxim de 482 de posturi.

**Pe structură de personal - la 31
decembrie 2010 -**

- Judecători = 121 de posturi, din care 106 ocupate la 31.12.2010;
- Magistrați-asistenți = 85 de posturi, din care 81 ocupate la 31.12.2010;
- Grefieri, aprozi, agenți procedurali = 154 de posturi, din care 153 ocupate la 31.12.2010;
- Consilieri, experți, auditor (funcționari publici + personal contractual) = 25 de posturi, din care 18 ocupate la 31.12.2010;
- Referenți (funcț. publici + pers. contractual) = 6 posturi (toate ocupate la 31.12.2010);
- Muncitori = 16 posturi (inclusiv cele 2 de mecanici auto), toate ocupate;
- Șoferi = 47 de posturi, din care 45 ocupate la 31.12.2010;
- Portari, paznici, îngrijitori = 20 de posturi, din care 19 ocupate la 31.12.2010;
- 1 medic, 1 psiholog și 1 asistent medical, din care 2 ocupate la 31.12.2010;
- specialist IT = 5 posturi, toate ocupate la 31.12.2010.

Pe total institutie: (la 31 decembrie 2010)

- Posturi în evidență = 482

- Posturi ocupate = 451
- Posturi vacante = 31

1.2 Resurse materiale aflate la dispoziția instanței în anul 2010

La elaborarea proiectului de buget pe anul 2010, Înalta Curte de Casație și Justiție a avut în vedere asigurarea resurselor financiare și umane necesare pentru îndeplinirea în bune condiții, atât a atribuțiilor ce-i revin în realizarea actului de justiție, ca instanță de vârf în ierarhia puterii judecătorești, cât și a obiectivelor ce decurg din realizarea procesului de reformă a sistemului judiciar.

Înalta Curte de Casație și Justiție a beneficiat de alocații bugetare pentru anul 2010 în sumă de 64.561 mii RON din care a efectuat plăți în sumă de **64.232,06 mii lei**, astfel:

1. La Titlul Cheltuieli de personal – 57.285,96 mii lei, din care:

- drepturi salariale judecători, magistrați asistenți, personal auxiliar de specialitate, personal conex, funcționari publici, personal contractual;

- diurna necesară pentru acțiunile de pregătire profesională continuă a judecătorilor, magistraților asistenți și a celorlalte categorii de personal (grefieri, informaticieni, funcționari publici), în realizarea măsurilor prevăzute în Planul de acțiune la obiectivul „*Îmbunătățirea calității actului de justiție*”

- participarea grefierilor la sesiuni de pregătire continuă.

2. La Titlul Bunuri și servicii – 5.525,17 mii lei, din care:

1) cazare și transport pentru acțiunile de pregătire profesională continuă a judecătorilor, magistraților asistenți și a celorlalte categorii de personal (grefieri, informaticieni, funcționari publici), în realizarea măsurilor prevăzute în Planul de acțiune la obiectivul „*Îmbunătățirea calității actului de justiție*”;

2) continuarea procesului de informatizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție și extinderea accesului judecătorilor, magistraților asistenți și a celorlalte categorii de personal al instanței supreme la forma electronică a Monitorului Oficial, Partea I;

3) realizarea unificării practicii judiciare prin deplasări în teritoriu ale judecătorilor Înaltei Curți de Casație și Justiție;

4) medicamente pentru judecători și magistrați-asistenți, conform art. 25 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006, precum și pentru personal auxiliar de specialitate și conex, potrivit art. 67 din Legea nr. 567/2004, inclusiv medicamentele necesare pentru funcționarea cabinetului medical din cadrul instanței supreme;

5) chirii pentru judecători și magistrați-asistenți, conform art. 23 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006, precum și pentru personalul auxiliar de specialitate și conex, potrivit art. 67¹ din Legea nr. 567/2004;

6) furnituri de birou, materiale de curățenie, piese de schimb, materiale și prestări servicii cu caracter funcțional (hârtie xerox, toner etc.), transport, obiecte de inventar, cărți și publicații, fondul Președintelui și service-uri;

7) contravaloare expediere citații și TP-uri, încălzit și iluminat; apă, canal și salubritate; carburanți.

3. La Titlul Cheltuieli de capital – 574,81 mii lei, din care:

a. servere și imprimante multifuncționale în realizarea obiectivului „Continuarea procesului de informatizare a sistemului judiciar”;

b. înlocuirea unor echipamente informatice în conformitate cu recomandările Serviciului de Telecomunicații Speciale (echipament de climatizare și echipament de evacuare în caz de incendiu).

4. La Titlul Transferuri - 23,96 mii lei

- cotizații la organisme internaționale:

a. Asociația Înantelor Jurisdicții de Casație ale țărilor care utilizează parțial limba franceză (AHJUCAF);

b. Rețeaua președinților Curților Supreme de Justiție;

c. Asociația Consiliilor de Stat și a Jurisdicțiilor Administrative Supreme din Uniunea Europeană.

5. La Titlul Asistență socială – 822,16 mii lei, din care:

– indemnizații de încadrare brute lunare acordate o singură dată, judecătorilor, magistraților asistenți și personalului auxiliar de specialitate, la pensionare sau eliberarea din funcție pentru motive neimputabile, conform art. 81 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor republicată și art. 69 din Legea nr. 567/2004

privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, cu modificările și completările ulterioare.

Aceste indemnizații au fost acordate numai până la 30 iunie 2010, potrivit art. 9 din Legea nr. 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar.

Conform art. 80 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în structura Departamentului economico-financiar și administrativ funcționează:

- Serviciul financiar-contabil;
- Serviciul administrativ (Biroul administrativ și Biroul auto);
- Biroul resurse umane.

Structura personalului din cadrul Departamentului economico-financiar și administrativ, la 31 decembrie 2010, era următoarea: 108 posturi, din care 7 posturi vacante; detaliat se prezintă după cum urmează:

- Serviciul financiar-contabil = 14 posturi, din care 2 posturi de consilier (funcționar public) vacante;
- Biroul resurse umane = 5 posturi, din care 2 posturi de consilier (funcționar public) vacante;
- Biroul administrativ și aprovizionare = 37 posturi, din care 1 post de îngrijitor vacant;
- Biroul auto = 50 posturi, din care 2 posturi de șofer vacante.

Datorită volumului mare de activitate și a numărului insuficient de personal, solicităm:

- aprobarea ocupării posturilor vacante din cadrul Departamentului economico-financiar și administrativ, în condițiile legale în vigoare.

BIROUL DE INFORMARE ȘI RELAȚII PUBLICE

La nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție, Biroul de informare și relații publice, denumit în continuare BIRP, asigură legăturile cu publicul și cu mijloacele de comunicare în masă, în scopul garantării transparenței activității judiciare, în condițiile prevăzute de lege, precum și asigurării accesului la informațiile de interes public.

BIRP este organizat și funcționează conform normelor specifice stabilite în Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a dispozițiilor Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, precum și ale Ordonanței Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, aprobată cu modificări prin Legea nr. 233/2002.

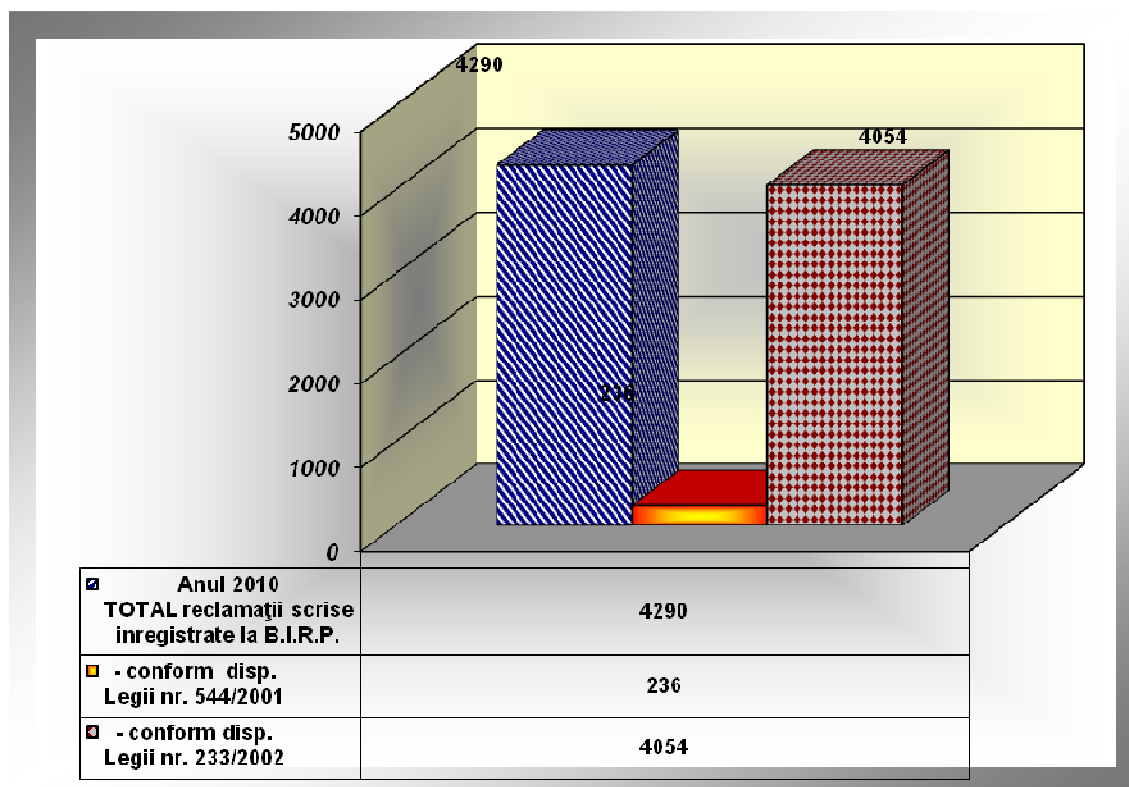
Date statistice relevante pentru activitatea BIRP în anul 2010

Volumul lucrărilor primite de Birou, prin intermediul Registraturii Generale a instanței supreme, dar și în mod direct, a rămas relativ constant comparativ cu cel înregistrat în anii anteriori.

Astfel, în cursul anului 2010, la nivelul BIRP s-au înregistrat și soluționat un număr de **4290** de *petiții și sesizări*, dintre care **1968** au fost primite în formă scrisă, prin poștă, **2209** prin poșta electronică (*e-mail*) și **113** prin fax.

Din totalul acestor petiții și sesizări, **236** au fost formulate în baza Legii nr. 544/2001 privind liberul acces

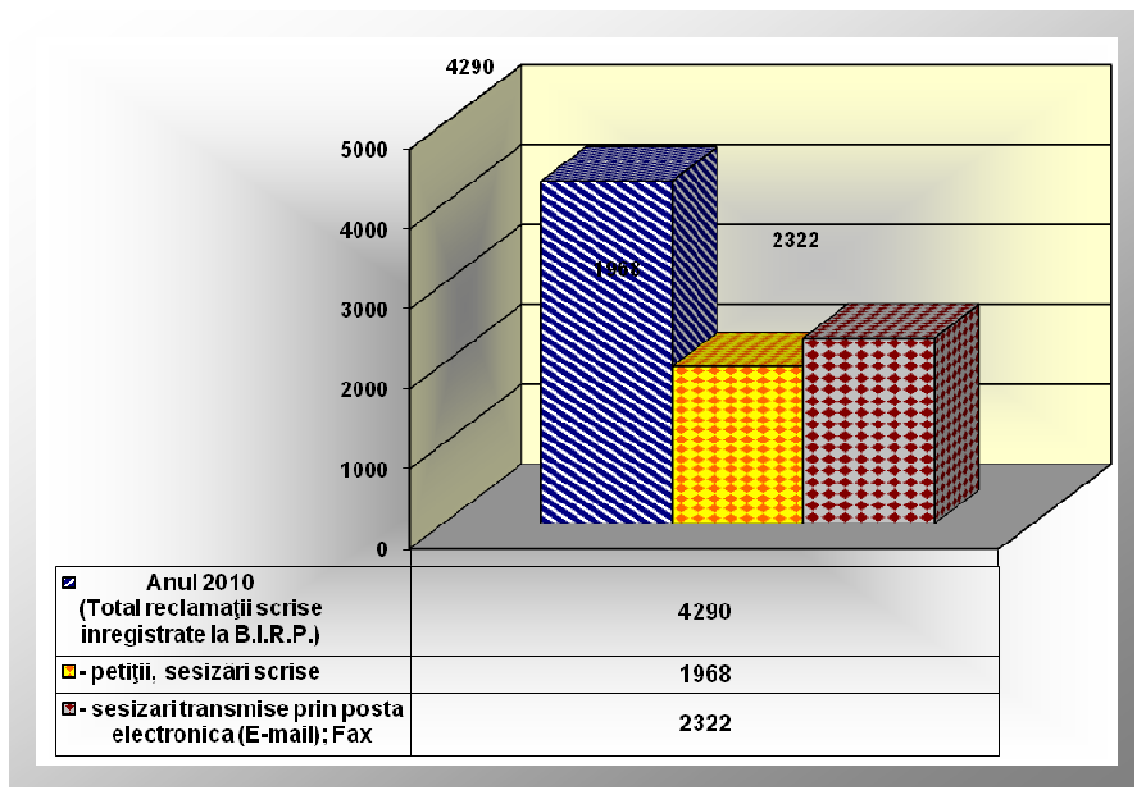
la informațiile de interes public, iar **4054** au fost formulate în baza Legii nr.233/2002.

În vederea asigurării unui acces rapid al publicului la informații, BIRP a soluționat și cereri telefonice (*în medie 30 pe zi*), formulate în raport de Legea nr. 233/2002 și care au avut ca obiect, în principal, relații cu privire la cauze aflate pe rolul instanței, dar și alte informații cu caracter general.

O altă categorie de cereri repartizate spre soluționare BIRP, a constituit-o petițiile care au avut ca destinatar inițial președintele instanței supreme, sens în care s-a înregistrat un număr de **191** cereri.

Reprezentanții *mass-media* au formulat **172** de cereri, dintre care **162** au primit soluționare favorabilă, iar **10** au fost respinse, motivat de faptul că informațiile solicitate erau plasate în categoria celor exceptate de la accesul liber al cetățenilor ori de faptul că dosarele vizate prin cereri nu se mai aflau la dispoziția Înaltei Curți de Casație și Justiție.

În vederea soluționării cu celeritate a lucrărilor primite, BIRP a procedat la o *verificare prealabilă* a solicitărilor cuprinse în cereri, în raport de care o parte a corespondenței a fost restituită Registraturii Generale pentru a fi redistribuită către secțiile pe rolul cărora se aflau dosarele vizate prin cereri, fără a mai primi număr de înregistrare din partea Biroului.

Transparența activității judiciare și administrative a instanței supreme a fost, de asemenea, realizată prin difuzarea a **14 comunicate sau informări de presă**, a unor interviuri și a unor drepturi la replică în raport de unele articole apărut în presă. Totodată, în desfășurarea activității sale, BIRP a urmărit reflectarea în media on-line, video, dar și pe suport clasic a imaginii instituționale redată prin știri, informații, articole, comentarii, documentare, emisiuni referitoare atât la instituție și practica sa judiciară, cât și la resursele sale umane, acțiune concretizată zilnic în redactarea *Revistei Presei Juridice*, în informarea conducerii imediat ierarhice cu privire la aspectele de interes, precum și în *Buletinul Informativ* semestrial.

BIRP a participat, de asemenea, în anul 2010, la evenimentul de la 25 octombrie 2010, *Ziua ușilor deschise*, oferindu-se astfel posibilitatea cetățenilor de a vizita sălile, birourile și alte spații ale Înaltei Curți de

Casație și Justiție și de a obține informații în legătură cu activitatea instanței.

Potrivit competențelor sale, BIRP, prin conducătorul acestuia, a procedat la acreditarea în termenul legal a ziariștilor și a reprezentanților mijloacelor de comunicare în masă, manifestând totodată o deschidere totală pentru rezolvarea oricărei probleme sau disfuncții referitoare la relația dintre instanța supremă și *mass-media*.

De menționat este faptul că, în considerarea atribuțiilor prevăzute de lege și Regulament, în condițiile în care față de unele informații a existat un interes public major, BIRP a asigurat în mod constant, în afara orelor de program, contacte cu reprezentanții mass-media și rezolvarea cu celeritate a solicitărilor acestora.

În altă ordine de idei, în desfășurarea activității BIRP, pentru elaborarea cu exactitate și celeritate a răspunsurilor către solicitanți, a existat o bună colaborare între Birou și secții, dar și cu celelalte direcții sau departamente din cadrul instanței supreme, care au furnizat la timp informațiile solicitate, punând la dispoziție documentația și orice alte acte în vederea comunicării.

În același sens, elaborarea și expedierea răspunsurilor către petenți s-a efectuat nediscriminatoriu, indiferent de titularul cererii, cu respectarea termenelor prevăzute de lege, astfel că ***nu au fost înregistrate reclamații administrative*** la nivelul Biroului de informare și relații publice.

Programul de audiențe cu publicul al Biroului de Informare și Relații Publice fost asigurat de către magistratul-asistent sau, după caz, de către grefierii cu studii superioare din cadrul Biroului, oferindu-se astfel petenților posibilitatea de a formula cereri în mod direct și de a expune orice alte aspecte în considerarea accesului liber la informații publice și nu numai.

Numărul justițiabililor care s-au prezentat în cadrul programului de audiențe al Biroului a fost de **65**, care au expus oral sau prin intermediul memoriilor o serie de aspecte legate de activitatea de judecată a instanței supreme sau diverse probleme de natură procedurală.

Principalele aspecte sesizate au avut în vedere:

- acordarea unor termene de judecată prea lungi;
- redactarea cu întârziere a unor decizii pronunțate de către secții;
- nemulțumiri legate de modul de soluționare a cauzelor;
- cereri de preschimbare a termenelor de judecată;

- cereri de legalizare a unor xerocopii de pe decizii, precum și alte documente aflate în dosare;
- depunere de memorii sau note scrise;
- sesizări referitoare la dosarele aflate pe rolul **Înaltei Curți de Casație și Justiție**;
- reclamații legate de modul de soluționare a cauzelor la instanțele inferioare.

Având în vedere soluția Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 4 martie 2010, potrivit căreia nu se impune modificarea dispozițiilor din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor, în sensul atribuirii Biroului de informare și relații publice de competențe pentru susținerea unui program de audiențe, ***începând cu data de 28 aprilie 2010, Biroul de informare și relații publice al Înaltei Curți de Casație și Justiție nu mai susține un program de audiențe.***

Sub un alt aspect, în desfășurarea activității sale, BIRP a urmărit cu ritmicitate comunicatele de presă și informațiile de pe site-urile celorlalte autorități judiciare – CSM, Ministerul Justiției, Administrația prezidențială, Ministerul Public, DNA, etc, pentru o informare actualizată;

- a colaborat cu biroul omolog al Consiliului Superior al Magistraturii și cu birourile de presă ale instituțiilor centrale atât ale sistemului judiciar român, cât și cel comunitar;

- a urmărit informațiile transmise de către birourile similare ale Administrației Prezidențiale, Camerei Deputaților, Senatului și Guvernului cu structurile subordonate acestora, Agentul guvernamental, Agenția de Strategii Guvernamentale www.publicinfo.ro, precum și alte birouri de presă ale organismelor comunitare: Comisia Europeană http://ec.europa.eu/index_ro.htm, capitolul *Justiție și drepturile cetățenilor*, birourile instituțiilor comunitare deschise în România, cum sunt: Institutul European din România www.ier.ro, Biroul de Informare al Consiliului Europei la București www.coe.ro, Biroul de Informare al Parlamentului European deschis la București; <http://www.europarl.europa.eu/bucuresti/> etc.;

- a păstrat legătura cu principalii reprezentanți ai Relațiilor Publice din țară și străinătate, ale organismelor jurisdicționale internaționale (ex. Buletinul de Informativ al CJCE, CEDO, al Consiliului Europei – Drepturile Omului și Chestiunile Juridice www.coe.int, www.coe.ro, Asociația Înantelor Jurisdicții de Casație care utilizează Limba Franceză www.ahjucaf.org) prin informări via Internet;

- a ținut legătura cu ONG-urile axate pe domeniul justiției: Centrul de Resurse Juridice www.crj.ro, Institutul pentru Politici Publice

www.ipp.ro, Transparență Internațională <http://www.transparency.org.ro/>, Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului – Comitetul Helsinki <http://www.apador.org/>, ș.a.;

- a participat la sesiunea de perfecționare profesională anuală, acțiune organizată de Consiliul Superior al Magistraturii, finanțată din fondurile Phare, cu participarea unor specialiști acreditați în România;

- a completat fondul info-documentar al biroului cu publicațiile de specialitate.

Distinct de activitățile specifice menționate, cu aportul consilierului de relații publice, la nivelul BIRP s-a realizat și o serie de alte lucrări complementare, respectiv:

- s-a adus la cunoștința utilizatorilor procedura de acces la justiție la instanțele europene;

- s-a accesat jurisprudența principalelor instanțe europene (Curtea Europeană pentru Drepturile Omului www.echr.coe.int) și comunitare (Curtea de Justiție a Uniunii Europene, Tribunalul de Primă Instanță și Tribunalul Funcției Publice <http://curia.europa.eu>) și, la cerere, s-a adus la cunoștința persoanelor interesate aspectele metodologice reieșite din practica judiciară recentă a acestor instanțe cu aplicare în practica internă, precum și alte elemente de interes judiciar comunitar;

- s-au urmărit și s-au făcut cunoscute actele normative de interes imediat și cu aplicabilitate la data publicării apărute atât în *Jurnalul Oficial al Comunităților Europene*, cât și în *Monitorul Oficial al României, Partea I*;

- s-a investigat on-line activitatea organismelor europene cu competență judiciară, sintetizând în limba română, acolo unde s-a impus, subiectele de interes pentru instanță, afișând totodată adresa site-ului sursă;

- s-a înlesnit regăsirea unor informații utile atât justițiabilului, cât și magistratului ori grefierului cu competență în materie, realizând bibliografii la speță, materiale documentare ori informative, studii europene, rapoarte, etc., care vizează activitatea instanței, în special implicarea în problemele societății românești.

Punctul de informare-documentare

Punctul de informare - documentare, componentă a Biroului de Informare și Relații Publice a funcționat în conformitate cu dispozițiile art.

85 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Ca urmare a implementării Proiectului Phare RO 2005/017-553.01.04.01 – *Asistență pentru Înalta Curte de Casație și Justiție*, la nivelul BIRP funcționează 3 dispozitive „Info Touch”, care oferă justițiabililor, și nu numai, un acces facil la unele informații legate de cauzele aflate pe rolul instanței supreme, date referitoare la arhive, informații de interes public.

Cheltuieli

Biroul de informare și relații publice nu a înregistrat cheltuieli suplimentare în legătură cu activitatea sa, astfel că toate costurile ocazionate cu expedierea corespondenței către petenți și orice alte aspecte care implică desfășurarea activității în ansamblu au fost incluse în cheltuielile generale ale instanței.

Este de precizat faptul că petenților li s-a oferit posibilitatea de a efectua xerocpii de pe actele sau documentele solicitate, cu suportarea costurilor aferente, activitatea de xerocopiere fiind realizată prin intermediul unei societăți comerciale ce funcționează în incinta instanței supreme.

BIROUL DE RELAȚII INTERNAȚIONALE

Potrivit competenței sale, reglementate de art.86-88 din Regulamentul Înaltei Curți de Casație și Justiție, Biroul de Relații Internaționale, în anul 2010, a desfășurat următoarele activități:

I. Redactarea de rapoarte-chestionar naționale solicitate Înaltei Curți de către organisme internaționale

În anul 2010, au fost redactate 4 rapoarte naționale de către Biroul de Relații Internaționale (BRI), după cum urmează:

1. Raportul național cu tema: *Prévenir des arriérés dans la justice administrative*, întocmit pentru Colocviul Asociația Consiliilor de Stat și a Jurisdicțiilor Administrative Supreme din U.E., care a avut loc între 7-9 iunie 2010, la Luxembourg, 8 p.
2. Raportul național cu tema: *Stratégie future du Réseau des Présidents des Cours Suprêmes de Justice de l'Union Européenne*, al treilea Raport național pregătit, întocmit pentru al 4-lea Colocviu al Asociației internaționale *Réseau des Présidents des Cours Suprêmes de Justice de l'Union Européenne*, care a avut loc între 19-20 martie 2010, la Dublin, 5 p.
3. Raportul național cu tema: *L'expertise judiciaire en Europe*, întocmit pentru Consiliul de administrație al Asociației *Réseau des Présidents des Cours Suprêmes de Justice de l'Union Européenne*, 10 p.
4. Raportul național cu tema: *European judicial training*, întocmit pentru Consiliul de administrație al Asociației *Réseau des Présidents des Cours Suprêmes de Justice de l'Union Européenne* și pentru Comisia Europeană, pentru realizarea unei sinteze privind formarea profesională a magistraților în U.E., 4 p.

II. Asigurarea obligației internaționale de furnizare a jurisprudenței Înaltei Curți de Casație și Justiție în cadrul Programului internațional de jurisprudență JURICAF

Programul JURICAF este un program internațional dezvoltat de Asociația Înantelor Jurisdicții Francofone (AHJUCAF), asociație al cărei membru este și Înalta Curte. Programul are ca scop accesul la jurisprudența națională a fiecărui stat membru, în mod gratuit. În realizarea acestui scop, fiecare membru și-a asumat obligația de a furniza periodic, jurisprudența sa de referință, prin intermediul unui director național de program. Această obligație internațională se execută de către Înaltei Curți de Casație și Justiție prin intermediul Biroului de Relații Internaționale, director de program fiind magistratul-asistent.

Fiecare decizie transmisă este tradusă în limba franceză și precedată, conform cerințelor Programului de o Fișă juridică a hotărârii.

În anul 2010, a fost tradus textul integral și s-a redactat Fișa juridică, în limba franceză a unui număr de 60 de decizii ale Înaltei Curți de Casație și Justiție publicate pe site-ul www.juricaf.org.

De asemenea, BRI asigură corespondența în limba franceză cu AHJUCAF, efectuând orice lucrare solicitată de Asociația AHJUCAF, al cărei membru este ICCJ.

III. Asigurarea obligației internaționale de furnizare a jurisprudenței Înaltei Curți de Casație și Justiție în cadrul Programului internațional de jurisprudență International Law in Domestic Courts

Acest program se desfășoară în cooperare cu Consiliul Superior al Magistraturii și Ministerul Afacerilor Externe, în parteneriat cu Universitatea din Amsterdam și Oxford University Press.

Pentru anul 2010, Biroul de Relații Internaționale a centralizat jurisprudența relevantă pentru problemele de drept solicitate și a asigurat furnizarea pentru acest program a unui număr de 21 de decizii ale Înaltei Curți de Casație și Justiție.

IV. Activitatea desfășurată în cadrul Asociației Rețeaua Președinților Curților Supreme de Justiție din Uniunea Europeană

Biroul de Relații Internaționale asigură integrarea jurisprudenței Înaltei Curți la nivel european, în Portalul comun de jurisprudență al

*curților supreme din U.E.*¹. Portalul de jurisprudență a fost creat de Rețeaua Președinților Curților Supreme de Justiție din Uniunea Europeană (Réseau des Présidents des Cours Suprêmes Judiciaires de l'Union Européenne). Portalul a fost creat în 2007, dar abia în acest an a devenit funcțional, până acum funcționând cu acces intern, exclusiv pentru curțile supreme membre, pe baza unui identificator și a unei parole. Din 2009, portalul are două versiuni, una pentru public, accesul fiind direct și una pentru curțile membre, pe bază de identificator și parolă. Accesul intern, destinat numai curților supreme membre este destinat și schimbării de opinii cu privire la unele probleme tehnice de funcționare a portalului.

Portalul nu este o bază de date, ci un megamotor de cercetare a jurisprudenței statelor membre U.E. și a 3 state-observator (Croatia, Norvegia și Lichtenstein), ce funcționează prin introducerea mai multor cuvinte-cheie, direct în limba oficială a solicitantului (deci, inclusiv, în limba română). Programul va selecționa jurisprudența relevantă pentru toate statele incluse în program (în total, 30 de state). Rezultatele căutării vor fi date, în limba de redactare a deciziei selectate.

Ceea ce este important este faptul că programul permite posibilitatea traducerii hotărârilor judecătorești găsite, în 21 din cele 23 de limbi oficiale ale U.E.

În general, interogarea portalului se face fără indicarea unei perioade precise, cu excepția a 5 state (Spania, Franța, Marea Britanie, Olanda și Bulgaria), unde căutarea se face pe o perioadă precisă. Deci, pentru România (Înalta Curte de Casație și Justiție), căutarea este fără limită de perioadă.

Dat fiind că Înalta Curte de Casație și Justiție este membru al Asociației mai sus amintite, Biroul de Relații Internaționale a asigurat și în anul 2009 redactarea corespondenței în limba franceză sau engleză, redactarea materialelor pentru acțiunile și congresele organizate de asociație, efectuând orice altă lucrare solicitată de aceasta.

V. Activitatea desfășurată la revista oficială a Înaltei Curți de Casație și Justiție, *BULETINUL CASAȚIEI*

Biroul nostru redactează cu titlu de permanență conținutul *rubricii* „Comunicări” a Buletinului Casației, făcând o cronică a evenimentelor

---

¹ Portalul european este accesibil la adresa: <http://www.reseau-presidents.eu/rpcsjue/>

internaționale ale instituției. Astfel și în anul 2010, au fost redactate cronicile pentru numerele 4-7 ale revistei.

În al doilea rând, BRI este colaborator al rubricii „Doctrină” a Buletinului Casației, fiind publicate, după caz, articole, studii sau recenzii.

VI. Activitatea de protocol, organizarea de întrevederi, primiri de delegații, deplasări ale delegațiilor Înaltei Curți de Casație și Justiție

Biroul de Relații Internaționale a întocmit și expediat corespondența cu străinătatea, a pregătit materialele documentare pentru delegațiile străine și delegațiile **Înaltei Curți de Casație și Justiție**. De asemenea, B.R.I. a participat la primirea și însoțirea delegațiilor în cadrul programului aprobat de conducerea Curții, efectuând următoarele activități:

- a asigurat protocolul la aeroport sau altă locație de sosire/plecare;
- a însoțit delegațiile;
- a achiziționat bilete de avion sau tren și a făcut rezervări pentru cazare;
- a achiziționat produse de protocol necesare, cadouri zile festive, felicitări evenimente;
- s-a ocupat de organizarea meselor oficiale în cadrul primirii delegațiilor străine;
- a întocmit devizului de cheltuieli, preluare / decontare de la/ către serviciul financiar-contabil;
- a urmărit și a verificat derularea contractelor de prestări-servicii necesare în cadrul acțiunilor de protocol.

Aceste activități au fost desfășurate în anul 2010 pentru un **total general de 24 de delegații**, după cum urmează:

A) Primirea delegațiilor străine la sediul Înaltei Curți de Casație și Justiție (15 delegații):

Instanța supremă a fost preocupată și de dezvoltarea unor bune relații internaționale cu diverse organisme din străinătate, astfel că în cadrul acțiunilor cu caracter internațional desfășurate la sediul Înaltei Curți de Casație și Justiție a României, în anul 2010, s-a primit vizita a 15 delegații străine, după cum urmează:

1) *13 ianuarie 2010*: Președintele interimar al Înaltei Curți de Casație și Justiție, dna judecător Lidia Bărbulescu a primit vizita misiunii de experți a Mecanismului de Cooperare și Verificare din cadrul Comisiei Europene, din care au făcut parte dna Isabelle Jégouzo, dna Florika Fink-Hooijer, dna Ewa Malz, dl Thomas Barnes, dl Norbert Sagstetter și dl Gergo Poszler.

2) 15 februarie 2010: În cadrul Proiectului „Îmbunătățirea sistemului românesc de combatere a spălării banilor”, proiect derulat de Ministerul Justiției, o delegație de judecători din Secția Penală a **Înaltei Curți de Casație și Justiție** a primit vizita unui grup de experți spanioli, conduși de dl Gonzalo Gomez de Liano Polo. Din delegația spaniolă au mai făcut parte dl Luis Martinez de Salinas (judecător la Tribunalul Suprem din Spania, Secția Penală), dl Daniel Campos Navas (procuror, Parchetul Tribunalului Suprem din Spania) și dl Ignacio Corral Guadano (auditor, director adjunct al Institutului de Studii Fiscale, Ministerul de Finanțe). Din partea Ministerului Justiției a participat dl Cristian Palade, consilier juridic, Direcția pentru Reforma Sistemului Judiciar și Combaterea Corupției.

3) 23 februarie 2010: În cadrul Proiectului „Asistență pentru îmbunătățirea proiectului de act normativ pentru remediile judiciare aplicabile în cazul duratei nerezonabile a procedurilor civile și penale”, proiect desfășurat sub egida Ministerului Justiției, o delegație a **Înaltei Curți de Casație și Justiție** a primit vizita unor experți spanioli. Grupul experților spanioli a fost format din dl Jose Antonio Mateo Morales (lider de proiect), dl Marcos Bermudez și dl Jose Manuel Arias. Din partea Ministerului român al Justiției au participat dna Cristina Irimia și dl Mihai Udroi, judecători detașați la Direcția Elaborarea Actelor Normative.

4) 19 martie 2010: În cadrul Programului „Schimb de autorități judiciare” al EJTN, desfășurat sub coordonarea INM, a avut loc vizita a 6 judecători străini din Franța, Germania, Italia și Estonia. Din partea **Înaltei Curți de Casație și Justiție**, vizita a fost primită de o delegație formată din judecători ai celor 4 secții. Din partea Institutului Național al Magistraturii a participat dra expert Nadia Simona Țăran.

5) 6 mai 2010: Raportorul Comisiei juridice și pentru drepturile omului a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, dl. Christos Pourgourides a efectuat o vizită la instanța noastră, fiind însoțit de dna Agnieska Szlana, secretar al Comisiei, dl deputat Tudor Panțâru și dna Nadia Ionescu, director al Direcției pentru cooperare parlamentară internațională multilaterală a Camerei Deputaților. Din partea **Înaltei Curți de Casație și Justiție** au participat judecători din cele 4 secții.

6) 19 mai 2010: Președintele interimar al Înaltei Curți de Casație și Justiție, dna judecător Lidia Bărbulescu a primit vizita misiunii de experți a Mecanismului de Cooperare și Verificare din cadrul Comisiei Europene, din care au făcut parte dna Isabelle Jégouzo, dna Ewa Malz, dna Susette

Schuster, dl Thomas Barnes, dl Norbert Sagstetter, dl Denis Jardel și dl Gergo Poszler.

7) *21 mai 2010*: Președintele interimar al Înaltei Curți de Casație și Justiție, dna judecător Lidia Bărbulescu a primit vizita unei delegații a Ministerului Justiției din Republica Moldova. Delegația a fost condusă de dl Alexandru Tănase, ministrul justiției și a avut următoarea componență: dna Rodica Secieru, consilier al ministrului, dna Tatiana Pașcovschi, purtătorul de cuvânt al Ministerului, dl Constantin Bragoi, vicedirector, Departamentul de Administrare Judecătorească, dl Efim Chilari, însărcinat cu afaceri a.i., Ambasada Republicii Moldova la București. La întâlnire au participat și dl Anton Pandrea, Președintele Secției Penale a **Înaltei Curți de Casație și Justiție** și dna Roxana Derihaci, consilier juridic, Direcția Afaceri Europene și Drepturile Omului, Ministerul Justiției din România.

8) *31 mai 2010*: Președintele interimar al Înaltei Curți de Casație și Justiție, dna judecător Lidia Bărbulescu a primit vizita Excelenței Sale, dna Marianna Sutadi, Ambasador al Republicii Indonezia. La întâlnire a participat și dl Hadi Sufri Yunus, consilier al Ambasadei.

9) *22 septembrie 2010*: Președintele **Înaltei Curți de Casație și Justiție**, dna judecător dr. Livia Doina Stanciu și vicepreședintele **Înaltei Curți de Casație și Justiție**, dna judecător dr. Rodica Aida Popa au primit vizita unor magistrați din Spania, Italia, Republica Cehă. Vizita a avut loc în cadrul Programului „Schimb de magistrați”, organizat de EJTN, în parteneriat cu INM.

10) *29 septembrie 2010*: Președintele **Înaltei Curți de Casație și Justiție**, dna judecător dr. Livia Doina Stanciu și Vicepreședintele **Înaltei Curți de Casație și Justiție**, dna judecător dr. Rodica Aida Popa au primit vizita unei delegații a Curții Supreme Populare din Republica Socialistă Vietnam. *Cu această ocazie, s-a semnat de către Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, dna judecător dr. Livia Doina Stanciu un memorandum de cooperare între cele două curți.*

11) *20 octombrie 2010*: Vicepreședintele **Înaltei Curți de Casație și Justiție**, dna judecător dr. Rodica Aida Popa a primit vizita unor magistrați din Spania, Franța, Olanda, Polonia. Vizita a avut loc în cadrul Programului „Schimb de magistrați”, organizat de EJTN, în parteneriat cu INM.

12) *22 octombrie 2010*: La invitația Președintelui **Înaltei Curți de Casație și Justiție**, dna judecător dr. Livia Doina Stanciu, Președintele

Curții Europene a Drepturilor Omului, dl. Jean-Paul Costa, însoțit de domnul judecător prof. univ. dr. Corneliu Bîrsan și de dl. Răzvan-Horațiu Radu, subsecretar de stat, agentul guvernamental la CEDO au efectuat o vizită la Înalta Curte de Casație și Justiție, având o întâlnire cu conducerea **Înaltei Curți de Casație și Justiție**, precum și cu judecătorii și magistrații-asistenți ai celor 4 secții ale instanței supreme. Întâlnirea s-a concentrat asupra Deciziei-pilot *Atanasiu ș.a. contra României*, pronunțată recent de Curtea de la Strasbourg, fiind dezbătute probleme legate de aplicarea Convenției europene a drepturilor omului.

13) 10 noiembrie 2010: Vicepreședintele **Înaltei Curți de Casație și Justiție**, dna judecător dr. Rodica Aida Popa a primit vizita unei delegații a Consiliului Superior al Magistraturii din Republica Moldova. Din partea oaspeților, au mai participat și reprezentanți ai Consiliului Superior al Procurorilor și ai Institutului Național al Justiției.

14) 17 noiembrie 2010: Președintele **Înaltei Curți de Casație și Justiție**, dna judecător dr. Livia Doina Stanciu a primit vizita delegației Mecanismului de Cooperare și Verificare al Comisiei Europene. La întâlnire au participat Vicepreședintele **Înaltei Curți de Casație și Justiție**, precum și președinții celor 4 secții ai instanței supreme.

15) 19 noiembrie 2010: Vicepreședintele **Înaltei Curți de Casație și Justiție**, dna judecător dr. Rodica Aida Popa a primit vizita unor magistrați din Italia, Franța, Olanda, Polonia și Spania. Vizita a avut loc în cadrul Programului „Schimb de magistrați”, organizat de EJTN, în parteneriat cu INM.

B) lucrări pentru pregătirea deplasărilor delegațiilor Înaltei Curți de Casație și Justiție în străinătate (9 delegații), însă, numai costurile a 6 delegații au fost suportate de Înalta Curte, restul fiind plătite integral sau parțial de organizatori sau chiar personal, de către participanți:

1) 27 martie 2010: **Înalta Curte de Casație și Justiție** a participat la Paris, la Consiliul de administrație al *Forumului European al judecătorilor pentru mediu*. Lucrările Consiliului au fost găzduite de Curtea de Casație a Franței.

2) 7-8 iunie 2010: **Înalta Curte de Casație și Justiție** a participat la Luxembourg, la colocviul cu tema „Prevenirea întârzierilor în justiția administrativă”, organizat de Asociația Consiliilor de Stat și a Jurisdicțiilor Administrative Supreme din UE. În continuarea colocviului,

a avut loc adunarea generală a asociației. **Înalta Curte de Casație și Justiție** a fost raportor național.

3) *8-9 iunie 2010*: **Înalta Curte de Casație și Justiție** a participat la Strasbourg, Franța, la seminarul cu tema „Procedura și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului”, seminar organizat de Academia de Drept European (ERA).

4) *21-23 iunie 2010*: **Înalta Curte de Casație și Justiție** a participat la Ottawa, Canada, la Congresul AHJUCAF, cu tema „Internaționalizarea justiției și internaționalizarea dreptului”. **Înalta Curte de Casație și Justiție** a fost raportor național, iar în urma congresului, instanța supremă a fost aleasă responsabil pentru Europa de Est în cadrul Asociației, având 8 curți supreme în subordine. Cheltuielile cu deplasarea au fost suportate exclusiv din fondurile personale ale participantului desemnat să reprezinte **Înalta Curte de Casație și Justiție**.

5) *24-25 iunie 2010*: **Înalta Curte de Casație și Justiție** a participat la Roma, Italia, la cea de-a șasea Conferință a Forumului European al Judecătorilor din domeniul comercial. Evenimentul a fost organizat de Curtea Supremă de Casație a Italiei și de Universitatea Mercatorum și a avut ca temă „Impactul crizei financiare asupra relațiilor dintre instituțiile financiare, antreprenori și consumatori”.

6) *25 octombrie – 5 noiembrie 2010*: **Înalta Curte de Casație și Justiție** a participat la un stagiul de pregătire profesională, în cadrul Programului „Schimb de magistrați” al Rețelei Președinților Curților Supreme Judiciare din U.E. Stagiul s-a desfășurat la Londra, la Curtea Supremă de Justiție a Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord.

7) *8 octombrie 2010*: **Înalta Curte de Casație și Justiție** a participat la Bruxelles, la cursul anual de pregătire privind Portalul de jurisprudență al U.E., organizat de Rețeaua Președinților Curților Supreme de Justiție din U.E.

8) *13-14 decembrie 2010*: o delegație a Înaltei Curți de Casație și Justiție a participat la Florența, Italia, la Conferința cu tema: „Cooperarea judiciară dintre Curțile Supreme din Europa și Statele Unite ale Americii: abordare comparativă”. Conferința a fost organizată de Rețeaua Președinților Curților Supreme de Justiție din U.E., în parteneriat cu Institutul European din Florența și Comisia Europeană.

9) 16-17 decembrie 2010: **Înalta Curte de Casație și Justiție** a participat la Bruxelles, la Seminarul cu tema „Judecătorul național al contenciosului străinilor, între normele naționale și europene”. Seminarul a fost organizat de Asociația Consiliilor de Stat și a Jurisdicțiilor Administrative Supreme din U.E., în parteneriat cu Consiliul de Stat din Belgia și Comisia Europeană.

C) obținerea de pașapoarte și vize, după caz

În anul 2010, BRI a îndeplinit formalitățile pentru eliberarea a 31 pașapoarte diplomatice pentru judecătorii **Înaltei Curți de Casație și Justiție** și unul de serviciu. Au fost predate Ministerului Afacerilor Externe, Direcția Generală pentru Afaceri Consulare, 13 pașapoarte diplomatice ale căror titulari s-au pensionat. Au fost ținute evidențele tuturor pașapoartelor diplomatice și de serviciu ale **Înaltei Curți de Casație și Justiție**, serie și număr.

Au fost achiziționate bilete de avion, tren, asigurări medicale și obținute, după caz, vize pentru toate deplasările oficiale.

S-a organizat și asigurat protocolul la aeroportul Otopeni, pentru delegațiile oficiale ale **Înaltei Curți de Casație și Justiție** (plecări și sosiri). S-au făcut la timp plățile aferente pentru serviciile de protocol prestate de protocolul aeroportului.

S-a participat la activitățile (depuneri de coroane, asistență paradă militară), organizate pentru ziua națională precum și pentru alte evenimente (ziua eroilor etc.).

VII. Activitatea de traducere și interpretariat

BRI a realizat, la solicitarea conducerii **Înaltei Curți de Casație și Justiție**, *interpretarea simultană* în cadrul fiecărei delegații străine, precum și numeroase lucrări de traducere.

Astfel, *au fost traduse:*

- a)- proiecte de corespondență, propuneri de program, adrese către instanțele supreme din alte țări, în limbile engleză și franceză ;
- b)- traducerea a 6 decizii CEDO : decizia-pilot *Atanasiu c. României* și cauzele *Agache ș.a. c. României; Molie c. României; Manțog c. României; Edwards și Lewis c. Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord; Matieș c. României.*
- c)- traducerea unor comentarii și propuneri din partea reprezentanților României la organisme internaționale (ex : raportul național întocmit în 2010 de dna Vicepreședinte judecător dr. Aida Rodica Popa, reprezentantul **Înaltei Curți de Casație și Justiție** la Consiliul Consultativ al Judecătorilor Europeni - CCJE) ;

În ceea ce privește interpretariatul, biroul nostru a asigurat:

a) interpretarea cu ocazia vizitei delegației Curții Europene a Drepturilor Omului, alcătuite din domnul judecător Jean-Paul Costa, președintele Curții și domnul judecător prof. univ. dr. Corneliu Bîrsan, vizită menționată anterior.

b) diverse studii și articole de interes pentru documentarea cauzelor aflate pe rolul instanței noastre.

VIII. Lucrări efectuate în cadrul activității de colaborare cu celelalte compartimente ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, precum și la solicitarea președintelui instanței supreme, a vicepreședintelui, a președinților de secții, a judecătorilor și în cadrul cooperării cu alte instituții

BRI a redactat note interne, referate, adrese, devize contabile către Departamentul Economico-Financiar al **Înaltei Curți de Casație și Justiție**, Cabinetul Președintelui **Înaltei Curți de Casație și Justiție**, Cabinetul Vicepreședintelui **Înaltei Curți de Casație și Justiție**, către Președinții de secție. De asemenea, în anul 2010, s-au realizat de către BRI ecusoanele de acces pentru autovehiculele instanței noastre. De asemenea, au fost redactate note externe către Ministerul Afacerilor Externe, Aeroportul Internațional Otopeni, Serviciul de Protecție și Pază, Misiunea permanentă a României de la Bruxelles, Reprezentanța permanentă a României de la Strasbourg, diverse ambasade ale României în străinătate, în vederea desfășurării acțiunilor de protocol.

IX. Concluzii

În anul 2010, se constată, de asemenea, o dezvoltare a activității internaționale a instanței supreme, activitate ce a înregistrat progrese importante. Astfel, s-au intensificat întâlnirile de lucru ale **Înaltei Curți de Casație și Justiție** cu Rețeaua Președinților Curților Supreme de Justiției din U.E, AHJUCAF, Asociația Consiliilor de Stat și a Jurisdicțiilor Administrative Supreme din U.E., Înalta Curte fiind solicitată să-și exprime punctul de vedere, să facă propuneri și să redacteze rapoarte naționale pe diverse probleme de drept, dintre care amintim: cooperarea judiciară internațională, justiția electronică, justiția administrativă, internaționalizarea justiției, aspecte practice ale independenței justiției, diversitatea juridică în spațiul francofon.

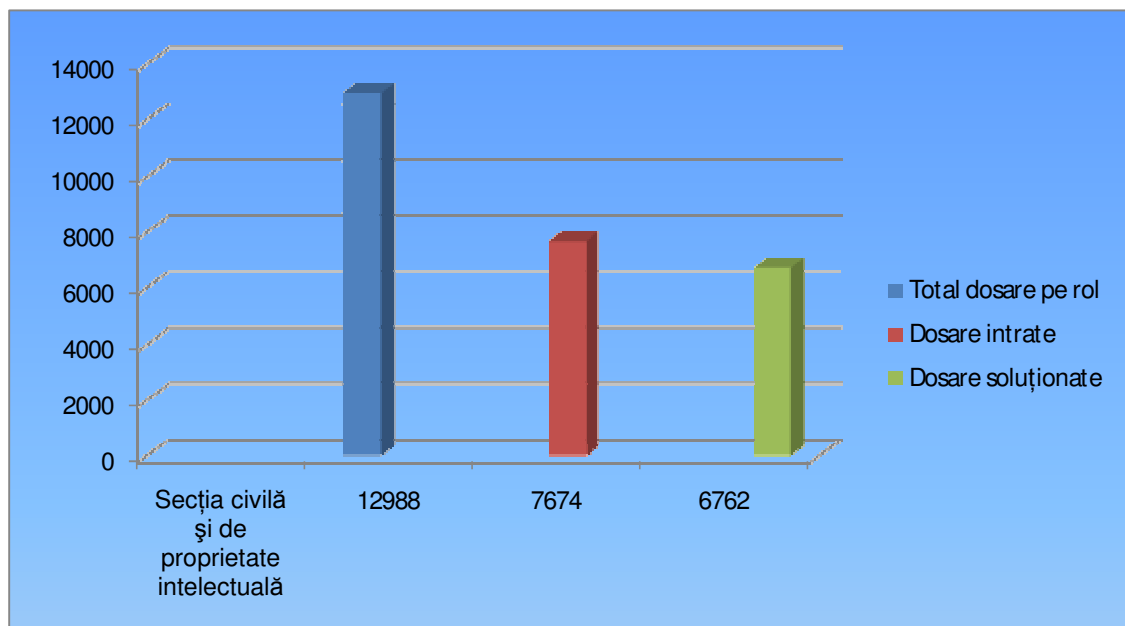
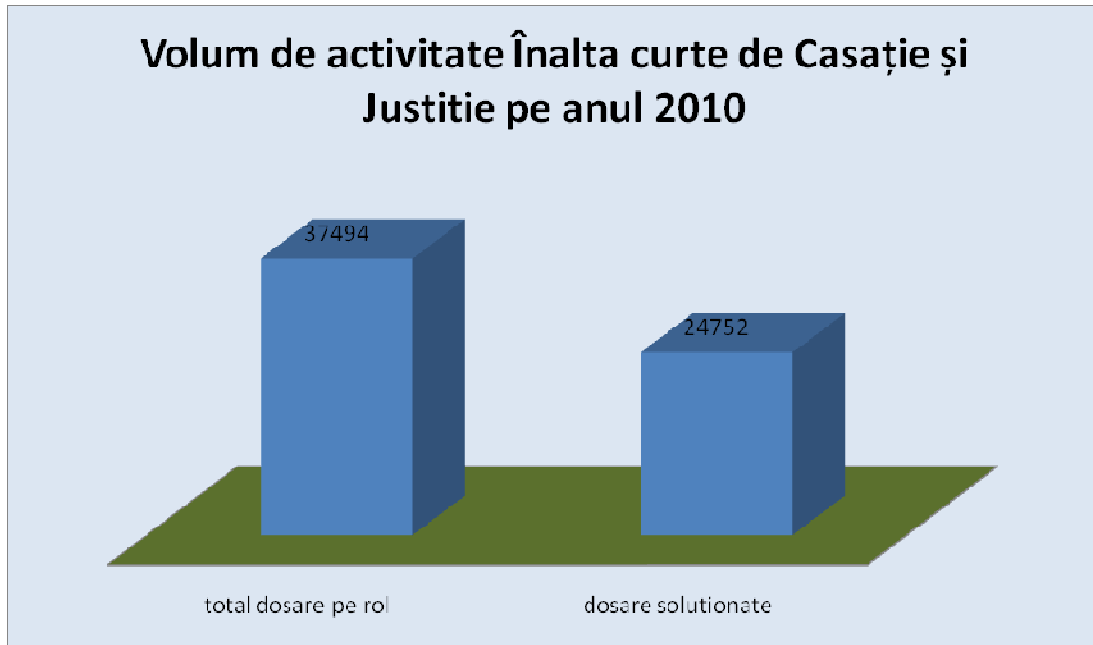
De asemenea, Înalta Curte a asigurat, prin participarea la programele de jurisprudență, integrarea jurisprudenței românești în jurisprudența europeană și internațională.

Pe de altă parte, Înalta Curte de Casație și Justiție a avut o contribuție importantă la nivel european în clarificarea unor probleme privind: mandatul european de arestare, recunoașterea hotărârilor judiciare, statutul magistraților, rolul instanței supreme în sesizarea Curții de Justiție a U.E. cu întrebarea preliminară, îmbunătățirea procedurii preliminare și a procedurii accelerate, independența judecătorilor.

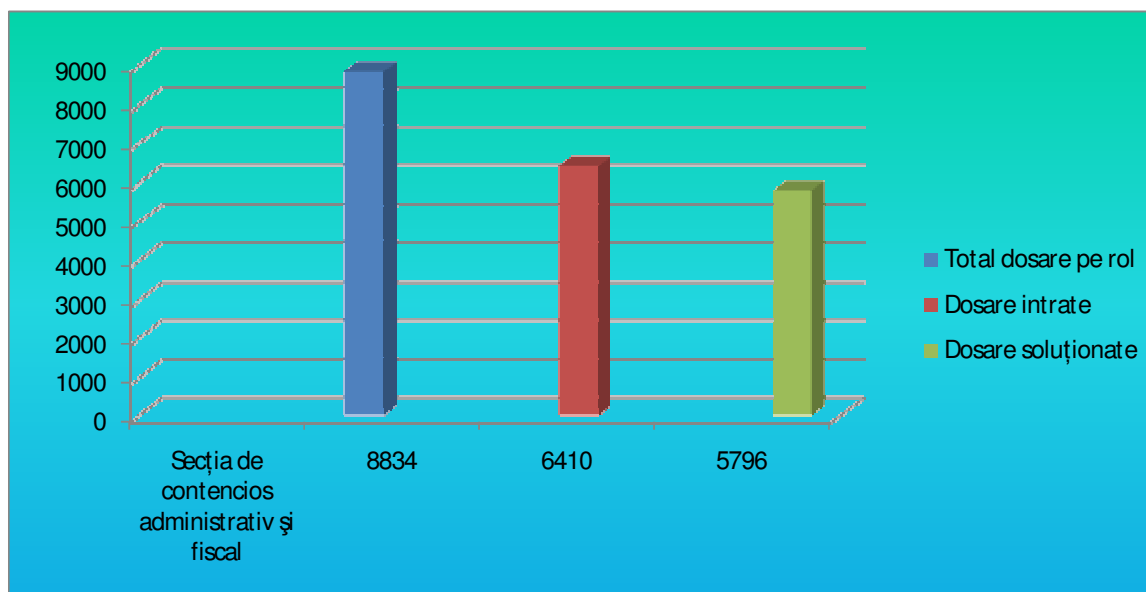
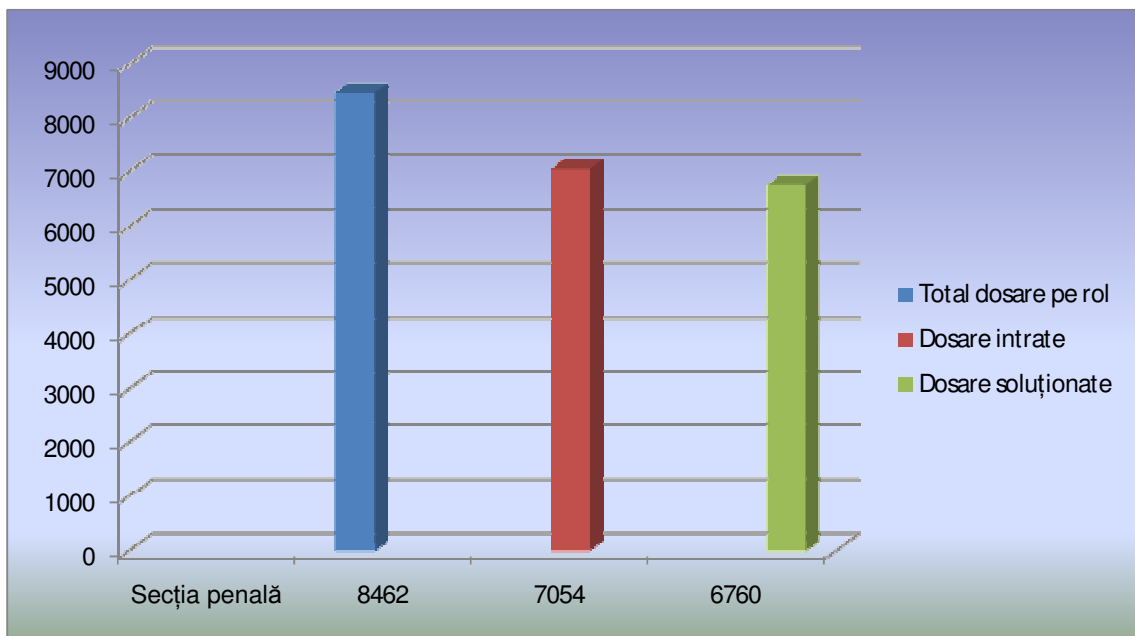
Prin toate aceste activități internaționale, s-au oferit exemple adoptate de alte curți de casație europene (și nu numai), astfel că s-au găsit soluții cu privire la probleme interne ale sistemului judiciar românesc.

În fapt, întreaga activitate internațională a Înaltei Curți desfășurată în cadrul asociațiilor internaționale a căror membră este, a avut un rol determinant în promovarea necesității consolidării independenței sistemului judiciar și a statutului profesiei de magistrat ca obiectiv major european.

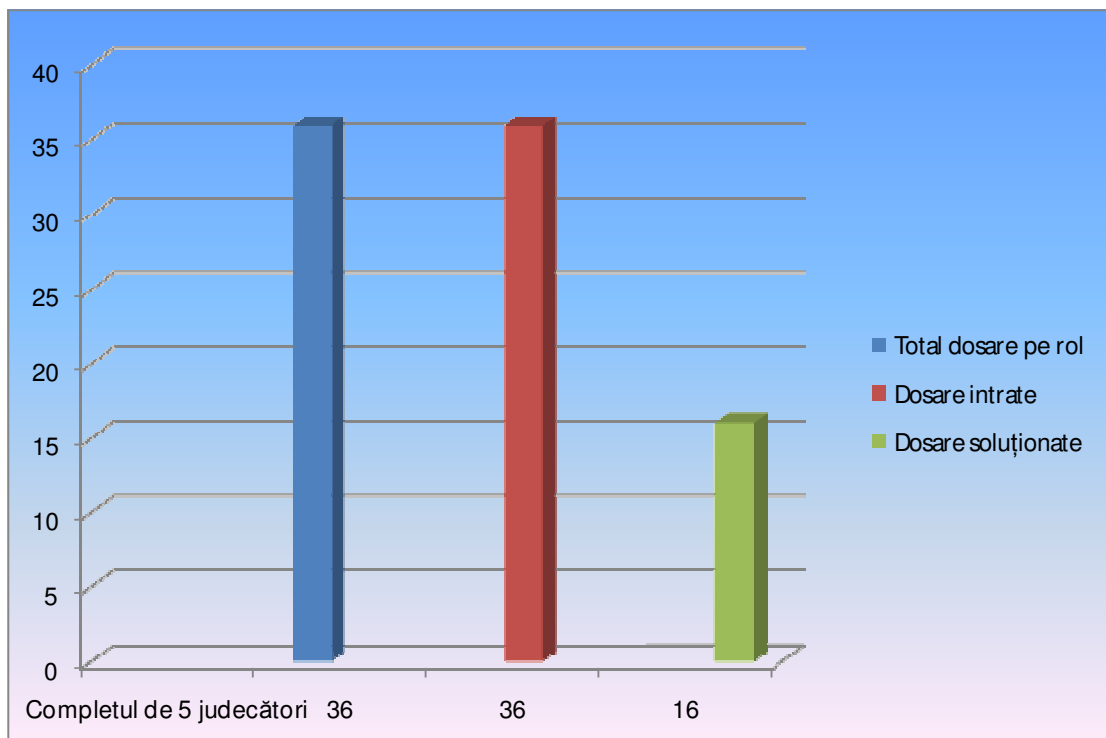
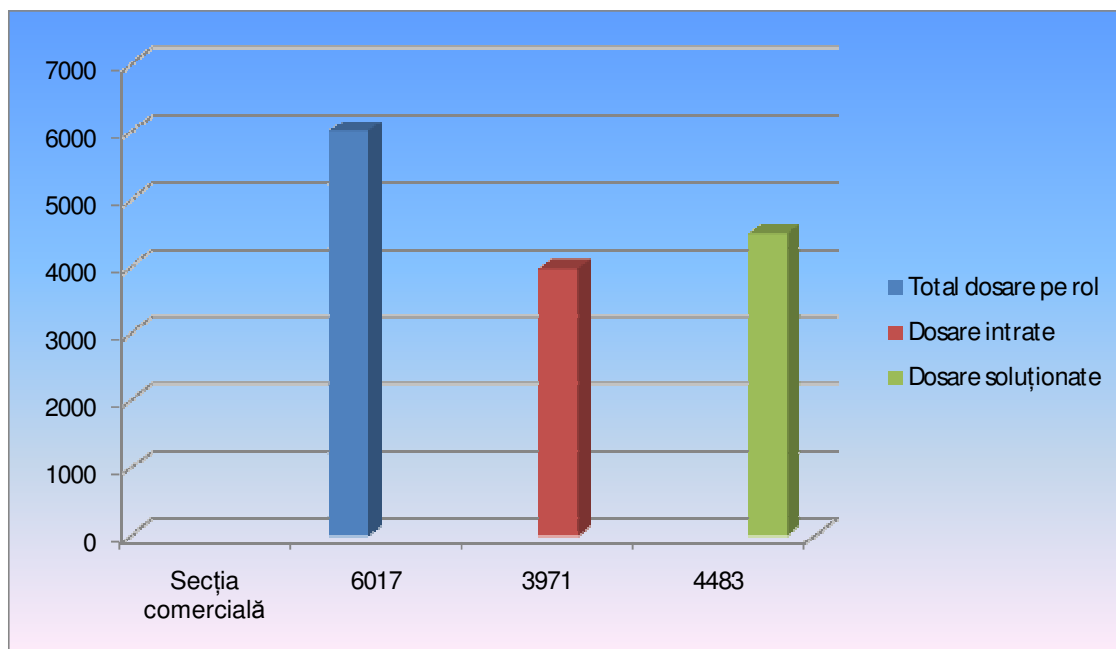
ANEXE

ÎN ALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

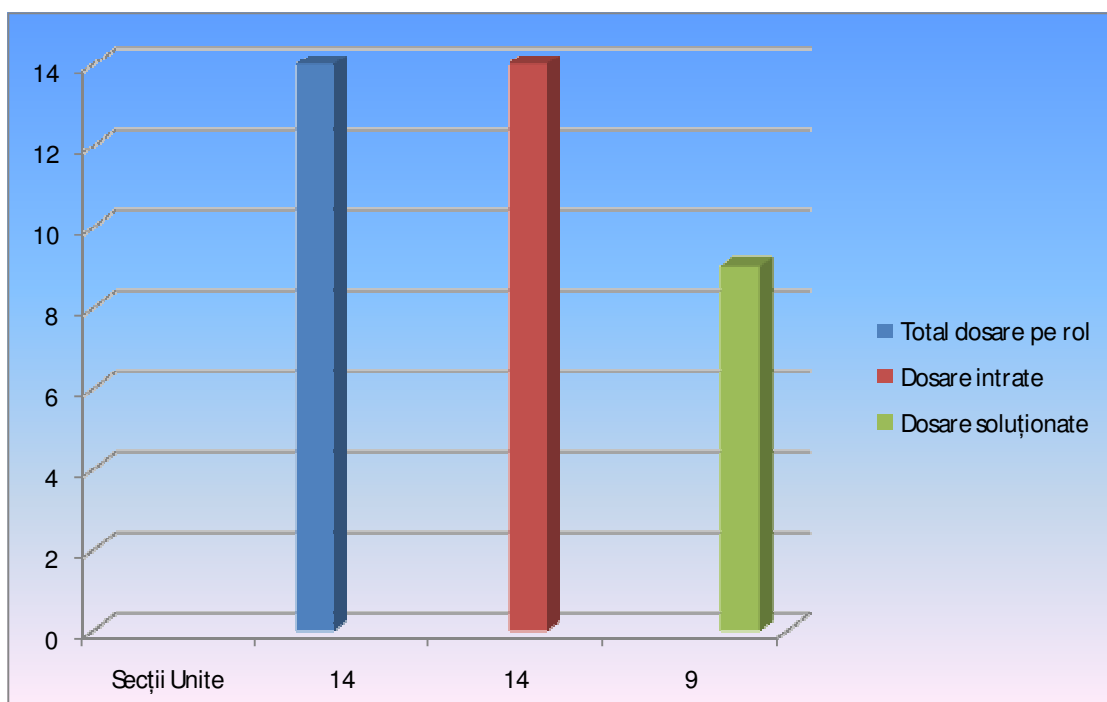
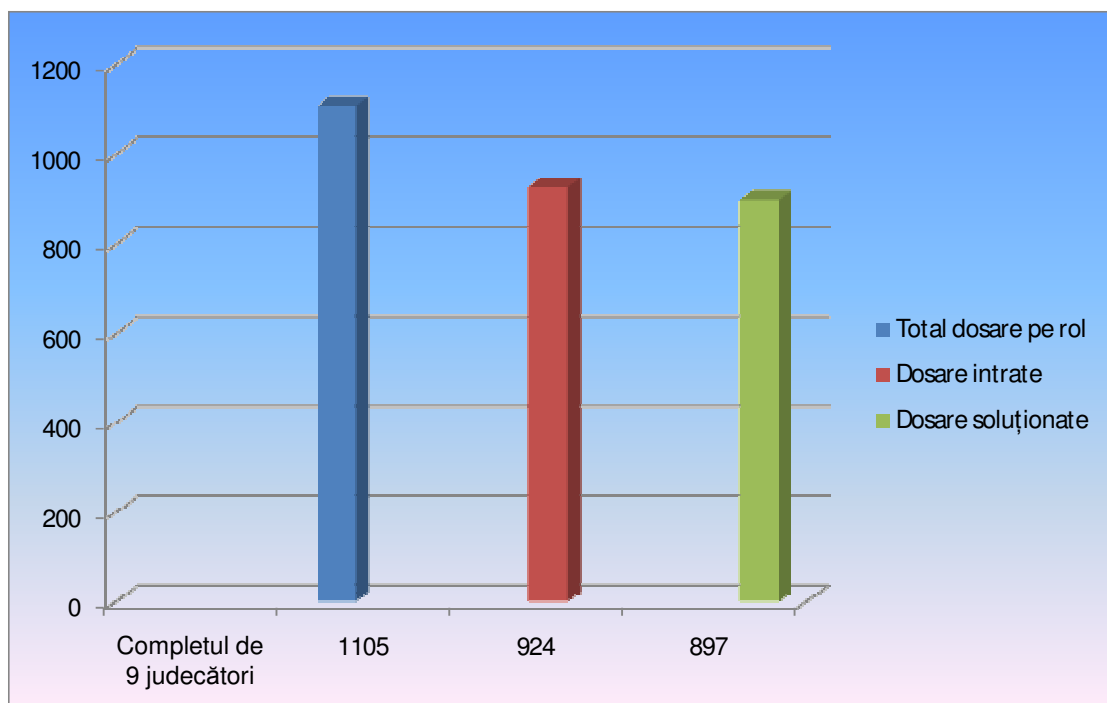

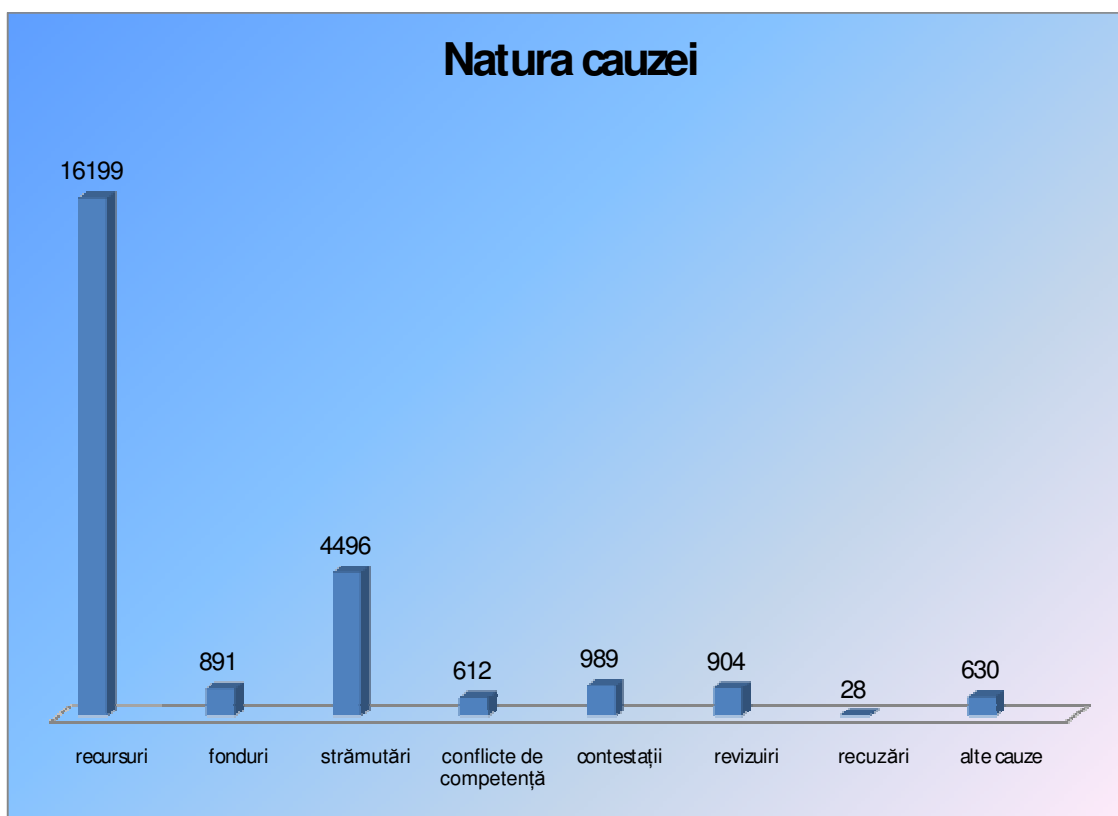
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎN ALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

CENTRALIZATOR STATISTIC

1 ianuarie – 31 decembrie 2010

DOSARE	Secția penală	Secția civilă	Secția comercială	Secția cont/ adm. și fiscal	Secții Unite	Compl. de 9 judec.	Compl. de 5 judec.	Compl. de 9 judec.- Lg.304/2004	Suspendate trimise la Curtea Constituțională	TOTAL
Pe ROL la începutul anului 2010	1408	5314	2046	2424	-	181	-	19		11392
INTRĂRI	7054	7674	3971	6410	14	924	36	19		26102
TOTAL pe ROL	8462	12988	6017	8834	14	1105	36	38		37494
SOLUȚIONĂRI	6760	6762	4483	5796	9	897	16	26	3	24752
Rămase pe rol la 31 decembrie 2010	1702	6235	1534	3038	5	208	20	9		12751

Nota: Diferența de 9 (decizii și încheieri) dintre totalul cauzele aflate pe rol, soluționate și cele rămase pe rol, provine de la dosarele secției civile și de proprietate intelectuală în care au fost pronunțate: lămurire, completare dispozitiv (cauze care nu au fost înregistrate ca nou intrate), acestea fiind trecute la rubrica “dosare soluționate” la alte cauze.